

Taula d'entitats
del Tercer Sector Social
de Catalunya

.....

Estudi sobre el desplegament de les normes que regulen els àmbits d'intervenció de les entitats del Tercer Sector Social

.....

Juliol 2022

Estudi sobre el desplegament de les normes que regulen els àmbits d'intervenció de les entitats del Tercer Sector Social

Juliol 2022

ÍNDEX

1 Introducció i objecte d'estudi **Pàg. 3**

2 Metodologia **Pàg. 3**

3 Estudi normatiu per àmbits d'intervenció social **Pàg. 6**

Inclusió i pobresa **Pàg. 6**

Habitatge i energia **Pàg. 11**

Infància i adolescència **Pàg. 24**

Inserció sociolaboral **Pàg. 32**

Envel·liment **Pàg. 36**

Model d'atenció a la persona **Pàg. 40**

4 Avançar en l'accés als drets i la seva salvaguarda **Pàg. 44**

ANNEX 1 Participació de les entitats de la Taula del Tercer Sector Social **Pàg. 61**

ANNEX 2 Informe de les entrevistes a persones expertes **Pàg. 77**

1. INTRODUCCIÓ I OBJECTE D'ESTUDI

Les entitats del tercer sector social tenen la missió de treballar per la inclusió i cohesió social de persones en situació de vulnerabilitat, posant en el centre d'intervenció la persona i el seu benestar, a través de l'apoderament i desenvolupament personal, per tal de crear una societat més equitativa, justa i cohesionada. Per fer-ho, entre altres mecanismes, s'ha de conèixer el marc legal que s'aplica a l'àmbit en el qual es treballa i que afecta a les persones destinatàries dels serveis, amb la voluntat de realitzar l'acció social en les millors condicions possibles i exigir la millora o la denúncia quan no s'està complint la legislació.

L'objectiu general final d'aquest estudi és identificar les mancances legislatives que dificulten l'accés als drets socials i la salvaguarda d'aquests, així com elaborar propostes de millora.

Queden representats en aquest treball tots els àmbits d'intervenció de les entitats del tercer sector social a través dels mateixos grups de treball de la Taula d'entitats del tercer sector social de Catalunya.

Els objectius específics son els següents:

- Identificar les mancances legislatives, sigui per falta de desplegament de lleis existents, per necessitat d'actualització davant noves realitats socials, o per demanda de noves situacions no recollides en la normativa actual.
- Identificar les oportunitats de millora en el desplegament i aplicació de les normes vigents o de nous instruments que caldria incorporar.

S'ha decidit no analitzar la normativa referent al funcionament, gestió o contractació de les entitats per centrar-se en els àmbits sectorials que afecten a les persones destinatàries dels serveis.

2. METODOLOGIA

Davant la immensitat de legislació aplicada als diferents àmbits d'intervenció social, s'ha optat per identificar aquelles prioritats més importants que afecten a les realitats socials actuals a Catalunya.

No és per tant una anàlisi exhaustiva de tota la legislació, sinó d'aquells elements més determinants per a la garantia d'accés als drets socials i la seva salvaguarda, i d'acord amb les realitats socials més urgents actualment.

Àmbits d'intervenció social

L'estudi s'estructura en base als sis àmbits d'intervenció social en els que les entitats de la Taula del

Tercer Sector Social desenvolupen la seva tasca, recollit en el capítol 3 del document:

1. Inclusió i pobresa
2. Habitatge i energia
3. Infància i adolescència
4. Inserció sociolaboral
5. Envel·liment
6. Model d'atenció a la persona

4

Per cada un dels àmbits es recullen tres apartats:

- Indicadors de context, amb la finalitat de detectar les situacions més rellevants i per tant les prioritats polítiques i un dels instruments fonamentals de les polítiques públiques és el seu marc legislatiu.
- A continuació s'assenyalen les principals mancances de la normativa, justificades per l'anàlisi de context, per les aportacions de les entitats i per persones expertes en l'àmbit de treball. Cal dir que sovint resulta difícil diferenciar el terreny o la frontera entre l'àmbit normatiu i l'àmbit programàtic.
- Les propostes de millora responen a la voluntat d'exposar els elements prioritaris a modificar, desplegar, actualitzar o legislar de la normativa identificada.

Identificació de la normativa que requereix millora

- Participació de les entitats del tercer sector social

Per a la identificació de la normativa a treballar, així com les mancances i propostes de millora s'ha comptat amb la participació de les federacions que formen part dels àmbits de treball de la Taula del Tercer Sector, a través dels següents espais:

- Una primera presentació del projecte i les seves finalitats i un recull de primeres propostes.
- Un qüestionari online.
- Una jornada de treball conjunt el dia 2 de juny d'enguany.

Els resultats d'aquest procés està recollit en l'Annex d'aquest informe.

- Aportacions de persones expertes en els àmbits objecte d'estudi

Amb l'objectiu de copsar reflexions i orientacions de persones expertes en el marc de l'estudi, s'han realitzat una sèrie d'entrevistes amb aportacions que s'han inclòs en les propostes dels diferents àmbits d'actuació. Igualment s'afegeix la transcripció de les principals reflexions en el capítol d'annexos.

Les entrevistes s'han realitzat al voltant de tres qüestions:

1. Mancances de la legislació catalana (i estatal si és el cas) en referència a l'accés a drets socials i la seva garantia (en l'àmbit d'expertesa de cada persona).
2. Quines realitats o situacions actuals caldria abordar i que no s'està fent.
3. Quines necessitats i/o millores cal atendre de manera prioritària per garantir l'accés a drets socials i la seva salvaguarda

Les persones entrevistades han estat:

- Toni Vilà. Llicenciat en Dret i doctor en Pedagogia. Expert en legislació de serveis socials i atenció a la dependència. És patró de la Fundació Pilares para la autonomia personal i membre del Consell Municipal de Benestar Social del Ajuntament de Barcelona, del Consell Assessor de la Taula del Tercer Sector i del Consell Social i de Participació de l'Institut Guttmann.

- Jaume Funes. Periodista, psicòleg i educador. Expert en polítiques d'infància i adolescència. Assessor

pedagògic i de diverses administracions i institucions i escriptor en aquesta matèria.

- Carme Trilla. Economista. Presidenta de l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona i de la Fundació Habitat 3. Experta en polítiques d'habitatge. Creu Sant Jordi per la seva trajectòria.

- Margarita León. Professora de Ciència Política en la Universitat Autònoma de Barcelona. Investigadora en política pública comparada i estats del benestar.

- Teresa Crespo. Llicenciada en Història i postgrau en Treball Social. Trajectòria personal i professional vinculada al tercer sector i a l'acció social. Ha estat presidenta d'ECAS, vicepresidenta i secretària de la Taula d'entitats del Tercer Sector i presidenta del Consell Assessor de Polítiques Socials i Familiars (CAPSiF) del Govern de la Generalitat.

- Consulta de publicacions i informes de la Taula del Tercer Sector Social i altres federacions sectorials.

La Taula del Tercer Sector Social i altres espais especialitzats, desenvolupen també un paper d'incidència política imprescindible. És per això que s'ha tingut en compte estudis i publicacions en aquesta matèria i es fa referència al llarg de l'informe.

Resum executiu i eina de consulta

El capítol 4 d'aquest document és un informe resum de les normes que s'ha considerat que requereixen una revisió. Té la finalitat de visualitzar les normatives abordades, les propostes de millora i la justificació de les propostes. Inclou així mateix, a modo de conclusions, una sèrie de propostes transversals per al conjunt del marc legislatiu.

Com a eina de consulta i de treball, es presenta en un document adjunt i amb el títol d "Estudi normatiu, Taula Resum", el recull de tota la normativa referent dels àmbits d'intervenció social. Amb aquesta eina es pot consultar el text legislatiu i el seu desplegament així com les propostes de millora. És un instrument que compta amb la següent informació per a cada un dels àmbits:

Àmbit social	Àmbit territorial	Norma/Pla actuació	Any	Enllaç	Objecte	Proposta de millora	Desplegament	Any	Enllaç	Objecte

3. ESTUDI NORMATIU PER ÀMBITS D'INTERVENCIÓ SOCIAL

1. INCLUSIÓ I POBRESA

1. CONTEXT

La desigualtat social a Catalunya ha esdevingut estructural, especialment arran de la crisi econòmica de 2008, accentuada per les conseqüències de la pandèmica de la COVID19. La Xarxa Europea de Lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social, presenta cada any el seguiment de la Taxa AROPE - At Risk Of Poverty and/or Exclusion- amb la finalitat de fer un seguiment de l'indicador del grau de compliment de l'objectiu d'inclusió social acordat en l'Estratègia Europa 2020.

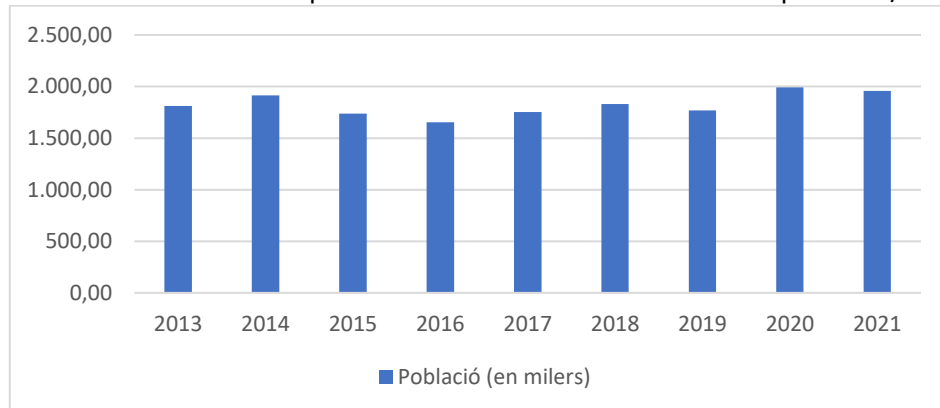
Per fer una comparativa entre els diferents territoris, català, estatal i europeu, cal anar l'any 2019 per la disponibilitat de les dades en les tres escales. La taxa catalana està per sobre de la europea i per sota de l'estatal com es veu a la Taula 1.1. S'acompanya també un gràfic de l'evolució de la taxa a Catalunya entre 2013 i 2021 on es pot constatar, segons els indicadors de l'IDESCAT, que a Catalunya l'any 2021 viuen prop de dos milions de persones en situació de risc de pobresa i/o exclusió social, el que representa el 25,8% de la població de 2021.

Taula 1.1. Taxa AROPE a Catalunya, Espanya i UE 2019

Territori	Taxa AROPE
Catalunya	23,6%
Espanya	25,3%
UE	21,4%

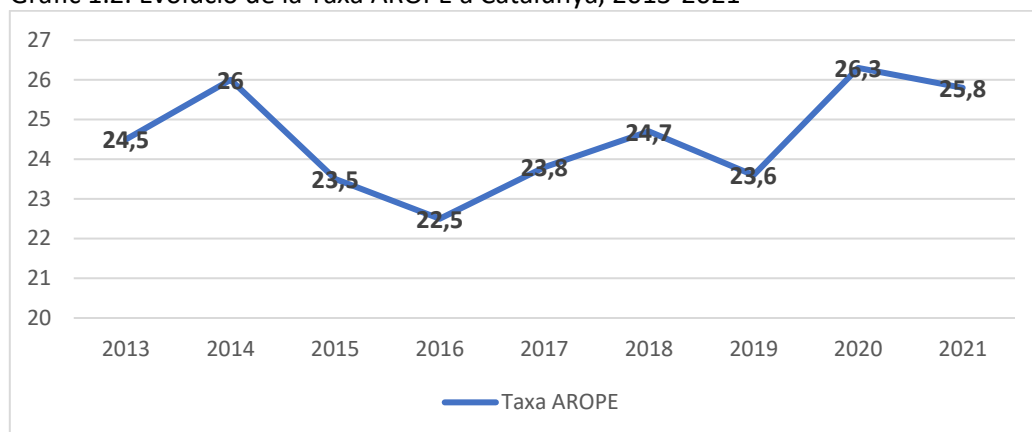
Elaboració pròpia. Font: IDESCAT i Eurostat

Gràfic 1.1. Evolució de la població catalana en situació de risc de pobresa i/o exclusió social. 2013-2021

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT a partir de l'ECV, INE

Gràfic 1.2. Evolució de la Taxa AROPE a Catalunya, 2013-2021

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT a partir de l'ECV, INE

L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) definits per les NNUU, entre les seves prioritats es situa la eradicació de la pobresa. La Taxa AROPE i els seus components es prenen com a indicadors per avaluar la meta 1.2: " en el període 2015-2030 s'han de reduir com a mínim a la meitat la proporció d'homes, dones i infants de totes les edats que viuen en la pobresa en totes les seves dimensions segons les definicions nacionals". En el cas espanyol i català significa que el risc de pobresa no podrà superar l'11,05% i la taxa AROPE haurà d'estar per sota del 14,3% de la població.

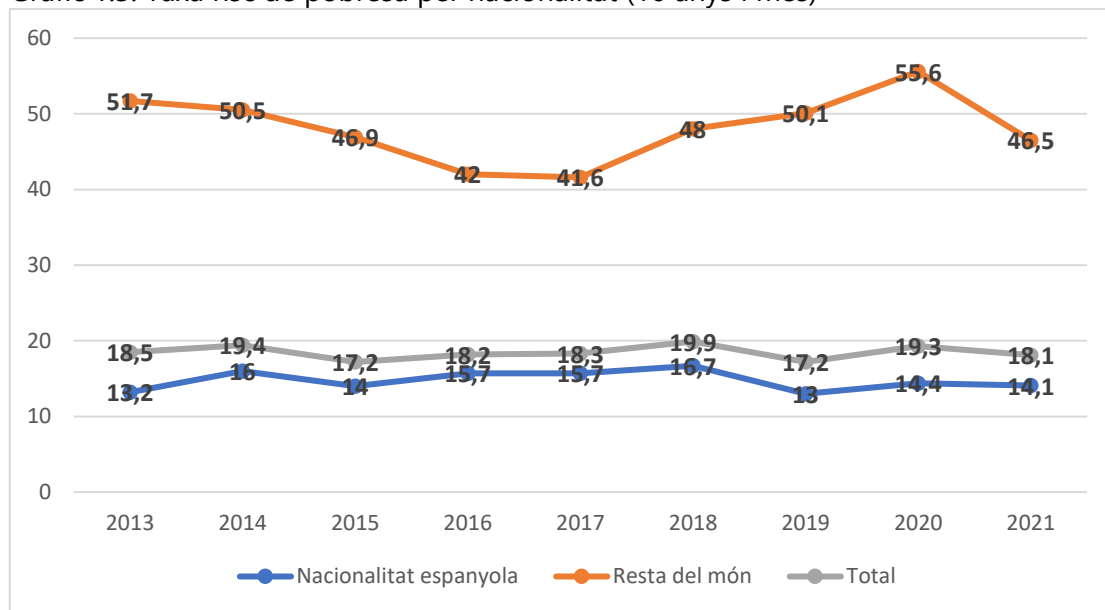
Una de les conclusions, a nivell europeu, que venen apuntant diferents organitzacions socials, és que les estratègies de protecció i lluita contra la pobresa s'han demostrat insuficients, és a dir, l'ocupació, el nivell educatiu o l'increment del PIB no generen per sí mateixes una reducció de la pobresa, i per tant s'ha d'apostar per polítiques valentes de redistribució.

Els nous perfils de pobresa es continuen accentuant, nous perfils arran de la crisi econòmica. Hi ha investigadors socials que parlen del "precariat" com a nou perfil de població en situació de vulnerabilitat, sotmesa als cicles econòmics, treballadors i treballadores pobres, dones, joves, població de zones rurals... D'aquests perfils, cal posar atenció en les persones que tot i tenir ocupació estan en una situació de vulnerabilitat, com a conseqüència de la precarietat laboral, els salaris baixos o la intensitat intermitent de l'ocupació, així com de les persones amb atur de llarga durada que

cronifiquen la situació d'exclusió. En el cas dels menors, es veurà en l'apartat corresponent, en l'àmbit 3.

La pobresa també és desigual en funció de la nacionalitat dels individus. Com s'observa en el Gràfic 1.3, la pobresa entre la població migrant és de 32,4 punts percentuals respecte la nacional, és a dir, mentre que el risc de pobresa afecta al 14,1% de la població amb nacionalitat espanyola, la població procedent de la resta del món té un risc de pobresa del 46,5%.

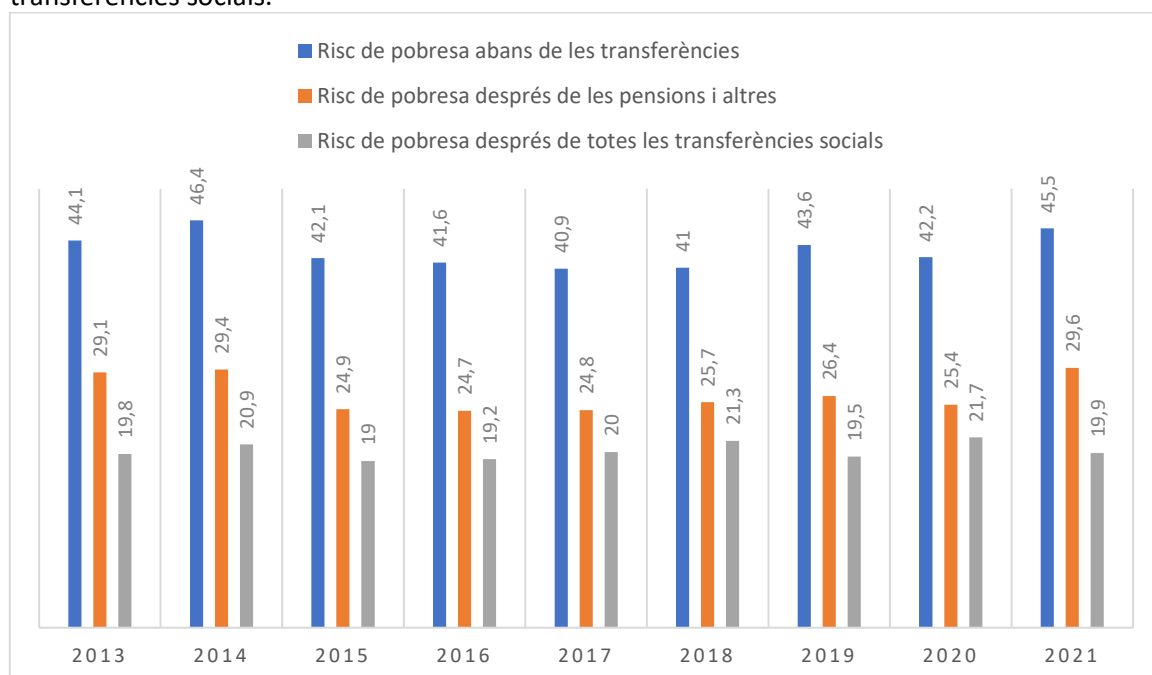
Gràfic 1.3. Taxa risc de pobresa per nacionalitat (16 anys i més)

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT

Per poder analitzar com d'efectiu és el sistema de redistribució del sistema de protecció social, s'analitza el risc de pobresa abans i després de les transferències socials. És una qüestió clau per analitzar quin és l'impacte del sistema de protecció social en la reducció del risc de pobresa. (Gràfic 1.4).

Gràfic 1.4. Risc de pobresa abans i després de les pensions i altres transferències i després de totes les transferències socials.

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT a partir de l'ECV, INE

Les transferències socials tenen un impacte positiu en la reducció de la pobresa perquè redueix el risc. L'any 2021 hi ha una reducció de 45,5% a 29,6% pel que fa la transferències de pensions i fins el 19,9% comptabilitzant totes les transferències. Les persones de 65 anys i més són les que experimenten una reducció del risc més elevat. Les dones continuen sent més pobres tant abans de les transferències com després que els homes. La bateria de mesures que les administracions van aplicar l'any 2020 per pal·liar els problemes de la pandèmia també han tingut resultat en la disminució del risc més elevat i que es veu en les dades de 2021.

2. ANÀLISI DE NORMATIVA I PROPOSTES DE MILLORA

Tot i que són molts els factors que condicionen la pobresa, s'ha optat per analitzar en aquest àmbit l'impacte de l'Ingrés Mínim Vital (IMV) i la Renda Garantida de Ciutadania (RGC), així com la llei de serveis socials queda recollida en el darrer àmbit sobre el model d'atenció a les persones.

Al desembre de 2021, l'IMV impulsat per l'Estat, el rebien a Catalunya prop de 65.400 persones, el que equival al 3,3% de la població que viu en risc de pobresa o exclusió social. L'informe FOESSA 2021¹ declara que només el 28% de les persones en situació de pobresa severa es beneficien de la RGC a data de maig de 2022, és a dir, 172.766 persones.

- El desplegament de la RGC queda molt limitat davant l'elevada emergència social, així com estableix uns requisits força rígids que exclouen a col·lectius en situació de vulnerabilitat.

¹ Informe FOESSA

- Col·lapse administratiu i manca d'eficàcia i coordinació per garantir l'encaix entre la RGC i l'IMV. Aquesta circumstància provoca confusió i genera desempara entre la població que ho necessita. Se suma a aquesta circumstància la bretxa digital, que afecta especialment a la població amb menor accés i amb necessitat. Aquests fets han provocat un baix nivell de cobertura.
- L'Estudi sobre la implementació de l'Ingrés Mínim Vital a Catalunya (PDF) elaborat per l'IGOP-UAB per a ECAS i l'Ajuntament de Barcelona² posa de manifest les nombroses disfuncions i destaca que la complexitat en l'acreditació dels requisits i la confusió pel que fa a la compatibilitat amb les rendes mínimes autonòmiques són dos dels principals obstacles perquè tothom que hi té dret rebi la prestació.
- La pobresa entre la població migrant és alarmant, amb conseqüències especialment per les persones migrants però també pel conjunt de la societat. S'incrementa la precarietat laboral i la pèrdua de contracte comporta la pèrdua del permís de residència i la irregularitat sobrevinguda que afecta a la inserció i l'arrelament.
- La llei d'estrangeria està feta per controlar i evitar la presència de la població estrangera, i no per a integrar.

Propostes de millora

- **Actualitzar l'Indicador de renda de suficiència de Catalunya (IRSC)**, donat que l'IPC ha augmentat al voltant del 27% en aquest període des de la darrera actualització.
- **Encaix entre la RGC i IMV** per evitar desempara i confusió. La finestra única és una proposta de posar en el centre de l'atenció a les persones.
- **Reduir els terminis per dictar la resolució administrativa de la prestació de la RGC.**
- **Reconeixement a les lleis dels drets de ciutadania.** Els serveis socials haurien de contemplar a la persona com a subjecte de dret, i per tant els serveis socials haurien de tenir un caràcter universal com és la sanitat. Especialment la garantia de rendes.
- Revisió de la llei d'estrangeria i l'arrelament, que faciliti la inserció i evitar situacions d'irregularitat sobrevinguda que condiciona l'accés a drets, cronifica la pobresa i l'exclusió i vulnera especialment els drets dels menors.

² [Estudi sobre la implementació de l'IMV a Catalunya](#)

2. ÀMBIT D'INTERVENCIÓ SOCIAL EN L'HABITATGE

1. CONTEXT

L'accés i permanència a l'habitatge és actualment un dels factors més condicionants del risc de pobresa i exclusió. La vulnerabilitat residencial i l'emergència habitacional han esdevingut estructurals, fonamentalment per tres motius: la precarietat econòmica de moltes persones i llars, amb una desigualtat social i territorial que també esdevé estructural; les dinàmiques del mercat de l'habitatge, com l'increment de preus de l'habitatge de lloguer i la inversió de capital en l'habitatge de forma especulativa; el dèficit endèmic de la falta de recursos habitacionals d'intervenció pública de diverses tipologies (emergència, inclusió, social, assequible...). Més població i més diversa troba veritables dificultats en l'accés a un habitatge digne i en la seva permanència.

A continuació s'anoten alguns indicadors per tal d'emmarcar les necessitats detectades des de l'àmbit d'intervenció social.

Les dades recollides en l'àmbit d'Inclusió i Pobresa justifiquen el que seria una de les causes de la vulnerabilitat i l'exclusió residencial: la precarietat, les taxes de risc de pobresa i la desigualtat social. En aquest apartat es completa amb altres indicadors socioeconòmics més directament relacionats amb l'accés i permanència a l'habitatge.

L'esforç teòric d'accés a l'habitatge és el percentatge dels ingressos que les llars han de destinar a les despeses de l'habitatge de lloguer a preu de mercat, sobre uns ingressos de la llar de 2,5 vegades el SMI. Aquest indicador està disponible en l'àmbit metropolità i de la demarcació de Barcelona.

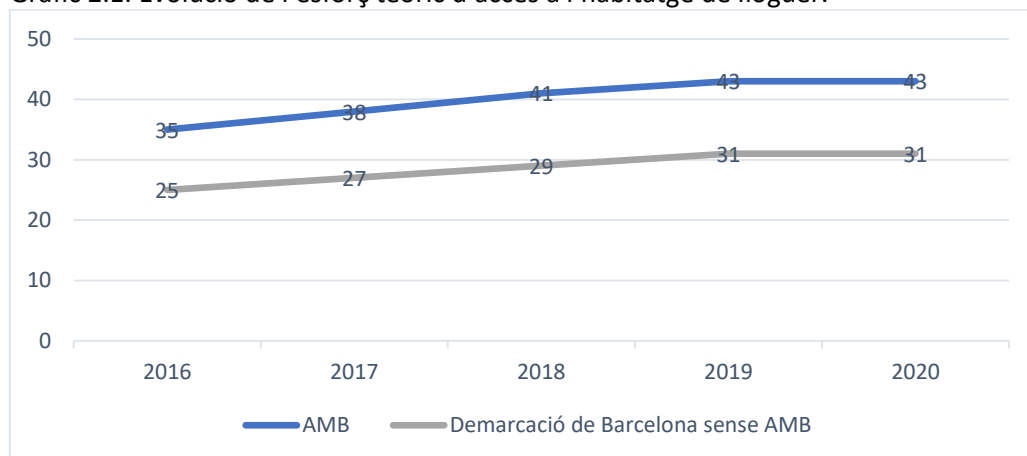
Com s'observa en la Taula 2.1, l'esforç de les llars per accedir a un habitatge de lloguer ha anat augmentant en els darrers anys, sobrepasant el 30% dels ingressos de la llar (xifra òptima). Segons l'Observatori Metropolità de l'Habitatge, a l'àrea metropolitana de Barcelona l'esforç teòric d'accés és del 43,25%, xifra que disminueix fins al 38% sense comptar Barcelona i que és del 31,18% en el cas del conjunt de la demarcació sense l'AMB. Aquesta taxa s'eleva a mesura que baixen els ingressos de la llar.

Taula 2.1. Esforç teòric d'accés a l'habitatge a la demarcació de Barcelona (unitat %).

	2016	2017	2018	2019	2020
AMB	35,48	38,48	41,3	43,44	43,25
AMB sense BCN	30,25	33,06	35,28	37,09	38,12
Demarcació BCN sense AMB	24,85	26,92	28,87	30,67	31,18
Barcelona	46,31	38,46	42,1	44,61	46,98

Elaboració pròpia. Font: Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona a partir de la Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori. Darrera actualització desembre 2021.

Gràfic 2.1. Evolució de l'esforç teòric d'accés a l'habitatge de lloguer.

Elaboració pròpia. Font: Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona a partir de la Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori. Darrera actualització desembre 2021

Amb **la taxa de sobrecàrrega de despeses de l'habitatge** es pot comprovar la diferència segons tipus de tinença residencial, segons tipologia de la llar i segons els ingressos de les unitats familiars o de convivència. Aquesta taxa quantifica la població resident en llars on es destina més del 40% dels ingressos disponibles totals a les despeses d'habitatge (lloguer, interessos de la hipoteca, subministraments, taxes municipals...).

Les llars amb rendes més baixes destinen més percentatge dels seus ingressos a les despeses d'habitatge que les rendes més altes, inversament proporcional. Aquest fet té una incidència directa en el risc de privació material, és a dir, més despesa d'habitatge significa menys recursos per cobrir altres necessitats. Així, a nivell metropolità l'any 2019 més del 46% de la població que viu en llars amb uns ingressos aproximadament de 10.800 euros, destinen més del 40% dels ingressos a les despeses d'habitatge (Taula 2.2).

Segons la tinença de l'habitatge, la taxa de sobrecàrrega varia. Actualment les llars que viuen en pisos de lloguer tenen uns despeses majors que les llars que viuen en una propietat privada, encara que sigui amb préstec hipotecari, pel preu elevadíssim de l'arrendament, especialment a la regió metropolitana, on el 35% de les llars que resideixen en habitatge de lloguer destinen més del 40% dels seus ingressos (Taula 2.3).

Taula 2.2. Taxa de sobrecàrrega de l'AMB segons quintils de renda de la població (unitat %)

Nom Àmbit	Quintils de renda	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Barcelona	1r quintil	50,7	52,2	54,1
	2n quintil	16,5	17,8	19,9
	3r quintil	9,7	6	4,1
	4t quintil	4,6	5,2	5,3
	5è quintil	0,5	0,4	..
Resta AMB	1r quintil	36,7	38,2	39,5
	2n quintil	5,1	6,7	5,5
	3r quintil	3,3	4,1	4,2

	4t quintil	1,3	0,4	0,2
	5è quintil	0	..	0,6
Total AMB	1r quintil	43,1	44,8	46,3
	2n quintil	10,2	11,8	12
	3r quintil	6,2	4,9	4,1
	4t quintil	2,9	2,7	2,5
	5è quintil	0,4	0,2	0,2

Elaboració pròpia. Font: IERMB a partir de l'IDESCAT i l'EMCV. Darrera actualització octubre 2020.

13

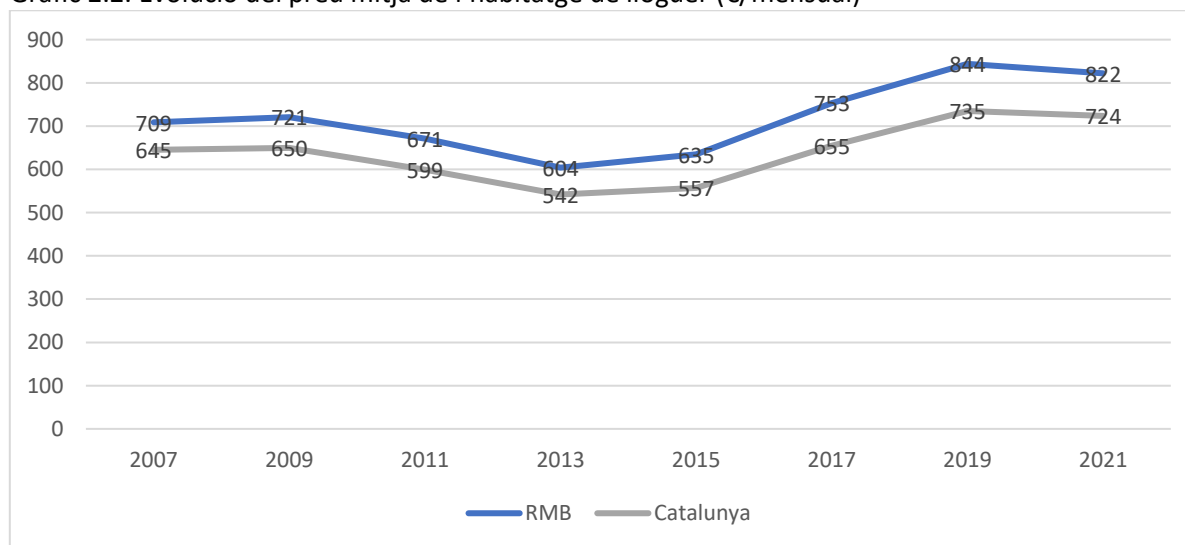
Taula 2.3. Taxa de sobrecàrrega segons règim de tinença (unitat %)

		2016-2017	2017-2018	2018-2019
Barcelona	Propietat totalment pagada	2,2	1,8	1,4
	Propietat amb pagaments ajornats	3	4,2	2,1
	En lloguer o relloguer	37,2	35,2	35,3
	Un altre tipus de règim de tinença	2,4	2,5	3,7
Resta AMB	Propietat totalment pagada	2,2	1,8	1,4
	Propietat amb pagaments ajornats	4	3,3	4,1
	En lloguer o relloguer	37,5	36,8	34,2
	Un altre tipus de règim de tinença	9	11,3	6,3
Total AMB	Propietat totalment pagada	2,2	1,8	1,4
	Propietat amb pagaments ajornats	3,6	3,6	3,3
	En lloguer o relloguer	37,3	35,8	34,9
	Un altre tipus de règim de tinença	5,4	7,5	5,3

Elaboració pròpia. Font: IERMB a partir de l'IDESCAT i l'EMCV. Darrera actualització octubre 2020

Les xifres anteriors es deuen especialment a l'increment dels preus de l'habitatge, especialment del arrendament, amb un preu mitjà a Catalunya en 2021 de 724 €/mes i a la regió metropolitana de 822 €/mes, mentre que el Salari Mínim Interprofessional és de 965 euros mensuals.

Gràfic 2.2. Evolució del preu mitjà de l'habitatge de lloguer (€/mensual)

Elaboració pròpia. Font: Estudis territorials, Àrea de desenvolupament de polítiques urbanístiques de l'AMB. Dades d'evolució de l'habitatge 2004-2021, a partir de les fiances dipositades a l'INCASOL.

La vulnerabilitat residencial

La vulnerabilitat residencial engloba més categories que l'exclusió habitacional, suma diferents situacions i condicionants que impacten en les dificultats d'accés i de permanència de l'habitatge, situacions i singularitats que cal tenir present en la intervenció social i per tant a nivell legislatiu. De fet, les entitats del tercer sector que desenvolupen la seva tasca en aquest àmbit, treballen en les diferents categories. Així també s'ha de contemplar des de la intervenció pública, sigui a nivell legislatiu o de polítiques d'actuació. És per això que s'ha considerat important en aquest informe prendre la classificació ETHOS com a referència, introduint algunes aportacions com es presenta a continuació.

14

Classificació ETHOS

Sense sostre	Viure en l'espai públic, sense adreça. Pernoctar en alberg o institucions de forma eventual.
Sense llar	No disposar de llar pròpia però viure en allotjaments o habitatges d'institucions, de la xarxa de proximitat, de diferents models residencials.
Inseguretat residencial	<u>Econòmica</u> . Problemes de pagament del lloguer o préstec hipotecari, de subministraments, pobresa energètica...
	<u>Jurídica</u> . Sense títol habilitant, en precari, relloguer d'habitació, ocupació...
	<u>Relacional</u> . Violència masclista, violència intrafamiliar...
Inadequació habitacional	Habitatges o allotjaments sense condicions òptimes, sobreocupació, inseguretat, infrahabitatge...

Elaboració pròpia. Font: FEANTSA.

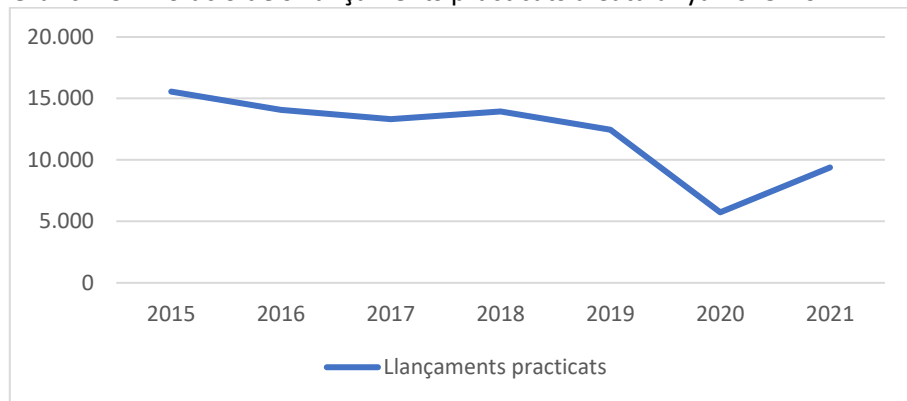
S'anoten seguidament algunes dades sobre la vulnerabilitat residencial i l'emergència habitacional que pateix Catalunya. La Taula 2.4 indica l'evolució dels llançaments executats des del 2015 fins el 2021. La davallada de l'any 2020 es deu a la moratòria de les mesures del Govern a causa de la pandèmia provocada per la COVID-19 que suspenia els desnonaments. Tot i que els llançaments han disminuït respecte a l'inici de la crisi econòmica de 2008, l'any 2019 es van executar més de 12.000 desnonaments i l'any 2021 més de 9.000 (encara amb efecte de la moratòria de l'any 2020). Els desnonaments amb una tinença de lloguer son molt més nombrosos que els hipotecaris. Les causes son per impagament de les quotes, per finalització del contracte i/o per canvis en les condicions del contracte. El que s'anomena "altres tipologies" fan referència bàsicament a situacions a precari, sense títol habilitant o ocupació.

Taula 2.4. Llançaments executats segons tipus de tinença. Evolució 2015-2021 a Catalunya

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Llançaments execució hipotecària	5337	4452	3832	3778	2618	1069	1766
Llançaments LAU	9685	8971	8624	8877	8427	4211	6729
Altres	535	646	852	1286	1401	457	903
TOTAL	15557	14069	13308	13941	12446	5737	9398

Elaboració pròpia. Font: CGPJ

Gràfic 2.3. Evolució dels llançaments practicats a Catalunya 2015-2021

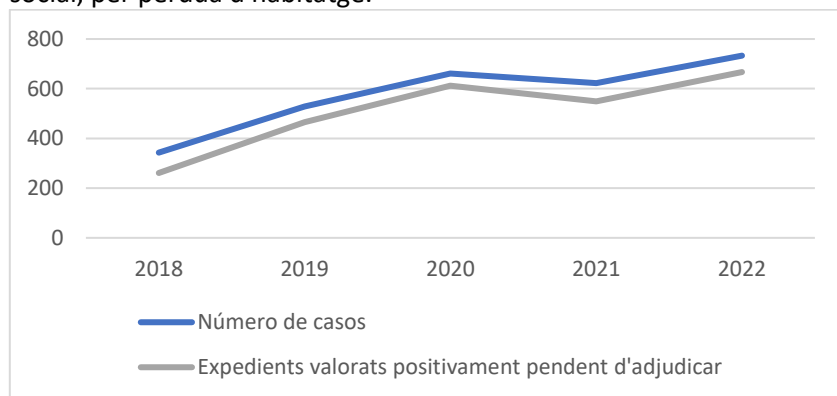
Elaboració pròpia. Font: CGPJ

Una altra dada significativa són els expedients de la Mesa d'Emergència. En aquest cas s'adjunta la Mesa de valoració per a l'adjudicació d'habitatges per emergència social per pèrdua d'habitatge de Barcelona, perquè és la que ofereix dades obertes. Com es veu al Gràfic 2.3, els casos augmenten cada any. Actualment hi ha casi 700 llars que han estat valorades positivament que esperen l'adjudicació d'un pis.

És una mostra que l'emergència habitacional és actualment estructural: la distància entre els casos que esperen l'adjudicació d'un allotjament i la falta de recursos habitacionals per aquests casos. La falta de recursos habitacionals destinats a l'emergència, la situació precària i sovint crònica de moltes llars en aquestes situacions fan que l'emergència sigui permanent. És a dir, no hi ha rotació en els recursos d'allotjaments o habitatges d'emergència.

L'altra dada per a completar aquest apartat és el **sensellarisme**. Segons la fundació Arrels, l'any 2017 es van comptabilitzar 53.118 persones en situació de sensellarisme a Catalunya, de les quals 2.347 persones vivien directament al carrer. Les dades pertanyen a 719 municipis (el 76% del total) i es recullen a l'Estratègia integral per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya, que està pendent d'implementació. Aquestes xifres tenen en compte només les persones que són conegudes pels serveis socials.

Gràfic 2.4. Evolució dels casos de la Mesa de valoració per a l'adjudicació d'habitatges per emergència social, per pèrdua d'habitatge.

Elaboració pròpia. Font: Consorci de l'Habitatge de Barcelona. Dades a gener de cada any.

Per altra banda, el Registre de Sol·licitants d'HPO demostra l'elevada demanda d'habitatge assequible. En la Taula 2.5 es pot seguir l'evolució de les persones inscrites per demarcacions des de l'any 2015 fins el 2021. La majoria de les sol·licituds corresponen a llars amb uns ingressos fins a 1,5 vegades l'IRSC, és a dir, fins a 854 euros mensuals.

Taula 2.5. Persones inscrites en el Registre de Sol·licitants d'HPO

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Alt Pirineu i Aran	389	1 351	1.225	1.108	950	781	758
Camp de Tarragona	1.937	11 297	10.533	9.825	9.482	8.449	7.418
Comarques Centrals	2.009	4 366	3.833	3.500	3.270	2.596	1.909
Comarques Gironines	4.071	12 184	11.048	9.950	9.114	8.121	6.774
Metropolità	70.121	100 348	99.443	89.637	81.888	66.805	58.748
Penedès	3.742	6 973	6.778	6.198	5.893	4.878	3.898
Ponent	1.775	3 601	3.696	3.910	3.772	3.337	2.887
Terres de l'Ebre	398	950	1.070	1.298	1.265	1.120	955
Catalunya	84.442	141.070	137.626	125.426	115.634	96.087	83.347

Font: Servei d'Estudis i Documentació d'Habitatge i Agència de l'Habitatge de Catalunya.

La inversió pública en habitatge

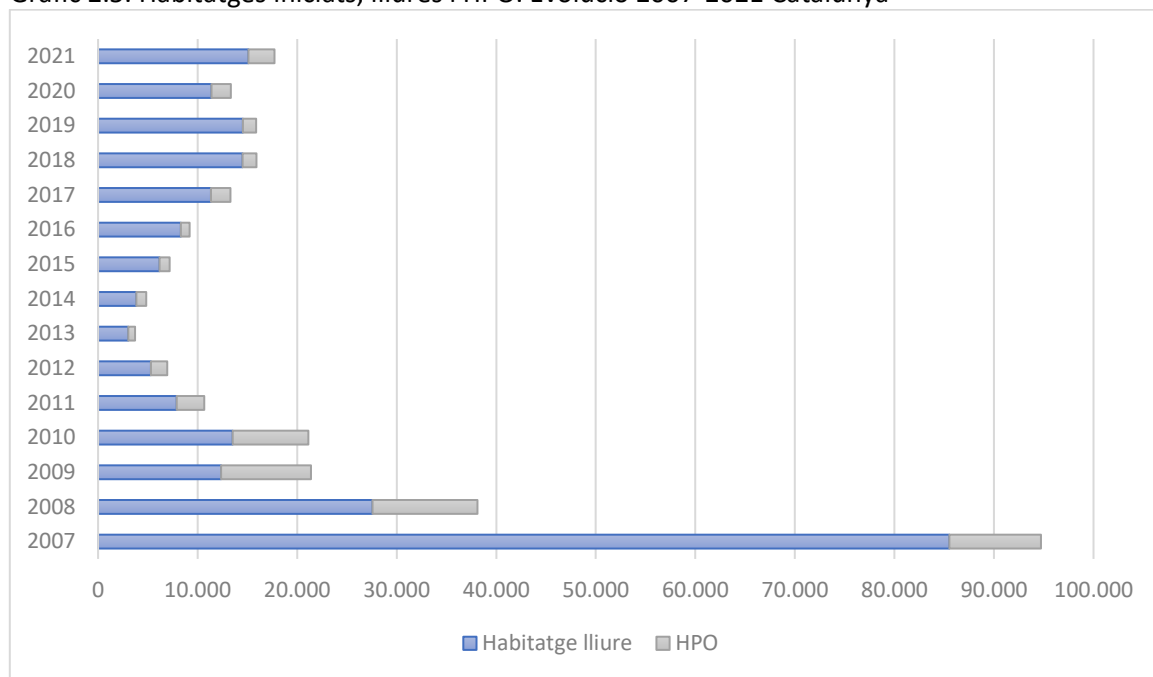
Com s'ha dit, entre els factors que impacten en les problemàtiques de l'habitatge cal situar el dèficit sostingut d'inversió pública. Per il·lustrar aquest fet s'anoten una sèrie d'indicadors: l'evolució dels habitatges lliures i els habitatges de protecció oficial a Catalunya (Gràfic 2.5) i la inversió en habitatge per habitant (Gràfic 2.6).

Es pot comprovar en el Gràfic 2.5 els efectes de la crisi econòmica i financera de 2008 després de la bombolla immobiliària anterior, la baixada espectacular de la construcció tant d'habitatge lliure com protegit.

Però si l'HPO sempre ha estat minoritari respecte el lliure, a partir de 2014 és pràcticament residual, més quan es compara a la forta demanda d'habitatge assequible (Taula 2.5). Per altra banda, el 66% d'HPO és de compra davant un 33% de lloguer, el que fa que es perdi el caràcter social de l'habitatge un cop transcorregut el període de protecció. Mentre que la despesa en protecció de l'habitatge a l'Estat és de 35,4 per habitant, en la UE (28) és de 148,2 de mitjana i el número d'habitatge social per cada 100 habitants en l'UE és del 4% i a l'Estat és de 0,9%.

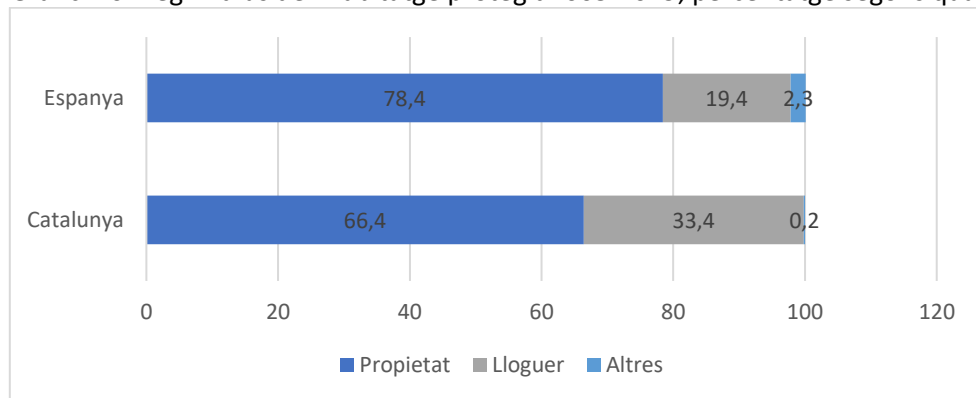
La inversió en política d'habitatge a Catalunya, comptabilitzant els pressupostos de la Generalitat i dels ajuntaments, és de 45,5 euros per habitant de mitjana en el període 2010-2019 i de 41,3 €/persona en 2019.

Gràfic 2.5. Habitatges iniciats, lliures i HPO. Evolució 2007-2021 Catalunya

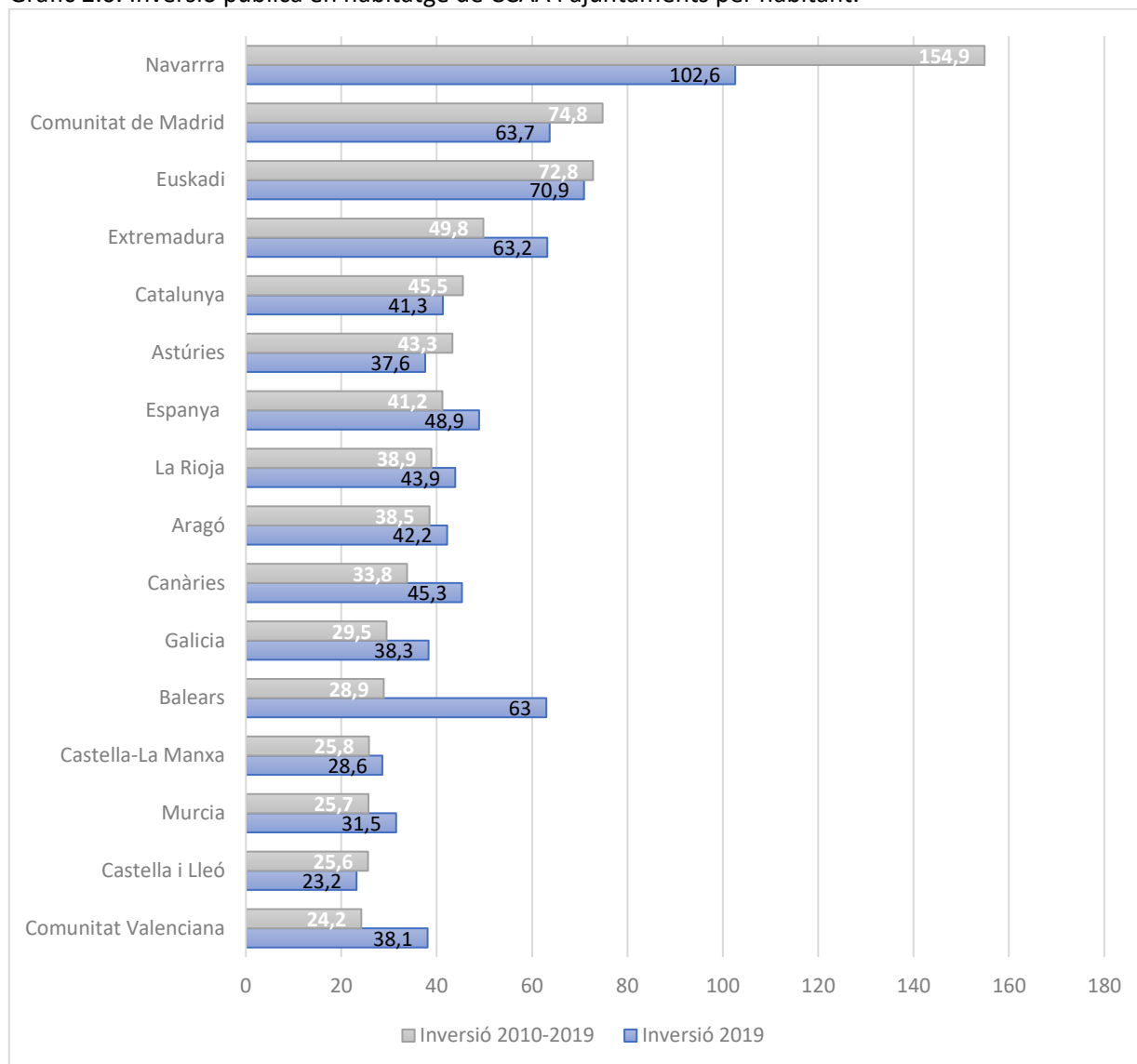
Elaboració pròpia. Font: Estudis territorials, Àrea de desenvolupament de polítiques urbanístiques de l'AMB.
Dades d'evolució de l'habitatge 2004-2021

Gràfic 2.6. Règim d'ús de l'habitatge protegit 2005-2019, percentatge segons qualificacions provisionals.

Elaboració pròpia. Font: Observatori d'Habitatge i Sòl, Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana

Gràfic 2.6. Inversió pública en habitatge de CCAA i ajuntaments per habitant.

Elaboració pròpia. Font: Observatori d'Habitatge i Sòl, Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, a partir de fons del Ministeri d'Hisenda i INE.

2. NORMATIVA APLICADA (des de la intervenció social).

L'habitatge és un bé de primera necessitat i l'accés i permanència queda recollit com a dret en la normativa internacional, espanyola i catalana. La Declaració Universal dels Drets Humans de les Nacions Unides, en l'article 25, fixa l'habitatge com un dels drets bàsics que permet gaudir d'un nivell de vida adequat a qualsevol ésser humà. Per tant, adquireix la consideració d'un dret fonamental que consolida la resta de drets humans.

L'article 47 de la Constitució espanyola determina el dret a un habitatge digne i que els poders públics han de promoure les condicions necessàries i han d'establir les normes pertinents per tal de fer efectiu aquest dret. D'aquesta manera, l'accés a l'habitatge no és un dret fonamental i subjectiu, però sí és vinculant per als poders públics l'adopció de mesures pertinents.

Cal dir igualment que la falta d'accés i condicions d'habitabilitat vulnera altres drets fonamentals per al desenvolupament d'una vida digna.

En el mateix sentit, l'article 26 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya proclama els drets en l'àmbit de l'habitatge, i el Parlament de Catalunya, en ús de les competències contingudes en l'article 137 d'aquest Estatut, va aprovar la Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge.

A continuació es realitza una aproximació a la legislació sobre habitatge, des de la vessant social.

19

Normativa sectorial d'habitatge

La Generalitat de Catalunya, té la competència exclusiva en matèria d'habitatge que li atribueix l'article 137.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

La Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge, ha estat l'eix vertebrador de les polítiques públiques en matèria d'habitatge que, en alguns aspectes concrets, ha estat complementat posteriorment per altres normes amb rang de llei i desplegat reglamentàriament.

Aquesta posa l'accent en el concepte sense llar tant com la manca d'allotjament, com el fet de viure en un espai no apte com a habitatge, i inclou també els processos de desnonament.

L'exclusió residencial queda definida quan no estan resoltes les necessitats d'habitatge, bé perquè no se'n disposi, bé perquè no sigui l'adequat (en termes d'habitabilitat). L'exclusió obliga als ciutadans i ciutadanes a viure de manera dependent (d'institucions, entitats socials, de l'administració o d'altres persones) o en situacions de sobreocupació o infrahabitatge.

Des d'una perspectiva general de la legislació sectorial d'habitatge, la Llei defineix en l'article 4 com a «servei d'interès general el conjunt d'activitats vinculades amb el proveïment d'habitatges destinats a polítiques socials per assegurar un habitatge digne i adequat per a tots els ciutadans».

La conceptualització del risc d'exclusió social de les persones o unitats de convivència, queda recollida en l'article 9a del Decret 75/2014, de 27 de maig, del Pla per al dret a l'habitatge, el que podria tanmateix situar en l'exclusió social residencial o dificultar-ne el procés d'inserció social. Dins d'aquestes, hi ha les persones amb problemàtiques especials d'habitatge per una possible pèrdua de l'habitatge que ocupen a causa de greus dificultats de pagament de l'habitatge o amb dificultat d'accés al mercat residencial per motius de salut, socials o econòmics.

Pel que fa al sistema de prestacions per al pagament del lloguer, s'entén que hi ha risc d'exclusió social quan es destina un percentatge dels ingressos de la llar superior al 30% a despeses de l'habitatge. En el sistema de prestacions econòmiques d'urgència especial també es considera risc d'exclusió social quan s'ha perdut l'habitatge o s'està en situació de pèrdua per no disposar dels recursos suficients per al pagament del lloguer o del préstec hipotecari.

La Llei 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica va més enllà i situa el risc d'exclusió residencial a les persones i unitats familiars o de convivència que tinguin uns ingressos inferiors a 2 vegades l'indicador de renda de suficiència de Catalunya (IRSC), si es tracta de persones que viuen soles; uns ingressos inferiors a

2,5 vegades l'IRSC, si es tracta d'unitats de convivència, o uns ingressos inferiors a 3 vegades l'IRSC, en cas de persones amb discapacitats o amb gran dependència.

L'Indicador de Renda de Sufficiència (IRSC) es fixa anualment per la Llei de pressupostos de la Generalitat. L'IRSC és de 569,12 € mensuals o 7.967,73 € anuals (vigent actualment). Són paràmetres a l'hora de fixar la cartera de prestacions i serveis, com són les bases d'adjudicació d'habitatge o les valoracions de les mesos d'emergència.

Aquesta llei també determina en l'article 5, l'obligació de les administracions públiques de garantir, en qualsevol cas, el real·lotjament adequat de les persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió residencial que estiguin en procés de ser desnonades del seu habitatge habitual arribat el cas de fer efectiu el desnonament. Es preveu igualment que l'Administració de la Generalitat de Catalunya proposa a l'Administració local els mecanismes adequats per garantir el real·lotjament.

La **Llei 4/2016, de 23 de desembre, de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial**, considera situació d'exclusió residencial les persones o unitats familiars amb uns ingressos indicats ja a la Llei 24/2015, que no disposen d'habitatge o han perdut la propietat o la possessió immediata de l'immoble que és el seu habitatge i que no tenen un habitatge alternatiu ni ingressos suficients per aconseguir-ne un de digne i adequat.

Normativa sectorial de serveis socials

La **Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials i el Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials**, descriuen les prestacions que ofereix el sistema públic de serveis socials i entre d'altres, inclou el servei d'acolliment residencial d'urgència i el servei residencial temporal per a persones en situació d'exclusió social. Son prestacions dins dels serveis bàsics garantits. Les definicions són les següents:

- Servei d'acolliment residencial d'urgència: «servei d'acolliment residencial que supleix temporalment la llar familiar en casos puntuals i d'urgència. El servei d'acolliment residencial d'urgència pot prestar-se en un establiment social o en qualsevol altre recurs que aconsegueixi la mateixa finalitat».
- Servei residencial temporal per a persones adultes en situació d'exclusió social: «servei d'acolliment residencial temporal i de suport a adults en situació d'exclusió social que no disposen de condicions sociofamiliars i d'atenció per romandre al seu habitatge o que no en disposen».

Aquests serveis s'adrecen per tant a persones que es troben en una necessitat, de caràcter conjuntural, d'atenció social urgent de ser allotjades o en situació de greu risc social.

Les situacions amb necessitat d'atenció especial es defineixen en l'article 7, que estableix que són destinatàries dels serveis socials les persones que estiguin en alguna o algunes determinades situacions, destacant les següents: c) Necessitat social, com ara les relacionades amb la manca d'habitatge o amb la desestructuració familiar. n) Urgències socials. o) Emergències socials per catàstrofes.

En el **Decret 27/2003, de 21 de gener, d'atenció social primària**, defineix la urgència social com aquella situació de risc social que posa en perill la cobertura de les necessitats més bàsiques per a la vida, com són l'alimentació, l'allotjament i la integritat de les persones.

3. L'ACCÉS ALS DRETS SOCIALS EN MATÈRIA D'HABITATGE

Segons la Constitució és obligació dels poders públics aplicar els mecanismes adequats per garantir l'accés a un habitatge digne, això com el compliment de l'Article 47 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya: "Els poders públics han de facilitar l'accés a l'habitatge mitjançant la generació de sòl i la promoció d'habitatge públic i d'habitatge protegit, amb una atenció especial pels joves i els col·lectius més necessitats".

La intervenció pública en matèria d'habitatge és fonamental, tan a nivell de recursos pressupostaris, com de desplegament de la legislació pertinent com a marc de les regles del joc que ajusti els mecanismes del mercat, especialment quan és tan preponderant com és en aquesta matèria.

Segons la definició de vulnerabilitat residencial que s'ha vist anteriorment a nivell normatiu, a Barcelona el 54% de les llars amb uns ingressos al voltant de 10.800 euros (primer quintil de renda) estarien en aquesta situació i un 39% en el cas de la resta de l'AMB, on també es pot considerar situació de vulnerabilitat el 35% de llars que viuen en habitatge de lloguer i destinen més del 40% dels ingressos a les despeses residencials (s'anoten aquests indicadors metropolitans per ser dades disponibles, mancaria d'altres territoris).

A gener de 2022 a la ciutat de Barcelona constaven 667 casos sense llar pròpia valorats positivament per la Mesa d'Emergència a l'espera d'adjudicació d'habitatge (la dada de la Mesa d'Emergència a nivell català no està disponible públicament). Més de 58.000 persones a tot Catalunya es trobaven en situació de sensellarisme en 2017 (darrera data actualitzada, Fundació Arrels).

L'Informe INSOCAT per a la millora de l'acció social, en el seu darrer número "Habitatge i Exclusió residencial"³, d'abril de 2022, apunta que més del 90% de persones acompanyades per les entitats socials que formen part d'ECAS estan afectades per problemàtiques relacionades amb l'habitatge, circumstància que influeix en la intervenció social. Destaquen com a perfils més freqüents les famílies amb menors a càrrec, les monoparentals encapçalades per dones, les persones migrants en situació administrativa irregular i les persones joves soles.

Com s'ha comentat, el dret a un habitatge digne no té un reconeixement de dret fonamental a nivell constitucional, però sí és el deure dels poders públics d'establir tots els instruments i recursos per garantir l'accés i la permanència. El no accés a un habitatge digne, vulnera altres drets fonamentals per al desenvolupament d'una vida digna.

A continuació es destaquen mancances i dèficits prioritaris en matèria legislativa, que és l'objecte d'aquest estudi.

³ [INSOCAT. Informe d'Indicadors Socials](#). ECAS, entitats catalanes d'acció social

- Es pot dir **que el problema no és tant la manca de legislació com la falta de desplegament i dotació pressupostària de la normativa existent, i en tot cas sí caldria una millor clarificació i estabilitat legislativa.**

Es posa en evidència amb la Llei 24/2015, l'article 5, sobre "l'obligació de les administracions públiques de garantir, en qualsevol cas, el reallotjament adequat de les persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió residencial que estiguin en procés de ser desnonades del seu habitatge habitual arribat el cas de fer efectiu el desnonament", tenint en compte la falta de recursos habitacionals.

22

- La Llei 18/2007 pel dret a l'habitatge, estableix el **Pla Territorial Sectorial d'Habitatge** com a marc orientador de les polítiques d'habitatge a tot Catalunya. En ell s'han de concretar els indicadors de solidaritat urbana i la reserva de sòl per habitatge de caràcter social, per exemple. El fet que no s'hagi aprovat encara (molts anys a la cartera) i per tant que no s'estigui implementant, endarrereix el compromís dels poders públics en la garantia de drets socials en l'àmbit de l'habitatge.
- Davant el greu dèficit d'habitatges de caràcter social i assequible, es va perdre una gran oportunitat amb els **habitatges de propietat d'entitats bancàries** i especialment de la SAREB, el poder incorporar aquest parc residencial al parc públic. Per altra banda, l'impost a grans tenidors, reconegut en la normativa, no s'està aplicant. L'habitatge buit o l'habitatge ocupat, és a més font de conflicte en els barris del país. La tendència de les entitats bancàries és la venda d'aquests immobles a fons d'inversió, entre d'altres, el que suposa més expulsió de residents i menys capacitat de mediació per part d'administracions i entitats del tercer sector.
- **L'Habitatge de Protecció Oficial**, amb requisits i criteris estipulats per normativa, **han acabat perdent el seu caràcter social** un cop finalitzat el període de protecció, per ser en la seva majoria HPO de compra i no de lloguer.
- Tot i que la normativa recull en la Llei 18/2007 com a "servei d'interès general el conjunt d'activitats vinculades amb el proveïment d'habitatges destinats a polítiques socials per assegurar un habitatge digne i adequat per a tots els ciutadans" hi ha una **manca fragant d'habitatges destinats a polítiques socials**. Com s'ha dit en l'anàlisi de l'apartat anterior, l'emergència habitacional és estructural i la situació de moltes persones i llars son de risc de pobresa crònica, el que provoca que els escassos recursos habitacionals públics es destinin a emergència i aquesta esdevingui permanent (sense rotació dels allotjaments o habitatges), com son els pisos que adjudica l'Agència de l'Habitatge de Catalunya d'acord amb la Mesa d'Emergència o altres de titularitat o gestió municipal o d'entitats del tercer sector. Tampoc queda clar a nivell legislatiu la tipologia de recurs habitacional de caràcter social, qüestió que fa que els ajuntaments trobin un buit normatiu.

- **La vulnerabilitat residencial i l'emergència habitacional posen en perill la garantia d'altres drets socials** de les llars amb rendes més baixes, augmentant el risc de privació material i cronificant el risc de pobresa.

4. APORTACIONS DE MILLORA

D'acord amb la diagnosi anterior, s'enumeren una sèrie de propostes prioritàries.

23

- És necessari el desplegament de la legislació que garanteix el dret a l'habitatge i la dotació pressupostària. Davant les greus problemàtiques actuals, s'identifica com a necessitat urgent un **Pacte pel Dret a l'Habitatge**, grans acords entre els agents i les parts implicades, administracions públiques, sector privat i tercer sector, per fer front a l'emergència habitacional.
- **L'aprovació i implementació del Pla Territorial Sectorial d'Habitatge** com a instrument de les polítiques concretes d'habitatge a Catalunya per part dels poders públics i per donar compliment a la Llei 18/2007. L'aprovació i implementació del Pla també com a compromís pressupostari i de cooperació entre les administracions per garantir la solidaritat urbana, entre altres.
- **Negociació amb entitats bancàries i especialment amb SAREB per la compra o cessió d'habitatge per part de les administracions públiques i tercer sector.** Donat que el traspàs de pisos d'entitats bancàries com a parc públic va ser una oportunitat perduda i no es va establir per llei, molta part d'aquests habitatges son venuts, sovint a fons d'inversió. Davant l'emergència habitacional que pateix el país, caldria arribar a acords, augmentar la capacitat financera i facilitar l'adquisició d'aquests immobles per part de les administracions públiques o la cessió d'aquests immobles als poder públics. En aquesta línia, caldria també el incrementar la capacitat d'inversió del tercer sector i el seu reconeixement com a agent en matèria d'habitatge.
- La implementació o la modificació normativa adequada que articuli **l'obligatorietat de contraprestacions i sancions als grans tenidors** si no compleixin amb les obligacions en relació als contractes de lloguer social, regulació dels preus de lloguer i manteniment en bon estat els immobles, també amb l'objectiu de recuperar la funció social de l'habitatge.
- Establir **normatives o sobre els allotjaments i habitatges destinats a polítiques socials**, sense caure en la rigidesa i possibilitant la flexibilitat de les administracions locals i entitats del tercer sector d'adaptació segons les realitats del territori. Cal un circuit clar de recursos habitacionals que possibilitin la inclusió i el progrés de les persones i llars en situació de vulnerabilitat: allotjaments i habitatges d'emergència, habitatges de lloguer social i habitatges assequibles (HPO lloguer). D'aquesta manera seria més real l'avenç i la normalització de moltes persones i llars i la sortida de la tutela de la institució. En aquesta mateixa línia, cal

aclarir millor la cartera d'habitatge i la cartera de serveis socials, des de la cooperació i el nivell competencial.

- Incloure les diferents situacions d'exclusió residencial (categories ETHOS) en les normatives de serveis socials i prestacions en la cartera de serveis socials. Especialment l'abordatge del sensellarisme i el marc d'acció per al període 2021-2024.
- **Les ocupacions a precari** son en ocasions la sortida plausible de persones i unitats de convivència en situació d'exclusió residencial (sempre i quan no siguin pernicioses). Però no és la solució i ocasiona diferents problemàtiques: en les llars en aquesta situació per la manca d'estabilitat residencial i d'accés a subministraments i un règim de tinença normalitzat; en conflictes en l'entorn de la comunitat veïnal i de barri; xarxes delictives que trafiquen amb els allotjaments. Davant els buits normatius o d'acció, la proposta és la **clarificació normativa i protocols i circuits de gestió**.
- La **revisió de les taules d'ingressos ponderats dels criteris d'accés** als ajuts i recursos habitacionals d'acord amb les realitats actuals. Atenció a col·lectius i perfils que queden exclosos.
- **Clarificar i unificar el llenguatge legislatiu d'habitatge i de serveis socials:** urgència/emergència, inclusió/inserció...

3. ÀMBIT D'INTERVENCIÓ SOCIAL INFÀNCIA

1. CONTEXT

Els indicadors de vulnerabilitat en la infància i l'adolescència a Catalunya alerten d'una problemàtica estructural i de la manca de garantia dels drets de forma universal. Aquesta vulneració de drets sobretot afecta als infants i adolescents en situació de risc o d'exclusió social i amb discapacitat. Així mateix ho recull l'estudi sobre infància i adolescència "Anàlisi de la garantia dels drets a Catalunya"⁴, elaborat per la Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCAT) de la Taula del Tercer Sector Social (gener de 2021).

S'apunten a continuació alguns indicadors amb l'objectiu de contextualitzar aquesta afirmació abans de passar a l'anàlisi normatiu i les propostes de millora.

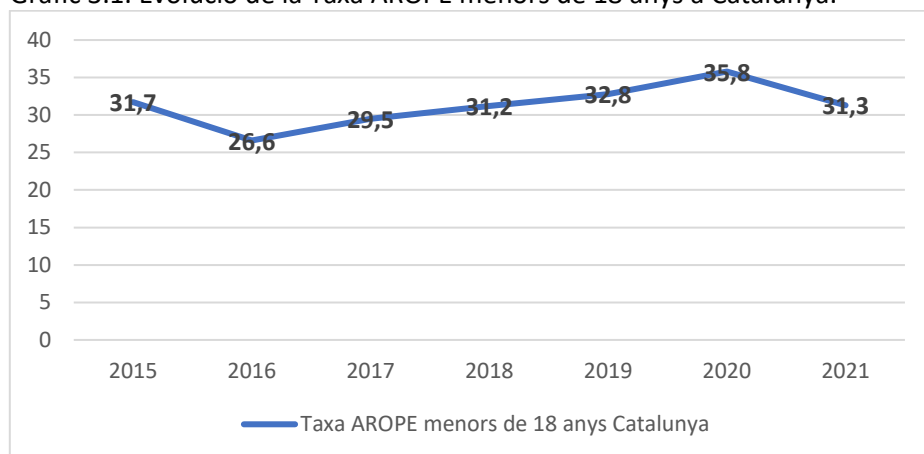
⁴ [Estudi d'infància i adolescència. Anàlisi de l'estat actual de la garantia de drets a Catalunya](#). Taula del Tercer Sector Social de Catalunya, Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCAT).

La Taxa AROPE dels menors de 18 anys es situa l'any 2021 en el 31,3%, el que equival a 429 mil infants i adolescents que es troben en alguna d'aquestes situació: risc de pobresa, privació material severa o que viuen en llars amb molt baixa intensitat de treball. La xifra rècord es situa l'any 2020 amb el 35,8%, per les conseqüències de la pandèmia provocada pel COVID19.

A nivell estatal i europeu les dades disponibles son per menors de 16 anys. S'adjunta el Gràfic 3.1 en una comparativa que demostra, tot i les elevades xifres també a nivell europeu, majors taxes de pobresa a l'estat que als països de la Unió Europea dels 27.

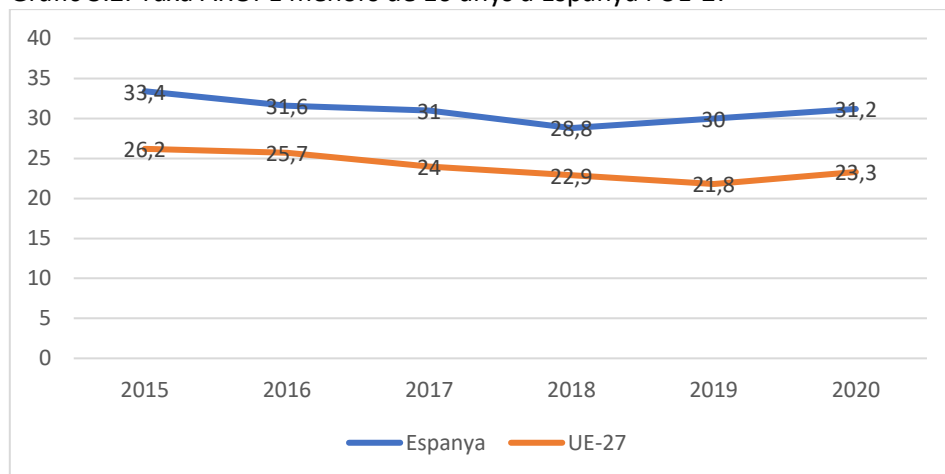
25

Gràfic 3.1. Evolució de la Taxa AROPE menors de 18 anys a Catalunya.

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT a partir de l'ECV de l'INE.

Gràfic 3.2. Taxa AROPE menors de 16 anys a Espanya i UE-27

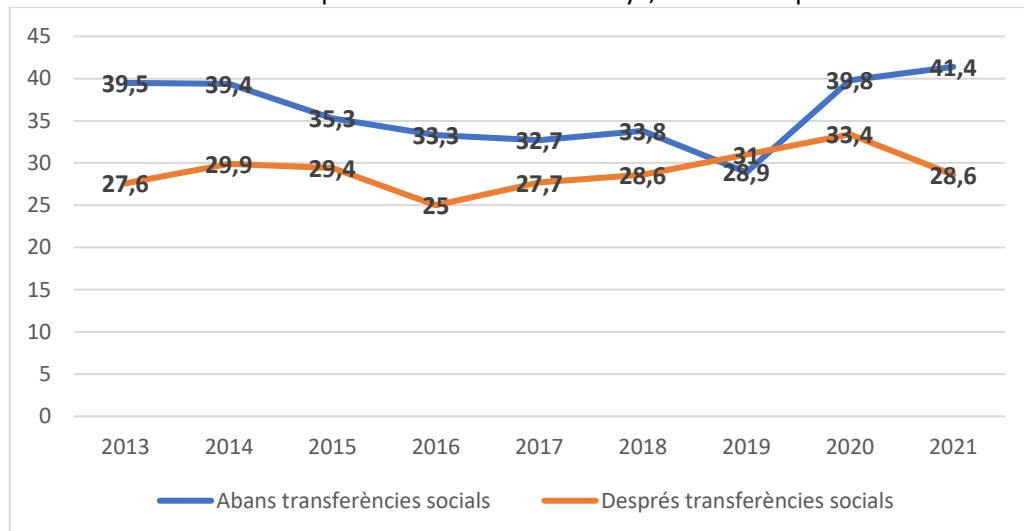

Elaboració pròpia. Font: INE i Eurostat

La Taxa de risc de pobresa en menors de 18 anys és del 28,6% a Catalunya. També es pot comprovar l'increment l'any 2020 com en el cas anterior, quan arriba al 33,4%. Aquestes son taxes després de les transferències socials. Com s'observa al Gràfic 3.3 en els darrers nou any el risc de pobresa de la població en aquestes edats no baixa per sota del 25% manifestant així que és un problema greu i estructural.

L'altra dada important és l'indicador de **Privació Material Severa** (PMS). Segons dades de l'IDESCAT, l'any 2021 hi viuen a Catalunya uns 123.000 menors de 16 anys en situació de privació material severa, que és l'indicador més proper a la pobresa absoluta, el 10% de la població d'aquestes edats.

Gràfic 3.3. Taxa de risc de pobresa menors de 18 anys, abans i després de les transferències socials

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT, a partir de l'Enquesta de Condicions de Vida, INE.

Taula 3.1. Taxa i població en situació de privació material severa, menors de 16 anys

	Taxa PMS població total (%)	Taxa PMS menors 16 anys (%)	Població menors 16 anys en milers (milers)
2013	6,1	8,2	102,1
2014	6,3	8,7	109,1
2015	6,7	11,1	138,5
2016	5,5	6	74,9
2017	5,0	6,8	84,3
2018	6,5	8,9	110,9
2019	5,7	8,6	107,7
2020	6,2	10,3	128,7
2021	7,3	10,0	123,0

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT, a partir de l'ECV, INE.

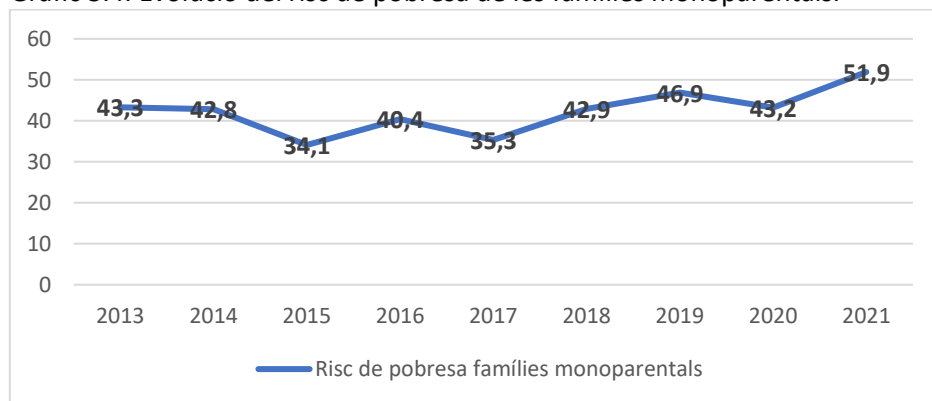
És important també considerar el risc de pobresa segons la **composició de les llars**. Mentre que les llars sense menors dependents tenen un risc de pobresa del 15,4%, les llars amb infants és del 24,3%. Per altra banda, més de la meitat de les famílies monoparentals estan en situació de risc de pobresa (52%). El risc de pobresa entre les monoparentals té una component de gènere determinant, perquè més del 80% estan formades per mare i fills i perquè aquestes tenen un risc superior a les monoparentals formades per pare i fills. La major vulnerabilitat laboral femenina i la bretxa salarial són condicionants, també i especialment en aquest àmbit i en l'afectació al risc de pobresa dels infants. El Gràfic 3.4 il·lustra de forma contundent el creixement del risc en aquesta tipologia de llar, fet que caldrà identificar en les normatives de les polítiques de protecció.

Taula 3.2. Taxa de risc de pobresa de llars amb menors a càrrec 2021

Llars amb menors a càrrec	Risc de pobresa (%)
Família monoparental	51,9
Dos adults i fills	20,3

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT, a partir de l'ECV, INE.

Gràfic 3.4. Evolució del risc de pobresa de les famílies monoparentals.

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT, a partir de l'ECV, INE

L'Ingrés Mínim Vital (IMV), impulsat per l'Estat, ha estat un pas important però no suficient com es veurà. Segons les dades, al desembre de 2021 ho rebien a Catalunya prop de 65.400 persones, el que representa el 3,3% de les persones que viuen en situació de risc de pobresa o exclusió social (tal i com s'explica a l'àmbit 1 d'Inclusió i Pobresa). Tenint en compte aquests indicadors, **només el 5% dels infants en risc de pobresa o exclusió compten amb l'ajut de l'IMV.**

Per últim, alguns indicadors que fan referència a l'educació.

La Taxa d'idoneïtat de 15 anys, és a dir, alumnes de 15 anys que cursen 4t d'ESO i no han repetit cap curs, és del 83,8 pel curs 2020-2021. Tot i que és un percentatge que s'ha incrementat en més de nou punts en els darrers cinc anys, encara hi ha un 16%.

Pel que fa a l'**abandonament prematur dels estudis**, és a dir, els joves entre 18 a 24 anys que com a màxim han assolit una educació secundària inferior (CINE2, fins a 3r de secundària segons la Classificació internacional normalitzada d'educació), les xifres de Catalunya estan per sobre de l'Estat i de la UE-27, en el cas europeu de quatre punts per sobre, 12,4% i 8,4% respectivament.

També es posa en evidència la **desigualtat d'oportunitats dels adolescents i joves segons la seva nacionalitat**, tant a Catalunya, com a Espanya com als països europeus, el 26% de joves de procedència d'altres països de fora de la UE-27 no han completat els estudis obligatoris (graduat Educació Secundària Obligatoria).

Tant a nivell català, espanyol com europeu, hi ha més taxa d'abandonament prematur dels estudis entre els nois que entre les noies, com es pot veure en la Taula 3.4. Destaca que a Catalunya, més del 19% dels joves deixen els estudis abans d'acabar l'ESO, front el 11,4% europeu i el 9,9% de noies.

Taula 3.3. Abandonament prematur dels estudis per ciutadania 2021

	Catalunya	Espanya	UE-27
Nacionals	12,4	11,4	8,4
Ciutadans/es de països de fora de la UE-27	25,6	26,6	26,0

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT a partir de l'EPA i Eurostat.

Taula 3.4. Abandonament prematur dels estudis per sexe 2021

	Catalunya	Espanya	UE-27
Homes	19,4	16,7	11,4
Dones	9,9	9,7	7,9
Total	14,8	13,3	9,7

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT a partir de l'EPA i Eurostat.

28

Aquest estudi normatiu es focalitza en l'acció social, però dins les polítiques d'infància i adolescència, no es pot passar per alt la inversió educativa. En aquest sentit es recull només una dada, que és la despesa pública en educació respecte el PIB.

Segons dades del mateix Departament, la despesa pública del 2021 ha estat del 3,7% del PIB, mig punt menys que la mitjana estatal i quasi un punt menys que la mitjana de la UE-27. Els anys amb un percentatge més elevat d'inversió pública en educació van ser entre 2009 i 2011 que es va situar per sobre del 4% (l'any 2010 és del 4,34% del PIB).

Taula 3.5. Despesa pública en educació respecte el PIB (unitat %)

	Catalunya	Espanya	UE-27
2017	3,62	4,24	-
2018	3,66	4,18	4,70
2019	3,70	4,20	4,64

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT i Eurostat.

2. NORMATIVA APLICADA

L'Estudi d'infància i adolescència "Anàlisi de l'estat actual de la garantia de drets a Catalunya" de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social, en col·laboració amb la Plataforma d'Infància de Catalunya (PINCAT), revisa l'aplicació de la **Convenció dels Drets dels Infants** en set àmbits: drets i llibertats; violències; entorn familiar, cures alternatives, inclusió i pobresa; salut i benestar; discapacitat; educació, lleure i activitats culturals; mesures excepcionals de protecció. L'estudi determina, pel que fa a la visió de les entitats que atenen a infants i adolescents i des d'una visió qualitativa, que si bé els drets recollits a la Convenció estan garantits per als menors de Catalunya, aquesta no és la situació per als col·lectius en risc d'exclusió social ni amb discapacitat. La major manca de cobertura és entre els infants i adolescents en situació d'exclusió social. Els indicadors analitzats en l'apartat anterior així ho confirmen de forma objectiva.

En termes generals, la classe social, la situació familiar (composició de les llars, nivell de renda, intensitat de treball, règim de tinença de l'habitatge...) està relacionada directament amb el risc de pobresa i d'exclusió, i la població infantil i adolescent acusa més fragilitat que la resta de la població. La situació social per tant té un impacte directe en l'accés i la cobertura de drets: en el sistema educatiu, l'abandonament escolar i resultats acadèmics, en les activitats de lleure i socialitzadores, en la salut dels infants, en les llibertats i participació, etc.

La Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i oportunitats en la infància i l'adolescència és una llei garantista que es basa en els següents principis⁵ :

29

- Interès superior de l'infant o adolescent
- Desenvolupament potencialitats personals
- Dret d'ésser escoltat
- Protecció contra els maltractaments
- No discriminació
- Perspectiva de gènere i de diversitat funcional
- Ciutadania activa
- Respecte i suport a les responsabilitats parentals
- Foment i suport a l'educació
 - Màxim nivell d'educació possible i garantir l'obligatòria
 - Serveis educatius que afavoreixin la reorganització del temps personal, familiar i laboral
 - Sistema educatiu un instrument per compensar les desigualtats socials
 - El dret a l'educació ha de prevaldre per damunt de les pràctiques culturals, la tradició i la religió
- Foment i suport relacions intergeneracionals
- Prioritat pressupostaria
- Difusió dels drets dels infants i adolescents
- Exercici dels drets propis dels infants i adolescents
- Deures i responsabilitats
- Coneixement rigorós i divulgació de la realitat social

Els Drets reconeguts en la Llei s'agrupen en els següents capítols: Drets i llibertats civils i polítics, Drets en l'àmbit familiar, Benestar material i personal, Salut, Educació, àmbit social (com a ciutadans i ciutadanes), medi ambient i espai urbà, esport i educació en el lleure.

Els titulars dels drets en l'àmbit de la llei d'infància i adolescència són els menors de 12 anys, els adolescents entre 12 i 18 anys, els menors tutelats per l'Administració de la Generalitat (i els majors) si compleixen les condicions, i en definitiva els menors que es trobin domiciliats a Catalunya. L'accés a les prestacions (el mateix que s'ha vist en l'àmbit d'Inclusió i Pobresa i de Model d'Atenció a les Persones) és en funció si són garantides (com a dret subjectiu) o són prestacions no garantides (segons crèdits pressupostaris i principis de pública concurrència).

⁵ Els drets i oportunitats de la infància i l'adolescència en el context dels serveis socials i educatius locals. Toni Vilà 2011.

El darrer **Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència** és 2015-2018. La finalitat dels Plans és donar compliment al que estableix l'article 21 de la Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència i aplicar el Pacte per a la infància a Catalunya tal i com aquest estipula. Per altra banda, el **Decret 250/2013, de la Taula Nacional i les taules territorials i locals d'infància**, implica les administracions públiques i altres agents en el seguiment i desenvolupament dels Plans.

La Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència, aborda un àmbit inajornable sobre la protecció dels menors davant la violència (tot tipus de violència) donant més garanties a la protecció i la salvaguarda de la Convenció dels Drets dels Infants. Es defineix el concepte de violència sobre els menors, el bon tracte o la formació especialitzada dels i les professionals que tinguin un contacte habitual amb els menors d'edat. També insta a la cooperació imprescindible entre les administracions públiques i la col·laboració pública-privada.

Els infants i adolescents enfront de la violència, han de poder rebre informació i assessorament, com a dret, igual que el dret a ser escoltats i escoltades, a una atenció integral i l'assistència jurídica gratuïta. Igualment, estableix el deure de comunicar les situacions de violència, un deure que correspon a tota la ciutadania, especialment als professionals o càrrecs que tenen una relació directa (mestres, professionals sanitaris, centres d'esport i de lleure, etc.).

Cal anotar que la violència contra els menors estan invisibilitzada i manquen dades al respecte. Tot i així es calcula que al voltant del 15% de la població ha patit violència sexual durant la infància i adolescència, i que el maltractament físic a l'escola augmenta i els infants i adolescents tenen por a ser maltractats.

Tot i que s'han anotat en aquest apartat la legislació més significativa, cal contextualitzar-les amb altres normatives, com és la Llei de Serveis Socials i la Cartera de Serveis Socials o la Llei d'Educació de Catalunya. És a dir, hi ha principis, drets i prestacions que son transversals o tenen una afectació en diferents normatives pel que fa als menors. Aquest informe però no té l'objecte de fer una anàlisi exhaustiva sinó d'identificar aquelles mancances prioritàries responent a les necessitats més imperioses actualment.

3. MANCANCES I PROPOSTES DE MILLORA

Igual que en la resta d'àmbits, es detecta més que no pas una manca de legislació, **el desplegament de la normativa existent i la dotació de recursos, tant pressupostaris com humans** per garantir l'accés i la salvaguarda dels drets de la infància i adolescència a Catalunya, especialment **els menors en risc de pobresa i exclusió, els infants i adolescents amb discapacitat, i els menors que pateixen situació de violència**. Els indicadors abans exposats, demanen una acció prioritària i continuada per revertir situacions que esdevenen estructurals i cròniques.

- La legislació sobre infància i adolescència tradicionalment han pretès ser generalistes, com és el cas de la Llei dels drets i oportunitats en la infància i l'adolescència, però més enllà de la protecció, caldria revisar com generar i garantir les oportunitats dels menors, la garantia a

tenir drets. Això vol dir entrar en la lògica vital de l'infant i de l'adolescent, és a dir, de les persones destinatàries. Sovint les prestacions que es destinen són més de beneficiència que de garantia de drets.

- La classe social, la situació de la família i els entorns on viuen els menors són condicionants. És per això, que la legislació i desplegament normatiu de les polítiques de famílies esdevé fonamental. Si les unitats familiars no disposen dels recursos adequats, no disposen d'instruments per garantir oportunitats als infants i adolescents. En aquest sentit també, sovint s'oblida que la prestació és un dret de l'infant.
- Les polítiques de garantia de rendes i el sistema de prestacions socials no acaben de fer front a l'elevadíssim risc de pobresa i exclusió social dels menors a Catalunya, com es pot comprovar en el percentatge de cobertura de menors en aquestes situacions, de la Renda Garantida de Ciutadania gestionada per l'administració de la Generalitat i de l'Ingrés Mínim Vital que gestiona l'administració de l'Estat.

31

Propostes de revisió i millora

- **Desplegar la llei d'oportunitats de la infància**, incloent reglaments específics, i incrementar la seva dotació pressupostària, des de la perspectiva de l'equitat.
- **Aplicar la perspectiva d'infància i adolescència al conjunt de legislació sectorial que pugui afectar l'accés i la garantia dels drets dels menors**, des de la lògica vital del menor com a ciutadà i ciutadana destinatari i des de **criteris i indicadors d'equitat**. Especialment i davant les realitats de risc i exclusió social i residencial, de les normatives següents:
 - Llei de Serveis Socials i Cartera de Serveis Socials.
 - Llei 18/2007 del dret a l'habitatge i Llei per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica. Valoració en cas d'infants i adolescents, tenint en compte la protecció superior del menor en casos d'infrahabitatge, sobreocupació, desnonament...
- En la línia anterior, és important augmentar i millorar la coordinació entre tots els diferents sistemes: serveis socials, educació, serveis socio-culturals, salut... i entre administracions. L'activació i funcionament de les taules establertes pel Decret 250/2013 i l'elaboració d'un nou **Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència** per donar compliment a la llei dels drets i oportunitats de la infància i especialment com a instrument integral i de cooperació en les polítiques d'infància i adolescència.
- **Revisió de la legislació de suport a les famílies**, garantint la prestació com a dret del menor, entenent les prestacions com a mecanismes de progrés i dignitat de les persones i no com a tutela o fiscalització de la institució. Especialment l'atenció a les famílies monoparentals davant la gravíssima situació de risc de pobresa i/o exclusió i en augment. El fet de no actuar en els entorns de l'infant accentua la cronificació del risc d'exclusió.

- **Revisió de les prestacions que no son garantides**, perquè estan subjectes a pressupost i concurrència. Caldria revisar les dificultats de tramitació, que obliga en moltes ocasions la supervisió excessiva de la institució, fet que pot minvar la dignitat i la mateixa capacitat de les persones i famílies, així com els criteris d'adjudicació que pot deixar exclòs a diferents col·lectius. En aquesta línia, s'ha de millorar **l'accessibilitat a la informació, als tràmits i a les gestions de les Administracions Públiques per part d'infants i les seves famílies**.
- Garantir oportunitats dels infants i adolescents en entorns. En aquest sentit, el desplegament de forma coherent i amb recursos del decret d'escola inclusiva, l'esport i l'educació en el lleure.
- Augmentar les oportunitats dels infants de 0-3 anys a través de l'escolarització infantil
- En el desplegament normatiu i reglamentari de la LOPVI a Catalunya es considera imprescindible per a la garantia del seu desplegament:
 - La formació i capacitat dels i les professionals que treballen.
 - Actualització dels protocols i circuits de prevenció.
 - Adequació dels serveis socials bàsics.
- Desenvolupar normativa més àmplia del lleure educatiu.
- Hi ha diferències entre les necessitats significatives dels infants i dels adolescents entre 12 i 18 anys que caldria garantir. En el cas dels i les adolescents, necessitats com els espais d'escolta, la garantia de ser acompanyat/da (per exemple en el cas de l'avortament, on la veritable tutela és la no soledat) i els dissenys dels recursos des de la lògica adolescent i les seves necessitats i no des de la lògica institucional.

4. INSERCIÓ SOCIOLABORAL

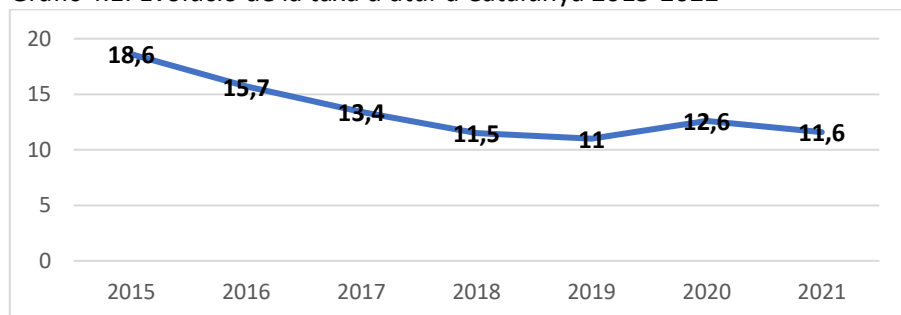
1. CONTEXT

La taxa d'atur a Catalunya en el primer trimestre de 2022 és de 10.23%. Mentre que l'atur femení és del 10,85%, l'atur masculí és inferior, del 9,66%. Hi ha una diferència considerable entre la població aturada nacional i la població aturada estrangera. L'any 2021 la taxa d'atur de la població amb nacionalitat espanyola és del 9,7% mentre que la taxa d'atur de la població migrada és del 16,7%. Per altra banda, la taxa d'atur de llarga durada a Catalunya és del 4,8%, dos punts percentuals per sobre de la taxa europea que és de 2,8%. En el cas de les dones és un punt i mig més elevada que la taxa masculina, és a dir, de 4% i 5,7% respectivament.

Les taxes d'atur juvenil continuen sent molt elevades, com es pot observar en el gràfic 4.2, situant-se molt per sota de la mitjana europea. El 29% dels menors de 25 anys estan desocupats, sent un dels

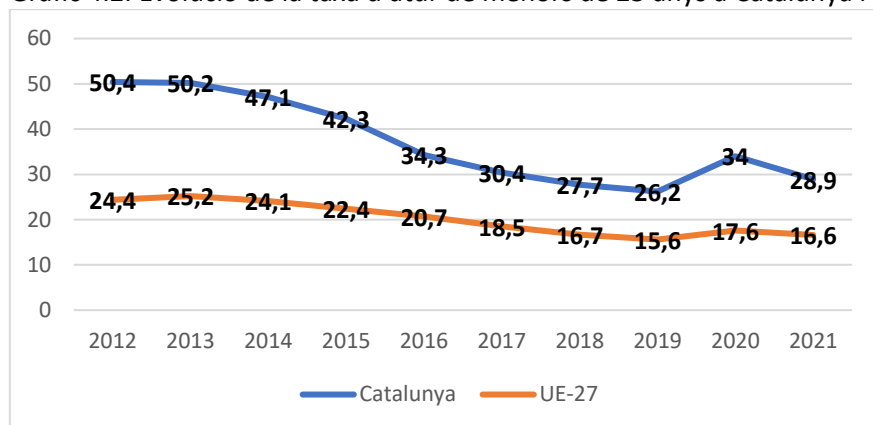
principals reptes en les polítiques d'inserció sociolaboral. A més, i com es recull en la Taula 4.1, la població jove que no està ocupada, ni cursa estudis ni té formació a Catalunya és el 12,5% en el cas de joves amb nacionalitat espanyola i el 29,4% en el cas de joves d'origen de fora dels països de la UE. El percentatge de joves amb nacionalitat estrangera que es troben en aquesta situació és superior a Catalunya comparativament amb l'Estat i amb la UE-27.

Gràfic 4.1. Evolució de la taxa d'atur a Catalunya 2015-2022

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT a partir de l'EPA

Gràfic 4.2. Evolució de la taxa d'atur de menors de 25 anys a Catalunya i UE-27

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT a partir de l'EPA

Taula 4.1. Població jove que no està ocupada, ni cursa estudis, ni té formació (unitat %)

	Catalunya	Espanya	UE-27
Nacionals	12,5	12,4	12,3
Fora de la UE	29,4	26,6	24,7

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT a partir de l'EPA.

Cal tenir present la població que viu en llars sense ocupació, que en el cas de Catalunya representa el 8%, el que provoca situacions d'exclusió, prop de 900.000 llars no tenen actius segons els indicadors del primer trimestre de 2022. Més enllà de les taxes d'atur, s'ha d'apuntar que arran de les darreres crisis econòmiques sorgeixen noves pobreses, com son els treballadors i treballadores pobres, és a dir, que tot i treballant no disposen d'ingressos suficients per fer front a totes les necessitats. La taxa de risc de pobresa en el treball a Catalunya és del 18,8% (IDESCAT, EPA 2021).

La precarietat laboral (eventualitat, ocupació intermitent...) fa que el 9,6% de la població catalana visqui en llars amb intensitat de treball molt baixa. En aquest cas també es veu la diferència entre homes (9,1%) i dones (10,1%). La població menor de 18 anys que viuen en aquest tipus de llars és del 7,2%, és a dir, aproximadament 100.000 menors viuen en llars amb una intensitat de treball molt baixa, el que redueix les seves oportunitats de desenvolupament.

2. ANÀLISI NORMATIVA I PROPOSTES DE MILLORA

34

La normativa que s'ha identificat amb mancances i necessitat de millora en algunes aspectes és la següent:

- LLEI 13/2015, del 9 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació i del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.
- Decret 277/2003 de funcionament i competència del Registre administratiu d'empreses d'inserció de Catalunya així com la LLEI 27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral.
- Resolució TSF/2159/2018, de 14 de setembre, per la qual s'obre la convocatòria per a l'any 2018 per a la concessió de subvencions públiques destinades al finançament dels Projectes Singlars.
- Renda Garantida de Ciutadania (que s'inclou en l'àmbit d'inclusió i pobresa).

Desfasament de la normativa que regula les empreses d'inserció sociolaboral.

Les principals mancances detectades que s'apunten com a prioritats son les següents:

- El Decret 277/2003 de funcionament i competència del Registre administratiu d'empreses d'inserció de Catalunya així com la LLEI 27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral, son normatives antigues i més amb les transformacions socials i econòmiques tant d'aquests darrers anys com de l'actualitat.
- La Resolució TSF/2159/2018, de 14 de setembre, per la qual s'obre la convocatòria per a l'any 2018 per a la concessió de subvencions públiques destinades al finançament dels Projectes Singlars, que promou el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya estan poc adaptats a la realitat i requereixen una revisió i la flexibilitat necessària per adaptar les propostes a les realitats i necessitats dels i les joves i dels territoris.
- La incompatibilitat de complementarietat entre prestacions i feina causa gran impacte en les persones ateses, augmenta el risc d'exclusió i dificulta la inserció per la manca de continuïtat i d'estabilitat. Això provoca un augment exponencial de les necessitats socials en l'actualitat.
- Manca de desplegament territorial de la LLEI 13/2015, del 9 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació i del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.

- La inserció sociolaboral són processos que requereixen de continuïtat i estabilitat per provocar un impacte positiu i afavorir la inserció. Les convocatòries de subvencions per programes d'inserció son limitats en el temps, qüestió que dificulta els processos d'inserció i crea frustració en les persones destinatàries i en les entitats que treballen en aquest àmbit. Per altra banda, existeixen convocatòries que no s'ajusten a les realitats, com en el cas de les subvencions públiques destinades al finançament dels Projectes Singulares destinats a joves.
- No equiparació de la incapacitat permanent al 33% de certificat de discapacitat. Les persones en aquesta situació no son considerades amb discapacitat malgrat reconeguda la impossibilitat d'exercir determinades ocupacions.
- La dificultat d'inserció laboral i per tant social de persones amb problemes de salut mental i addiccions, requereix una modificació normativa per a la seva inclusió i evitar ser expulsats dels programes.
- Incompatibilitats de la RGC i altres ajuts i mercat laboral. Millorar la compatibilitat de la prestació amb la incorporació a la feina (sovint ocupacions eventuais o intermitents que no permeten la inserció laboral plena). Sovint es renuncia a feines per poder mantenir els ajuts.

Propostes de millora

- **Actualització de les normatives que regulen les empreses d'inserció sociolaboral.**
- **Revisió, adaptació i flexibilitat de la convocatòria dels Projectes Singulares** a les realitats dels i les joves i dels territoris, per tal de ser coherents i adequats i provocar un impacte positiu en els processos d'inserció laboral de la població juvenil.
- **Desplegament de la Llei del SOC a nivell territorial.** La concertació territorial de les polítiques actives d'ocupació és fonamental com a espai de diàleg entre les administracions i els agents socials i econòmics per tal de dissenyar les estratègies més adequades de cada territori. Compartir el diagnòstic de les realitats del territori i dels perfils dels col·lectius amb més dificultats, les estratègies, objectius, accions i programes, esdevé primordial per a processos d'inserció sociolaboral. La **participació del tercer sector social en la concertació** és una demanda justificada per la tasca que realitza de proximitat. Els perfils que requereixen més atenció son els joves, dones en situació d'exclusió laboral, majors de 55 anys i persones aturades de llarga durada, persones amb discapacitat i població migrant. El desplegament territorial permet adaptar les polítiques a les realitats dels territoris i les necessitats dels col·lectius destinataris.
- **Planificació a mig i llarg termini dels programes d'inserció sociolaboral, des de la concertació** amb el tercer sector social que treballa en aquest àmbit, que permeti processos de continuïtat i estabilitat per a les persones destinatàries.
- **Revisar les compatibilitats de la RGC i altres ajuts i l'accés al mercat laboral.** Millorar la compatibilitat de la prestació amb la incorporació a la feina. Segons tipus de feina, condicions

laborals, terminis... amb la finalitat de la inserció sociolaboral i evitant la cronificació de vides sota la institució.

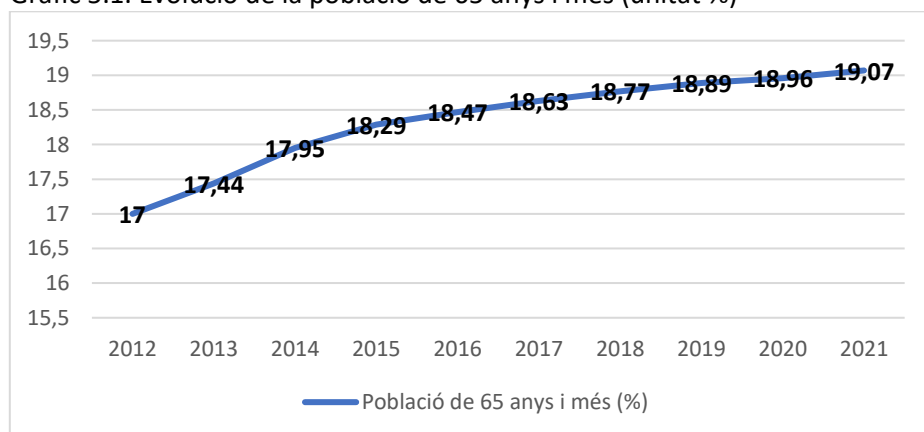
- **Revisió dels criteris de compatibilitat del 33% de discapacitat i l'exercici laboral.**
- **Revisió de la normativa pertinent que possibiliti la inserció sociolaboral de les persones amb problemes de salut mental.**

5. ENVELLIMENT

1. CONTEXT

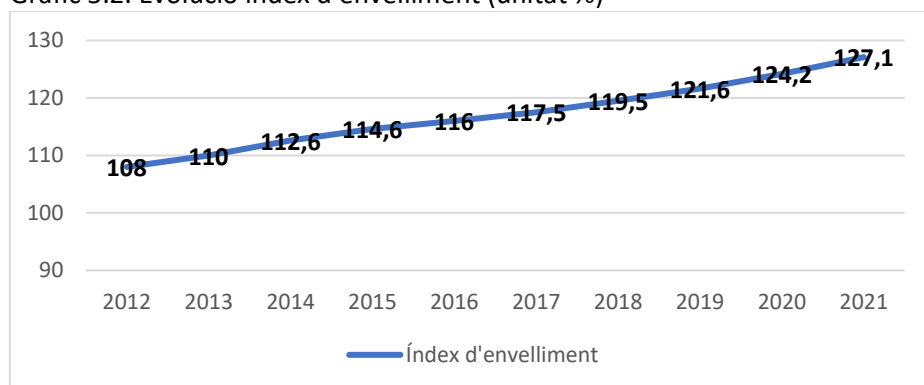
Catalunya, igual que les societats del seu entorn, segueix una tendència acusada d'envelliment de la seva població. L'any 2021, el 19% de la població catalana està en la franja d'edat de 65 anys i més. L'evolució, com es pot comprovar en el gràfic 5.1 és un augment continuat del percentatge. L'índex d'envelliment (la població de 65 anys en endavant per cada 100 habitants menors de 15 anys) és del 16,9% l'any 2021, el que afecta a les taxes de dependència i renovació poblacional. L'índex de dependència de les persones grans calcula la població a partir dels 65 anys (inclosos) per cada 100 habitants entre 15 i 64 anys, i en el cas de Catalunya és del 28,9% l'any 2021. L'altre indicador que mostra la tendència és la taxa de sobreenvelliment, és a dir, la població de 85 anys i més per cada 100 habitants amb edats a partir dels 65 anys, en el cas català és del 17%, augmentant en 2,3 punts percentuals en els darrers deu anys.

Gràfic 5.1. Evolució de la població de 65 anys i més (unitat %)

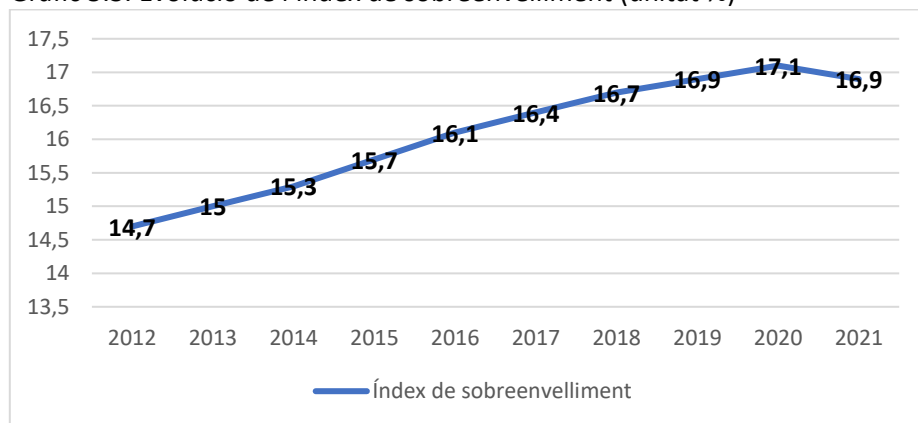
Elaboració pròpia. Font: IDESCAT

Gràfic 5.2. Evolució índex d'envelliment (unitat %)

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT

Gràfic 5.3. Evolució de l'índex de sobreenvelliment (unitat %)

Elaboració pròpia. Font: IDESCAT

El nombre de pensions per jubilació a Catalunya al desembre de 2019 és de més de mig milió de persones. La pensió de jubilació mitjana en 2021 és de 1.174 euros mensuals i la jubilació de viduïtat de 728,46 euros. En el cas de les pensions de jubilació també existeix una bretxa important entre homes i dones: en 2021 la pensió mitjana de jubilació dels homes és de 1.560 euros i la de les dones de 912 €. Contràriament, la pensió de viduïtat en el cas de les dones és de 805 € i la dels homes de 530 €.

Cal però tenir en compte les desigualtats, mentre que el primer quartil és de 677 € el tercer quartil és de 1.539 €. Les pensions més baixes són les no contributives per jubilació, que l'any 2021 tenen un import de 385 €. En aquest cas, les dones receptores d'aquesta tipologia de pensió són el doble que els homes, és a dir, 23.578 dones front els 10.581 homes. És un indicador de major risc de pobresa entre les dones grans, que suma a un indicador de sobreenvelliment superior i major nombre de persones que viuen soles, mentre que el 23,7% del homes majors de 80 anys viuen sols, en el cas de les dones s'eleva al 44,2%.

2. ANÀLISI NORMATIVA I PROPOSTES DE MILLORA

No existeix una legislació específica de les persones grans. Es va començar a elaborar una llei de les persones grans l'any 2017 que va quedar aturada. **La dispersió normativa sobre els drets de les persones grans, la manca de definició o fins i tot les contradiccions sobre normatives, dificulta el seguiment sobre l'accés a drets i salvaguarda d'aquests.** Les principals normatives que s'han identificat amb mancances, per part de l'àmbit de treball d'envelliment de les entitats son les següents:

38

- Llei de serveis socials, cartera de serveis socials i llei dependència (es desenvolupa en el següent àmbit "Model d'atenció a les persones").
- Ordre BSF/130/2014, de 22 d'abril.
- Llei 22/2000, de 29 de desembre, d'acolliment per a persones grans.

S'anoten a continuació les principals mancances o dificultats detectades:

- Existeix un **desfasament de normatives d'acord amb les noves realitats i necessitats socials de les persones grans**, per una major diversitat del col·lectiu, i diversitat i diferenciació de necessitats socials i de salut. Un exemple és la llei d'acolliment per a persones grans. L'esperança de vida, l'increment de població de més de 65 anys i de més de 80 anys, els canvis culturals i socials de les noves generacions de persones grans, denoten el desfasament d'una legislació de fa més de vint anys com és la d'acolliment per a persones grans. Les noves tendència "d'envelliment a casa" fan reformular les característiques de l'acolliment. En aquest sentit, caldria tenir en experiències en polítiques d'habitatge adreçades a les persones grans.
- Tot i l'increment de les pensions en els darrers anys, continuen molt per sota del que seria òptim, especialment les no contributives de jubilació. El **risc de pobresa, privació material i soledat és molt més elevat entre les dones** que entre els homes, com s'ha vist en l'anàlisi de context.
- L'envelliment de la població interpel·la sobre com els pobles i ciutats estableixen entorns propicis i d'oportunitat d'un envelliment digne.
- La **falta d'encaix del sistema de serveis socials i la llei de dependència, la disfunció en els càlculs de desenvolupament de les prestacions** en l'atenció a la dependència, està provocant dificultats d'aplicació i garantia dels drets subjectius que la llei determina.
- Falta de prevenció i normativa o desplegament reglamentari i protocols, en **situacions de maltractament de la gent gran**, a nivell familiar o institucional.

- **Dificultat d'accés a la informació i les tramitacions** corresponents per falta de comprensió i digitalització dels procediments, que en el cas de les persones grans, la bretxa digital és molt elevada. En aquest sentit es denota falta de sensibilitat en l'atenció.

Propostes de millora

- **Clarificar els drets i deures de les persones grans, prestacions i serveis de dret subjectiu o de concurrència.** Bé sigui a través de la Llei de les Persones Grans, o com a Cartera o Catàleg de serveis per a persones grans.
- **Revisar Ordre BSF/130/2014**, de 22 d'abril, per la qual s'estableixen els criteris per determinar la capacitat econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions de servei no gratuïtes i de les prestacions econòmiques destinades a l'atenció a la situació de dependència que estableix la Cartera de serveis socials, i la participació en el finançament de les prestacions de servei no gratuïtes. Caldria realitzar una avaluació dels criteris de copagament.
- **Actualitzar la Llei 22/2000, de 29 de desembre, d'acolliment per a persones grans**, d'acord amb les noves realitats socials i culturals i la tendència d'envelliment i sobreenvelliment de la societat catalana.
- **Revisar criteris per determinar la capacitat econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions** de servei no gratuïtes i de les prestacions econòmiques destinades a l'atenció a la situació de dependència que estableix la Cartera de serveis socials, i la participació en el finançament de les prestacions de servei no gratuïtes. Amb l'objectiu d'analitzar i corregir perfils exclosos i perfils prioritaris.
- **Facilitar l'accés i la tramitació de prestacions** de les persones grans i una atenció integral (davant la digitalització de les administracions i altres organismes i tenint en compte la bretxa digital).
- La Llei 39/2006, de Promoció de l'Autonomia Personal, que es recull en l'àmbit següent, des del sector de l'envelliment es demana la **compatibilitat amb la cartera de serveis socials, la estabilitat de les plantilles del SAD**, i l'atenció a altres mancances socials que no passen per la Llei de dependència.

6. MODEL D'ATENCIÓ A LA PERSONA

Aquest àmbit no inclou una anàlisi de context propi, o millor dit, pot recollir la suma dels àmbits anteriors. Les realitats descrites anteriorment reforcen la necessitat d'un model d'atenció basat en les persones. Aquest model es basa en els principis de l'autonomia personal, la capacitació, la dignitat i l'empoderament dels individus i en les diferents etapes vitals.

Les normatives que recull aquest àmbit són: La Llei de Serveis Socials de Catalunya i la Cartera de Serveis i la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de dependència.

Com en els àmbits anteriors, no és una anàlisi exhaustiva, sinó dels elements prioritaris identificats per les entitats del tercer sector, on es detecten mancances o noves necessitats.

40

1. LA NORMATIVA APLICADA

La Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials és la normativa que regula i ordena el sistema de serveis socials a Catalunya. Amb la seva aprovació i entrada en vigor es pretén propiciar un canvi de paradigma en l'atenció social, fent, progressivament, que el sistema de serveis socials sigui el quart pilar de l'Estat de Benestar (juntament amb la Llei de dependència), o si més no, disposar d'un sistema de serveis moderns, universals i adequats a les realitats actuals.

Cal recordar els principis rectors de la Llei:

Universalitat • Igualtat • Responsabilitat pública • Solidaritat • Participació cívica • Globalitat • Subsidiarietat • Prevenció • Dimensió comunitària • Cohesió social • Normalització • Coordinació • Atenció personalitzada • Atenció integral • Respecte drets de la persona • Foment autonomia personal • Economia, eficiència, eficàcia • Qualitat • Continuitat dels serveis.

Es posa la mirada en dos focus: en el sistema de serveis i en els drets i deures de les persones. Un sistema en xarxa basat en una estructura territorial de primària i especialitzada, en la distribució competencial de les administracions i en la Cartera de serveis.

Un dels grans avenços de la Llei catalana és el reconeixement dels drets i deures de les persones usuàries, especialment en relació amb les llibertats fonamentals dels individus i en la qualitat dels serveis. El reconeixement dels drets que fa la legislació es vol assegurar amb les obligacions que la Llei estableix per part de les administracions públiques, professionals i entitats. Alguns d'aquests drets són disposar d'un pla d'atenció social i comptar amb la figura del professional de referència, a rebre ajuda d'urgència i a rebre serveis de qualitat i continuats, a decidir i escollir el tipus de recursos i el centre proveïdor de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública, etc.

El caràcter dels drets poden ser de tres tipologies: subjectius, de concurrència i d'urgència. Algunes de les prestacions de concurrència anteriors a la Llei passen a ser un dret subjectiu. El dret subjectiu es fonamenta en que les administracions que tenen la competència estan obligades a prestar el servei i la persona sol·licitant si compleix els requisits, pot reclamar el seu dret, si cal des de la judicatura.

La Cartera de Serveis Socials s'aprova pel Decret 151/2008, de 29 de juliol i posteriorment amb el Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011. S'estableixen així les prestacions, definicions, la població a la que va dirigida, els requisits i si corresponen a dret subjectiu, de concurrència o copagament. La Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública està formada pel conjunt dels serveis i centres de serveis socials de Catalunya, públics i privats, acreditats per la Generalitat per gestionar les prestacions determinades a la Cartera de serveis socials.

La legislació estableix que la Cartera és aprovada pel Govern amb una vigència de quatre anys, tot i que també disposa que el Govern la pot actualitzar durant els primers sis anys de l'aprovació de la Llei de forma bianual per tal d'adequar les prestacions i serveis a les necessitats de la població. La Cartera vigent actualment és la 2010-2011 (amb actualitzacions amb la Llei de pressupostos).

41

Cartera de Serveis Socials

Prestacions de serveis	Serveis socials bàsics
	Serveis socials especialitzats
Prestacions econòmiques	Prestacions econòmiques de dret subjectiu
	Prestacions econòmiques de dret de concurrència
	Prestacions econòmiques d'urgència social
Prestacions tecnològiques	Ajudes tècniques dependents del sistema de serveis socials
	Altres prestacions de suport a l'accessibilitat i la supressió de barreres dependents de serveis socials

El més significatiu de la **Llei 39/2006, de 14 de desembre de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de dependència**, és el caràcter de dret subjectiu de l'atenció social de suport a les persones en situació de dependència. El dret subjectiu s'incorpora al catàleg de serveis i les prestacions econòmiques, s'accedeix a través de la valoració de dependència i els requisits d'accés i a través del PIA. Al ser un dret subjectiu es pot reclamar a través d'accions administratives i jurisdiccionals en defensa del dret sempre i quan es compleixin els requisits. Una dret garantit també ha de comptar per part de les administracions, de la suficiència econòmica, en el cas de la LAPAD, s'incorpora a través dels pressupostos de l'Estat i les aportacions de les CCAA.

Els principis de la LAPAD⁶ son:

Caràcter públic de les prestacions – Universalitat en l'accés- Atenció integral i integrada – Transversalitat de les polítiques – Valoració necessitat de les persones – Personalització de l'atenció – Mesures de prevenció, rehabilitació i estímul social i mental – Promoció de l'autonomia – Romandre a l'entorn – Qualitat, sostenibilitat i accessibilitat – Participació – Col·laboració dels serveis socials i sanitaris – Participació de la iniciativa privada – Participació del tercer sector – Cooperació interadministrativa – Integració prestacions en xarxes autonòmiques – Perspectiva de gènere – Atenció preferent als grans dependents – Condicions bàsiques que garanteixin la igualtat.

Es recull el conjunt de prestacions econòmiques i serveis públics que configuren la cartera de prestacions que s'adreça a les persones amb dependència. Els serveis amb caràcter prioritari s'han de

⁶ Toni Vilà 2009. El nou marc legislatiu de serveis socials.

facilitar a través de l'oferta pública de la xarxa de serveis socials de les comunitats autònomes. La cartera de prestacions inclou:

- El catàleg de serveis: serveis de prevenció, promoció i autonomia, el servei de teleassistència, ajuda a domicili, centre de dia i centre de nit i el servei d'atenció residencial.
- El catàleg de prestacions econòmiques: la prestació per assistent personal i la prestació vinculada a servei privat.

42

La Generalitat de Catalunya facilita les dades de la dependència a Catalunya des del portal web del Departament de Drets Socials. La informació es troba sobre quatre blocs: les sol·licituds, les valoracions, el programa individual d'atenció (PIA) i les prestacions i serveis. Amb aquest seguiment es pot observar l'evolució anual i la situació actual.

Segons el portal, a data de desembre de 2021 a Catalunya hi ha un total de 832.063 sol·licituds inicials de valoració des de l'any 2007 i prop de 500.000 de revisió de valoració. El 54,6% son persones majors de vuitanta anys, el 61,3% son dones i el 38,7% son homes⁷.

2. MANCANCES I PROPOSTES DE MILLORA

- Pel reconeixement d'un dret subjectiu és primordial una bona definició de les prestacions que vol garantir i els requisits d'accés. La llei de serveis socials emplaça aquesta definició al desenvolupament reglamentari, fet que ha deixat buits importants que no han fet possible la garantia de drets.
- Tant la llei de serveis socials com la LAPAD es van aprovar just abans de la crisi econòmica de 2008, per tant el seu desplegament va coincidir amb els anys de la crisi i les retallades d'austeritat de les administracions públiques. La falta d'assignació pressupostària ha impedit el seu desenvolupament garantint el seu desplegament de manera satisfactòria. La LAPAD es va aprovar amb uns mals càlculs econòmics i amb el debat d'incloure les prestacions en els pressupostos de l'Estat o en la Seguretat Social.
- Hi ha inseguretat jurídica, dificultats en el moment d'exigir el seu compliment.
- Els dos sistemes, de serveis socials i la cartera d'atenció a la dependència no s'han alineat.
- Les prestacions vinculades a servei exigeixen molts requisits que fan processos molt lents, més que si fossin prestacions econòmiques per un servei homologat.
- En bona part la Cartera de Serveis Socials ha seguit un estil força reglamentarista i rígid, que no ha permès la innovació, la flexibilitat i la simplificació amb les conseqüències de: perjudicar

⁷ [Seguiment del desplegament de la Llei 39/2006](#)

l'accés a la informació i de manera entenedora a les persones que ho necessiten, encotillar el sistema i les entitats prestadores de serveis i un excés de burocràcia que a més encareix el sistema. Aquestes circumstàncies van en contra del que pretenia la mateixa llei, de la personalització dels serveis o de posar al centre l'atenció a les persones com a principi rector.

Propostes de millora

43

- Fer les normatives de forma entenedora i les tramitacions més àgils i senzilles per facilitar l'accés a la informació i a les prestacions, especialment tenint en compte les persones amb menys recursos que sovint es queden al marge per la complexitat burocràtica i de comprensió.
- Actualització de la Cartera de serveis socials d'acord amb les noves realitats socials, tenint present les diferents etapes vitals de la persona, tal i com la llei de serveis socials defineix i des de l'equitat social i territorial.
L'avaluació i seguiment del desplegament pot incloure indicadors d'avaluació d'equitat per tal de valorar la seva aplicació en la salvaguarda de drets socials. Orientar millor els serveis i incloure l'atenció social en els models de recuperació social i econòmica.
- La llei de Serveis Socials reconeix drets i deures dels i les professionals. És important disposar d'una formació estandarditzada i la millora de les condicions laborals. La dignificació de les persones que treballen en la intervenció social és part de la qualitat dels serveis i el reconeixement del sistema d'atenció social. La pandèmia provocada per la COVID19 ha posat en evidència la importància de la cura vers les persones. Els treballadors i treballadores d'acció social desenvolupen una tasca imprescindible i de cura que la societat necessita i ha de posar en valor.
- S'ha de realitzar el desplegament del codi d'accessibilitat de la llei 13/2014 d'accessibilitat. Les barreres arquitectòniques són motiu d'aïllament i soledat per a les persones dependents i persones grans.
- Atendre les noves necessitats de salut mental. Té una afectació transversal de diferents àmbits: social, sanitari, laboral. Especialment atendre la salut mental en infants i adolescents, incorporant serveis i prestacions en la Cartera de serveis socials i en coordinació amb el sistema de salut.
- Alinear els sistemes de salut i de serveis socials, especialment en l'atenció a la dependència.
- Revisar l'edat de jubilació de les persones amb discapacitat.

4. AVANÇAR EN L'ACCÉS ALS DRETS SOCIALS I LA SEVA SALVAGUARDA

Resum executiu

Aquest és un informe resum de l'estudi, amb la finalitat de visualitzar el conjunt de dificultats identificades i la totalitat de les propostes de millora per àmbits d'intervenció social. Inclou així mateix una sèrie de propostes transversals per al conjunt del marc legislatiu.

Per a cada àmbit d'intervenció social, segueix la següent estructura:

- Normativa. Com s'argumenta a l'estudi, l'objecte no és la descripció de tota la normativa aplicada, sinó anotar aquelles que s'han prioritzat en relació a les dificultats d'accés als drets socials.
- Proposta de millora. Son demandes de caràcter ampli (sense entrar en l'articulat de les lleis), ja siguin de desplegament legislatiu o reglamentari, de modificació o actualització.
- Justificació. A partir de dèficits detectats o indicadors de context, es descriu la base que justifica per què és una mancança en la salvaguarda de drets socials.

S'identifica una cinquantena de propostes de millora normativa del conjunt d'àmbits d'intervenció social i 7 elements de millora de caràcter transversal al marc legislatiu general. Respon a la defensa i la voluntat d'avançar en l'accés als drets socials, d'acord amb el context de desigualtat social a Catalunya, i fonamentat en un model d'atenció centrat en les persones: en els drets i deures, en la dignitat, la capacitació, apoderament i cura, i en el desenvolupament personal en totes les etapes vitals.

1. INCLUSIÓ I POBRESA

NORMATIVA/PLA	PROPOSTA DE MILLORA	JUSTIFICACIÓ
LLEI 19/2021, de 20 de desembre, que estableix l'ingrés mínim vital. ESTATAL.	1. Encaix entre la RGC i IMV per evitar desempara i confusió, tant de les persones destinatàries com dels i les professionals.	Falta d'encaix entre l'IMV i la RGC. Confusió de compatibilitat. Col·lapse administratiu i manca d'eficàcia i coordinació que provoca la desempara de persones i col·lectius en situació vulnerable. Complexitat en l'acreditació dels requisits, rigidesa i bretxa digital que és excloent.
Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social. ESTATAL.	2. Adaptació del reglament d'arrelament i renovació del permís de residència a la realitat laboral, especialment tenint en compte la precarietat del mercat laboral, que té com a conseqüència la pèrdua del permís de residència i l'augment del risc de pobresa i exclusió i la seva cronificació.	La llei d'estrangeria té l'objectiu del control de la immigració a l'Estat, però no de la integració de les persones migrants. Situacions d'irregularitat sobrevinguda de persones migrants per trencament del contracte laboral o precarietat laboral.
LLEI 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.	1. Encaix entre la RGC i IMV per evitar desempara i confusió, tant de les persones destinatàries com dels i les professionals. 3. Reduir els terminis per dictar la resolució administrativa de la prestació de la RGC. 4. Pla pilot per una Renda Bàsica Universal. 5. Actualitzar l'Indicador de Renda de Sufficiència de Catalunya (IRSC), donat que l'IPC ha augmentat al voltant del 27% en aquest període des de la darrera actualització.	Desplegament de la RGC molt limitat davant l'elevada emergència social a Catalunya. La Taxa AROPE a Catalunya és del 25,8% l'any 2021 (prop de 2 milions de persones). Només el 28% de la població que es troba en situació de pobresa extrema rep la RGC. Les estratègies de lluita contra la pobresa més eficaces són les polítiques redistributives.

Pla d'acció per a la lluita contra la pobresa i per a la inclusió social a Catalunya 2015-2016.	6. Nou Pacte contra la pobresa i per la inclusió social. Estratègia Europa 2030: el risc de pobresa per sota del 11,05% i la taxa AROPE per sota del 14,3%.	Un dels ODS de l'Agenda europea 2030 és la reducció de la pobresa. Pel període 2015-2030 reduir a la meitat el risc de pobresa. Noves pobreses que augmenten: precarietat (persones sotmeses als cicles econòmics); treballadors i treballadores pobres (pobresa salarial), població migrant, dones i joves, famílies monoparentals. La vulnerabilitat i risc d'exclusió residencial és actualment un dels principals factors de risc de pobresa i exclusió.
LLEI 10/2010, del 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya	7. Avaluació, revisió i desplegament dels serveis de primera acollida.	La diferència del risc de pobresa entre la població amb nacionalitat espanyola i la població migrant és de 32 punts (14% i 46% respectivament). Manca de desplegament local de la Llei d'acollida de les persones immigrades a Catalunya.

2. HABITATGE I ENERGIA

NORMATIVA/PLA	PROPOSTA DE MILLORA	JUSTIFICACIÓ
LLEI 1/2022, de modificació de la Llei 18/2007, la Llei 24/2015 i la Llei 4/2016 per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge.	1. Clarificació i estabilitat normativa. 2. Revisió taules d'ingressos ponderats per l'accés als ajuts i recursos habitacionals d'acord amb les realitats socials actuals. Revisió de perfils que queden exclosos.	Falta de desplegament i dotació pressupostària. Dèficit endèmic de recursos d'habitatge per a polítiques socials de diferents tipologies: emergència, lloguer social, habitatge assequible (HPO). Manca de claredat i estabilitat legislativa.
LLEI 11/2020, del 18 de setembre, de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els	3. Avançar en les pràctiques més òptimes per a la contenció i moderació dels preus dels lloguers,	L'esforç teòric d'accés a l'habitatge de lloguer per a ingressos de 2,5 SMI a l'AMB és el 43,5%.

contractes d'arrendament d'habitatge i de modificació de la Llei 18/2007, de la Llei 24/2015 i de la Llei 4/2016, relatives a la protecció del dret a l'habitatge.	especialment des de l'ampliació del parc públic d'habitatges i habitatges amb intervenció pública.	El 46,3% de la població de l'AMB que viu en llars del primer quintil de renda (10.800€) destina més del 40% dels ingressos a les despeses d'habitatge.
RESOLUCIÓ TES/987/2019, de 15 d'abril, per la qual es publica el Reglament de la Mesa de Valoració de situacions d'emergències econòmiques i socials de Catalunya.	4. Incrementar els habitatges i allotjaments destinats a polítiques socials i reallotjament a fi de reduir dràsticament la llista d'espera de la Mesa d'Emergència.	Col·lapse de casos pendents d'adjudicació d'allotjament de la Mesa d'Emergència. Llançaments executats a Catalunya 2015-2021: 84.456. La majoria de lloguer.
Decret Llei 17/2019, de 23 de desembre, de mesures urgents per millorar l'accés a l'habitatge.	5. Desplegament normatiu sobre allotjaments i habitatges destinats a polítiques socials (Llei 18/2007). Flexibilitat d'adaptació a les realitats municipals.	Situació d'emergència habitacional estructural. Falta de normativa sobre habitatges destinats a polítiques socials (gestió de serveis socials bàsics). Caldria un millor reconeixement en el contracte programa Generalitat-Ajuntament. Normativa que a la vegada ha de ser flexible en funció de les realitats socials dels municipis.
LLEI 4/2016, del 23 de desembre, de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial.	6. Desplegament i dotació pressupostària Llei 4/2016.	Cronificació de situacions de vulnerabilitat i exclusió residencial. Impossibilitat d'accés a habitatge social o assequible. Risc de privació material i vulneració d'altres drets.
DECRET 183/2016, de 16 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de l'impost sobre els habitatges buits.	7. Modificació, desplegament reglamentari o implementació sobre l'impost o contraprestacions i sancions a grans tenidors si no compleixen amb el	Pèrdua de la funció social de l'habitatge de propietat de gran tenidor.

	lloguer social i manteniment dels immobles a fi de preservar la funció social de l'habitatge.	
LLEI 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.	8. Desplegament i dotació pressupostària Llei 24/2015.	Increment de la pobresa energètica.
DECRET LLEI 1/2015, de 24 de març, de mesures extraordinàries i urgents per a la mobilització dels habitatges provinents de processos d'execució hipotecària.	9. Millora i desplegament dels mecanismes per al tanteig i retracte, a favor de l'Administració i tercer sector social.	Pèrdua de la funció social de l'habitatge de propietat de gran tenidor.
LLEI 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge	10. Desplegament i dotació pressupostària de la Llei 18/2007. 11. Aprovació final del Pla Territorial Sectorial d'Habitatge. Objectiu solidaritat urbana: 15% d'habitatges per a polítiques socials, dels municipis amb demanda d'habitatge forta i acreditada.	L'accés a l'habitatge és un dels principals motius de risc de pobresa i d'exclusió. Principals col·lectius: unitats de convivència de rendes baixes, joves, famílies monoparentals, municipis amb elevada demanda i mercat tensionat. Pèrdua del caràcter social d'HPO quan perd la protecció. La majoria d'HPO son de compra i no de lloguer.

3. INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

NORMATIVA/PLA	PROPOSTA DE MILLORA	JUSTIFICACIÓ
LLEI Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència front a la violència.	1. Desplegament reglamentari de la LOPEVI: instruments per a l'apoderament dels infants i adolescents, formació i capacitatció dels i les	La violència contra els menors es invisible i manquen dades. Es calcula que al voltant del 15% de la població ha patit violència sexual durant la infància i adolescència, i que el maltractament físic a l'escola augmenta, així com la

	professionals, actualització dels protocols i circuits d'atenció.	preocupació d'infants i adolescents a ser maltractats a l'escola.
LLEI 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.	2. Desplegar la llei d'oportunitats de la infància, incloent reglaments específics, i incrementar la seva dotació pressupostària, des de la perspectiva de l'equitat. 3. Aplicar la perspectiva d'infància i adolescència al conjunt de legislació sectorial que pugui afectar l'accés i la garantia dels drets dels menors, des de la lògica vital del menor com a ciutadà i ciutadana destinatari. Especialment: Llei de serveis socials i Llei del dret a l'habitatge.	Falta de desplegament de la normativa existent i la dotació de recursos, tant pressupostaris com humans per garantir l'accés i la salvaguarda dels drets de la infància i adolescència a Catalunya, especialment els menors en risc de pobresa i exclusió, els infants i adolescents amb discapacitat, i els menors que pateixen situació de violència. La Taxa AROPE dels menors de 18 anys es situa l'any 2021 en el 31,3%, el que equival a 429 mil infants i adolescents que es troben en alguna d'aquestes situació: risc de pobresa, privació material severa o que viuen en llars amb molt baixa intensitat de treball. La Taxa de risc de pobresa dels menors és del 28,6% i no baixa de 25 en els darrers deu anys el que demostra que esdevé estructural. Abandonament prematur dels estudis (12,4% a Catalunya i 8,4% a UE-27) especialment menors de famílies migrants (25,6%). La despesa pública en educació sobre el PIB a Catalunya és del 3,7% i a la UE-27 és el 4,7%. Més enllà de la protecció dels menors estipulat per les lleis, manca altres capítols per generar oportunitats als infants i adolescents, manca de reconeixement dels entorns del menor: família, barri... Les polítiques de garantia de rendes i el sistema de prestacions socials no acaben de fer front a l'elevadíssim risc de pobresa i exclusió social dels menors a Catalunya

Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència de Catalunya 2015-2018.	4. L'activació i funcionament de les taules establertes pel Decret 250/2013 i l'elaboració d'un nou Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència per donar compliment a la llei dels drets i oportunitats de la infància.	El darrer Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència és 2015-2018. Incompliment del que estableix l'article 21 de la Llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència.
LLEI 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies.	5. Revisió de la normativa de suport a les famílies, garantint la prestació com a dret del menor. 6. Revisió de les prestacions que no son garantides, perquè estan subjectes a pressupost i concurrència, tenint en compte els indicadors de risc de pobresa i exclusió dels menors i l'atenció a les famílies monoparentals. 7. Millorar l'accessibilitat a la informació, als tràmits i a les gestions de les Administracions Públiques per part d'infants i les seves famílies.	La Taxa de privació material severa és del 20%, que equival a 123.000 menors de 16 anys. La Taxa de risc de pobresa de les famílies monoparentals és del 52%. Més del 80% formades per mare i fills. Vulneració de drets dels menors en situació de pobresa i exclusió, víctimes de violència i discapacitat.
DECRET 267/2016, de 5 de juliol, de les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys.	8. Desenvolupament normatiu més ampli del lleure educatiu posant l'èmfasi com a àmbit de creació d'oportunitats dels infants i adolescents i des de la lògica vital dels infants i dels adolescents.	Necessitat de crear espais d'oportunitats i reconeixement de l'entorn de l'infant.

4. INSERCIÓ SOCIOLABORAL

NORMATIVA/PLA	PROPOSTA DE MILLORA	JUSTIFICACIÓ
ORDRE EMT/75/2022, de modificació de les bases de l'Ordre TSF/235/2017, de 13 d'octubre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions a les empreses d'inserció per a la realització d'accions per a la millora de l'ocupació i la inserció laboral dels col·lectius en risc o situació d'exclusió social.	1. Modificació vers la concertació tercer sector i administracions per als programes d'inserció sociolaboral. Planificació a mig i llarg termini (no subjecte a subvenció sinó a concertació) que permeti processos continuats i positius.	La inserció sociolaboral són processos, però les convocatòries de subvencions per programes d'inserció son limitats en el temps, qüestió que dificulta els processos d'inserció i crea frustració en les persones i les entitats que treballen en l'àmbit de la inserció sociolaboral.
RESOLUCIÓ TSF/2159/2018, de 14 de setembre, per la qual s'obre la convocatòria per a l'any 2018 per a la concessió de subvencions públiques destinades al finançament dels Projectes Singulares, que promou el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.	2. Revisió, adaptació i flexibilitat de la convocatòria dels projectes singulars a les realitats dels i les joves, així com les necessitats i realitats dels municipis, a fi que siguin programes eficaços i que fomentin la inserció laboral.	La taxa d'atur del primer trimestre de 2022 és de 10,23% La taxa d'atur femení (10,85%) és superior al masculí (9,66%). La taxa d'atur de menors de 25 anys és de 28,9% a Catalunya i de 16,6% a la UE-27, l'any 2021. Població jove que no està ocupada, ni té formació ni cursa estudis: a Catalunya el 15,1%, a la UE-27 és 13,1%. Segons nacionalitat: 12,5% nacionalitat espanyola i 29,4% d'altres països. La població de 0 a 17 anys que viuen en llars sense ocupació és el 8% (2021).

		Manca d'adaptació a les realitats dels i les joves i dels territoris de la convocatòria de subvencions dels Projectes Singulares.
LLEI 13/2015, d'ordenació del sistema d'ocupació i del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.	3. Desplegament de la Llei del SOC a nivell territorial. 4. Revisar les compatibilitats de RGC i accés al mercat laboral. Millorar la compatibilitat de la prestació amb la incorporació a la feina. Segons tipus de feina, condicions laborals, terminis... 5. Revisió dels criteris de compatibilitat del 33% de discapacitat i exercici laboral. 6. Revisió normativa pertinent que possibiliti la inserció sociolaboral de les persones amb problemes de salut mental.	Prop de 900.000 llars no tenen actius, en el primer trimestre de 2022. Taxa d'atur de llarga durada 4,8% a Catalunya i 2,8% a la UE-27. Manca de desplegament territorial de la Llei del SOC. Incompatibilitats de la RGC i altres ajuts amb la incorporació a la feina (sovint ocupacions eventuais o intermitents). Trencament de processos d'inserció laboral per incompatibilitat d'ajuts i incorporació a la feina o ocupacions eventuais. Sovint es renuncia a feines per poder mantenir els ajuts. Necessitat d'estabilitat per poder afrontar reptes vitals. No equiparació de la incapacitat permanent al 33% de certificat de discapacitat. Les persones en aquesta situació no son considerades amb discapacitat malgrat reconeguda la impossibilitat d'exercir determinades ocupacions. Cal revisar els criteris Dificultats de la inserció sociolaboral de persones amb problemes de salut mental. Risc i exclusió.
LLEI 27/2002, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral.	7. Actualització i adequació de les normatives que regulen les empreses d'inserció sociolaboral.	Desfasament de la normativa que regula les empreses d'inserció sociolaboral.

5. ENVELLIMENT		
NORMATIVA/PLA	PROPOSTA DE MILLORA	JUSTIFICACIÓ
LLEI ORGÀNICA 39/2006 de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.	1. Revisar criteris per determinar la capacitat econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions de servei no gratuïtes i de les prestacions econòmiques destinades a l'atenció a la situació de dependència que estableix la Cartera de serveis socials, i la participació en el finançament de les prestacions de servei no gratuïtes.	Índex d'envelliment 108,2 al 2012 i de 131,3 al 2022 (població a partir de 65 anys per cada 100 persones de 0 a 15 anys). Índex de sobreenvelliment 2012 de 14,7% mentre que el 2022 és de 17% (població de 85 anys i més respecte el total de població de 65 anys i més). Persones de 65 a 79 anys que viuen soles: 12,6% en el cas dels homes i 24,9 en el cas de les dones. (Del conjunt de població d'aquestes edats). Persones de 80 anys i més que viuen soles: 23,7% homes i 44,2% dones. (Del conjunt de població d'aquestes edats).
LLEI 19/2020, d'igualtat de tracte i no-discriminació.	2. Desplegament específic de la prevenció i atenció del maltractament a la gent gran.	Falta de prevenció i desplegament de normativa en situacions de maltractament de la gent gran, a nivell familiar o institucional, com l'empoderament de les persones del col·lectiu.
DECRET 69/2020, d'acreditació, concert social i gestió delegada en la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública.	3. Revisar, modificar i actualitzar la normativa referent a l'acolliment per a persones grans	Desfasament de normatives d'acord amb les noves realitats i necessitats socials de les persones grans: major diversitat del col·lectiu, diferenciació de necessitats socials i de salut.

	d'acord amb les noves realitats culturals i necessitats socials de les persones grans.	Un exemple és la llei d'acolliment per a persones grans. L'esperança de vida, l'increment de població de més de 65 anys i de més de 80 anys, els canvis culturals i socials de les noves generacions de persones grans, impliquen un desfasament d'una legislació de fa més de vint anys.
LLEI 12/2007 de serveis socials de Catalunya.	4. Clarificar els drets i deures de les persones grans, prestacions i serveis de dret subjectiu o de concurrència. Bé sigui a través de la Llei de les Persones Grans, o com a Cartera o Catàleg de serveis per a persones grans. 5. Facilitar l'accés i la tramitació de prestacions de les persones grans (especialment davant la digitalització de les administracions i altres organismes i tenint en compte la bretxa digital). 6. Clarificació i garantia de prestacions de la Cartera de serveis socials al llarg de tota l'etapa d'envelliment. 7. Modificació de la compatibilitat de prestacions d'atenció a la dependència amb la cartera de serveis socials. 8. Estabilitat de les plantilles del SAD per garantir seguretat en l'atenció a les persones grans perceptores del servei.	Increment de l'envelliment. A Catalunya el 19,2% de la població té 65 anys i més. En deu anys ha crescut 2 punts percentuals. Dispersió normativa sobre els drets de les persones grans que dificulta la transparència en la salvaguarda dels drets socials, la manca de definició o fins i tot contradiccions entre normatives. Es va començar a elaborar la Llei de la Gent Gran que ha quedat aturada. La falta d'encaix del sistema de serveis socials i la llei de dependència, la disfunció en els càlculs de desenvolupament de les prestacions en l'atenció a la dependència, està provocant dificultats d'aplicació i garantia dels drets subjectius que la llei determina.

6. MODEL D'ATENCIÓ A LA PERSONA

NORMATIVA/PLA	PROPOSTA DE MILLORA	JUSTIFICACIÓ
LEY 6/2022, de 31 de marzo, de modificación del Texto Refundido de la Ley General de derechos de las personas con discapacidad y de su inclusión social, aprobado por el Real Decreto Legislativo 1/2013, de 29 de noviembre, para establecer y regular la accesibilidad cognitiva y sus condiciones de exigencia y aplicación.	1. Desplegament normatiu a fi d'establir i regular l'accessibilitat cognitiva i les seves condicions d'exigència i aplicació. Especialment en les normatives, serveis i prestacions, donat que sovint les persones i col·lectius que més ho necessiten no tenen accés a la informació. Les mesures que es despleguin per l'accessibilitat cognitiva han de beneficiar a tota la població, especialment: persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament, persones grans, població migrant i població amb pocs recursos en l'accés a la informació.	L'accés a la informació i la comprensió de la legislació, tramitacions d'ajuts i prestacions, és un dret que es veu vulnerat sovint per l'excés de burocràcia i un llenguatge incompreensible.
LLEI ORGÀNICA 39/2006 de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (veure Model d'atenció a la persona).	2. Desplegament del recurs d'assistència personal.	Falta de desplegament i dotació pressupostària real. La LAPAD es va iniciar amb uns mals càlculs i dins els pressuposts de l'Estat i les CCAA.
LLEI 12/2007 de serveis socials de Catalunya	3. Desplegament i dotació pressupostària real de la LLEI 12/2007 de serveis socials de Catalunya, especialment que incorpori el reconeixement de les realitats socials i de vulnerabilitat social actualment a Catalunya.	La desigualtat social i territorial a Catalunya i els indicadors de risc justificats anteriorment en l'anàlisi de context de cada àmbit d'intervenció social, demanen un model d'atenció posant al centre les persones, la seva dignitat i apoderament, tal i com determina la Llei de Serveis Socials.

	4. Definició per llei o actualització, dels drets subjectius pel seu desplegament, transparència i exigència (donat que la llei refereix drets subjectius a definir en reglaments posteriors o la cartera de serveis socials). 5. Incorporar en la normativa o en el seu desplegament (com pot ser la Cartera de serveis socials), la classificació ETHOS de la vulnerabilitat residencial, donat que l'accés a l'habitatge és actualment un dels principals motius de risc d'exclusió i pobresa.	La llei de serveis socials emplaça la definició dels drets subjectius al desenvolupament reglamentari, fet que ha deixat buits importants que no han fet possible la garantia d'aquests drets reconeguts a la llei.
DECRET 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011.	6. Actualització de la Cartera de Serveis Socials d'acord amb les noves realitats socials, tenint present les diferents etapes vitals de la persona, tal i com la llei de serveis socials defineix i des de l'equitat social i territorial. 7. Revisar, actualitzar i coordinar les mesures de les polítiques d'habitatge amb la Cartera de serveis socials en l'àmbit de la vulnerabilitat residencial. 8. Atendre les noves necessitats de salut mental, incorporant serveis i prestacions en la Cartera de serveis socials i en coordinació amb el sistema de salut. 9. Fer les normatives de forma entenedora i les tramitacions més àgils i senzilles per facilitar	Inseguretat jurídica en el moment d'exigir el compliment dels drets subjectius. Falta d'alineació dels dos sistemes: serveis socials i atenció a la dependència. Les prestacions vinculades a servei exigeixen molts requisits que fan processos molt lents, més que si fossin prestacions econòmiques per un servei homologat. La Cartera de Serveis Socials és força reglamentarista i rígida, que no ha permès la innovació, la flexibilitat i la simplificació. Conseqüències: perjudica l'accés a la informació i de manera entenedora a les persones que ho necessiten, encotilla el sistema i les entitats

	l'accés a la informació i a les prestacions, especialment tenint en compte les persones amb menys recursos que sovint es queden al marge per la complexitat burocràtica i de comprensió.	prestadores de serveis i un excés de burocràcia que a més encareix el sistema
LLEI 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic.	10. Actualitzar l'Indicador de Renda de Sufficiència de Catalunya (IRSC).	l'IPC ha augmentat al voltant del 27% en aquest període des de la darrera actualització. Sobre aquest indicador es calculen ajuts i prestacions socials.
LLEI 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies.	11. Revisió de les prestacions de suport a les famílies, especialment de les famílies monoparentals. 12. Considerar el menor com a subjecte destinatari dels ajuts i prestacions.	

7. ELEMENTS DE MILLORA DE CARÀCTER TRANSVERSAL A TOT EL MARC LEGISLATIU

1. Dret a entendre les normatives. L'accessibilitat cognitiva s'inclou en l'accessibilitat universal.

És una oportunitat el desplegament de La Llei estatal 6/2022, de 31 de març, de modificació del Text Refòs de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Real Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, per a establir i regular l'accessibilitat cognitiva i les seves condicions d'exigència i aplicació.

Sovint les persones i col·lectius que més ho necessiten no tenen accés a la informació. Les mesures que es despleguin per l'accessibilitat cognitiva han de beneficiar a tota la població, especialment: persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament, persones grans, població migrant i població amb pocs recursos en l'accés a la informació.

2. Definició clarificadora i dins de la legislació dels drets subjectius i mecanismes reals i pràctics per a l'exigència del seu compliment.

Donat que els drets subjectius s'han deixat en el desplegament reglamentari o en el cas de la Cartera de serveis socials, ha provocat buits normatius i confusió. Existeix una inseguretat jurídica en el moment d'exigir el compliment d'un dret subjectiu. Un exemple és la llei de dependència a través del contenciós administratiu fins ara. Actualment la proposta és una mesura més pràctica, que sigui pel jutjat social.

3. Facilitat i accessibilitat en la tramitació de prestacions.

L'excessiva rigidesa i burocràcia dificulta l'accés a la tramitació de les prestacions i fa que moltes persones que ho necessiten hagin d'estar sota la tutela de la institució, minvant la seva capacitat d'autonomia. Les persones que requereixen una prestació social no poden estar sota la sospita. Això no vol dir que s'articulen tots els mecanismes de transparència i objectivitat.

La bretxa digital és un veritable problema davant la digitalització de les administracions públiques, especialment per a la gent gran i persones amb menys recursos, que coincideix amb col·lectius que més ho necessiten.

4. Revisió de les prestacions vinculades a servei: estudiar ajuts destinats a un servei homologat i foment de la innovació en l'acció social.

La rigidesa de les prestacions vinculades a serveis provoquen uns processos molt lents, més que si fossin prestacions vinculades a ajuts, processos burocràtics que encareixen el sistema. Per altra banda, la rigidesa i burocràcia impedeix la innovació social.

5. Analitzar i millorar la transversalitat de les lleis per evitar incongruències.

Sovint s'elaboren normatives que es contradiuen amb altres sectorials, el que determina la manca d'implementació posterior.

La llei de serveis socials és frontera en pràcticament tots els àmbits d'intervenció social, element que s'ha de contemplar en la seva aplicació, desplegament i coherència.

6. Aplicar la perspectiva dels infants i adolescents a les normatives sectorials. Els menors com a subjecte de drets.

Especialment la llei de serveis socials, la llei del dret a l'habitatge i la llei d'educació. Des de la perspectiva de l'infant i de l'adolescent i no des de la institució.

7. Actualitzar, desplegar i/o dotar de recursos les normatives d'acord amb les realitats socials i d'emergència a Catalunya.

La realitat d'emergència social a Catalunya exigeix una aposta decidida per les polítiques redistributives i el trencament de la cronificació del risc de pobresa i exclusió. Son, a més a més, Objectius de Desenvolupament Sostenible i de l'Agenda europea 2030. L'adequació de la Llei de Serveis Socials, la Cartera de Serveis Socials, la Renda Garantida de Ciutadania i la legislació en matèria d'habitatges destinats a polítiques socials son prioritàries.

Taula d'entitats
del Tercer Sector Social
de Catalunya

.....

ANNEX 1

Participació de les entitats de la Taula del Tercer Sector Social

.....

ESTUDI NORMATIU DELS ÀMBITS D'INTERVENCIÓ SOCIAL.

RECULL DE LES PRINCIPALS APORTACIONS DELS QÜESTIONARIS I PROPOSTA DE TREBALL

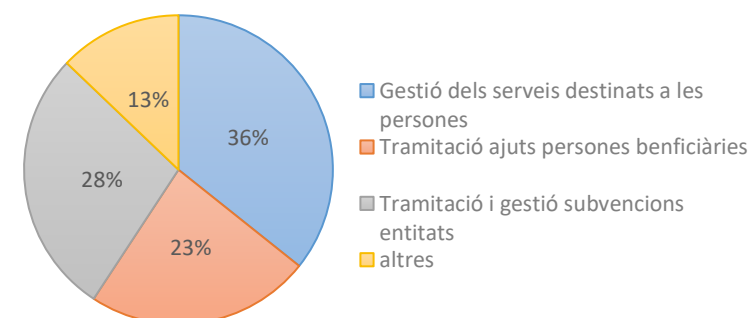
62

1. VALORACIÓ QÜESTIONARIS

Les aportacions realitzades per les entitats en resposta als qüestionaris sobre l'estudi normatiu es recullen aquí en dos blocs: les respostes quantitatives amb els gràfics que s'adjunten a continuació i dues taules d'aportacions qualitatives que serviran per a continuar el treball d'anàlisi del projecte així com per la sessió participativa del dia 2 de juny.

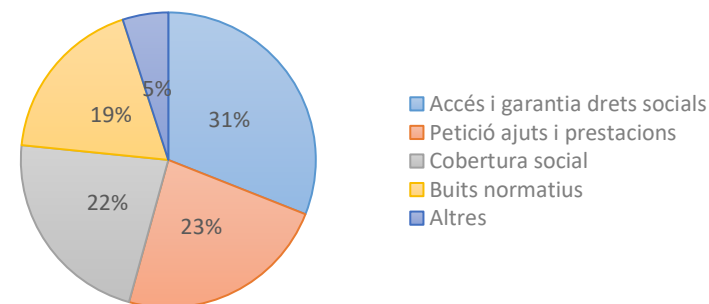
Afectació de la legislació i normativa en la tasca que desenvolupen les entitats

	Respostes
En la gestió dels serveis adreçats a les persones beneficiàries	33
En la tramitació d'ajuts destinats a persones usuàries	22
En la tramitació i gestió de subvencions de les entitats	26
Altres:	
Contractació de personal	1
Sostenibilitat de les entitats	1
En general en els objectius del servei	3
Infrafinançament de les entitats del tercer sector	1
Indefinició de les característiques i condicions del servei de discapacitat	1
En la garantia de mantenir i d'accés a l'habitatge	1
En l'adquisició d'habitatge d'ús social	1
Les entitats cobreixen l'atenció a la gent gran de les mancances que generen les normatives	1
Normativa que regula la funció dels serveis	1

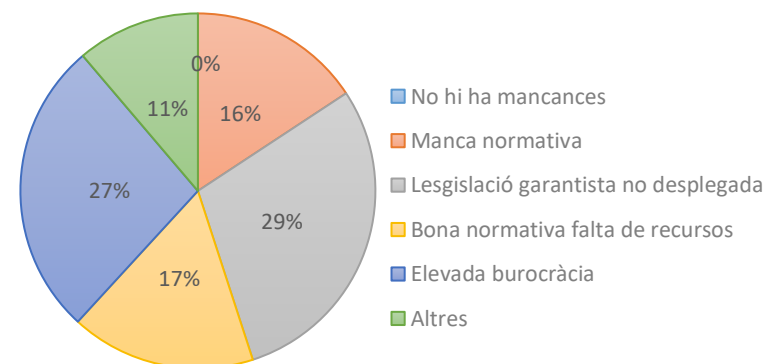
Afectació directa de la legislació i normativa sobre les persones destinatàries amb les que treballa l'entitat

	Respostes
Accés i garantia de drets socials	32
Petició d'ajuts i prestacions	24
En la cobertura social de les persones que ho necessiten	23
Buits normatius que deixen fora a determinats col·lectius	19
Altres	
Manca perfil professional	1
Infrafinançament de les entitats del tercer sector social	1
Assessorament i acompanyament autonomia personal	1
Les entitats cobreixen l'atenció a la gent gran de les mancances que generen les normatives	1
En l'accés de les persones usuàries als serveis	1

Quines mancances a nivell normatiu trobeu en el vostre àmbit d'aplicació

	Respostes
No hi ha mancances, el seu desenvolupament és satisfactori	0
Manca de normativa	14
Legislació que garanteix drets, però no desplegada	26
Existeix bona normativa però falten recursos	15
Elevada burocràcia	24
Altres	10

Quines son les prioritats a nivell de desplegament legislatiu en l'àmbit d'intervenció social

	1	2	3	4	5
1 Modificació legislativa	2	6	8	5	9
2 Desplegament de les lleis que afecten a l'àmbit *	5	4	3	8	9
3 Coordinació entre administracions	3	7	11	6	2
4 Accés informació sobre drets i prestacions de les persones amb menys recursos	3	10	5	7	5
5 Actualització legislativa i/o normativa d'acord amb les realitats socials actuals	15	4	3	4	4

Ordre de prioritats resultant:

1 Actualització legislativa i/o normativa d'acord amb les realitats socials actuals.
2 Accés informació sobre drets i prestacions de les persones amb menys recursos.
3 Coordinació entre administracions.
4 Desplegament de les lleis que afecten a l'àmbit. *
5 Modificació legislativa.

2. PROPOSTA DE TREBALL A PARTIR DELS RESULTATS DELS QÜESTIONARIS I LA REFLEXIÓ SOBRE L'OBJECTE D'ESTUDI

Les aportacions qualitatives realitzades, permeten fer una primera aproximació a les temàtiques més prioritàries de les entitats que han participat en el qüestionari. S'han identificat qüestions de caràcter sectorial com d'altres transversals a tots els àmbits d'intervenció.

Arran d'aquestes aportacions es recull una proposta de treball en dues línies:

- **Elements comuns a tots els àmbits d'intervenció social.** S'identifiquen una sèrie de factors que han manifestat tots els àmbits i que son transversals.
- **Prioritats de cada àmbit d'intervenció social.** Es recull la legislació i/o normativa en la que cada àmbit ha insistit, per una manca de desplegament, recursos o necessitat d'actualització.

Proposta de treball en la jornada del 2 de juny

Objectius

- Identificar i validar els elements comuns i transversals a tots els àmbits d'intervenció social: dificultats, mancances o necessitats a nivell legislatiu/normatiu.
- Identificar una temàtica per àmbit d'intervenció com a prioritària a l'hora de desenvolupar un estudi més aproximatiu.

3. MATERIAL DE LA JORNADA DE TREBALL AMB LES ENTITATS DELS GRUPS DE TREBALL PER ÀMBITS

A continuació s'adjunta el material que s'ha treballat a la jornada del 2 de juny en el marc de l'estudi normatiu.

MANCANCES NORMATIVES IDENTIFICADES EN L'ÀMBIT D'INFÀNCIA - PINCAT

66

Normativa existent actualment que presenta mancances

Normativa	Mancança identificada
Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència	Manca de desplegament i necessitat d'actualització. Nou Pacte per la Infància? (risc de pobresa infantil a Cat del 30%).
Llei orgànica 8/2021 de protecció integral a la infància i adolescència davant la violència (LOPVI)	Adaptació legislació catalana d'acord amb la LOPIVI per a garantir la seva aplicació. Desplegament (prioritats): - Formació i capacitat de professionals. - Actualització protocols i circuits i prevenció - Adequació dels serveis socials bàsics -
Decret 150/2017, d'educació inclusiva	Manca de recursos tècnics i humans per al desplegament a les escoles.

Necessitats que actualment no es troben recollides en cap normativa

Necessitat no recollida actualment	Justificació i proposta
La realitat dels infants amb paràlisi cerebral i pluridiscapacitat	Manca de desplegament ajut a domicili. Reconeixement a la Cartera de Serveis Socials.
Lleure educatiu (decret que regula activitats d'estiu)	Desenvolupar normativa més àmplia del lleure educatiu.

Necessitats o problemàtiques que afecten a la infància, recollides en altres normatives sectorials o sistemes

Normativa sectorial	Afectació en l'àmbit de la infància i adolescència
Dret a l'habitatge digne: - Llei 18/2007 del dret a l'habitatge. - Llei 1/2022, de modificació de la Llei 18/2007, la Llei 24/2015 i a Llei 4/2016 per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica. - Llei 24/2015 de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.	- Valoració de l'aplicació en cas d'infants i adolescents, tenint en compte la protecció superior del menor en casos d'infrahabitatge, sobreocupació, desnonament... - Joves extutelats.
Infants i adolescents amb discapacitat/salut mental	
Interconnexió entre sistemes: sociosanitari, educatiu, lleure... Atenció integral a la persona.	- Lectura transversal de les afectacions de sistemes/ àmbits sectorials en la infància i adolescència (exemple sociosanitari i escola inclusiva, famílies monoparentals...).
Pobresa infantil/ relacionat situació familiar	
Infants protecció	

MANCANCES NORMATIVES IDENTIFICADES EN L'ÀMBIT D'INSERCIÓ SOCIOLABORAL

Normativa	Mancança identificada
Decret 277/2003 de funcionament i competència del Registre administratiu d'empreses d'inserció de Catalunya. LLEI 27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral	Normativa antiga. Necessitat d'actualització.
Resolució TSF/2159/2018, de 14 de setembre, per la qual s'obre la convocatòria per a l'any 2018 per a la concessió de subvencions públiques destinades al finançament dels Projectes Singulares, que promou el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.	Poc adaptada a la realitat. Proposta: - Revisió d'acord a les necessitats dels i les joves destinatàries i realitats territorials.

Incompatibilitat de complementarietat entre prestacions i feina. Causa gran impacte per les persones ateses. Augment del risc d'exclusió social.	Impacte negatiu sobre les persones, dificulta la inserció prolongada. Augment exponencial de les necessitats sociolaborals en l'actualitat. Proposta: Revisar RGC i mercat laboral. Millorar la compatibilitat de la prestació amb la incorporació a la feina.
LLEI 13/2015, del 9 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació i del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.	Desplegament territorial

Necessitats que actualment no es troben recollides en cap normativa

Necessitat no recollida	Justificació i proposta
No equiparació de la incapacitat permanent al 33% de certificat de discapacitat.	Les persones en aquesta situació no son considerades amb discapacitat malgrat reconeguda la impossibilitat d'exercir determinades ocupacions. Pendent nova regulació en matèria laboral.
Impossibilitat de programes i projectes concertats i consolidats en el temps. Dependència dels recursos temporals.	Dificulta la inserció sociolaboral. Proposta: - Planificació mig termini i recursos. - Concertació tercers sector social i administracions (vers subvencions).
Salut mental i addiccions. Persones excloses de programes i ajuts per no tenir reconeguda la seva condició.	Dificultat d'inserció sociolaboral. Exclusió de programes. Proposta: - Modificació legislativa, inclusió en normativa...
Polítiques actives ocupació de l'Estat/ aplicació catalana	
Decret 3/2016. Concertació. Estabilitat programes inserció. La inserció és un procés	

MANCANCES IDENTIFICADES EN L'ÀMBIT D'INCLUSIÓ I POBRESA

Normativa existent actualment que presenta mancances

Normativa	Mancança identificada
Llei 12/2007 de serveis socials de Catalunya. Cartera de Serveis Socials	Desplegament. Dotació pressupostària. Avaluació equitat social i territorial.
Llei Orgànica, sobre els drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social. Reial Decret 557/2011, pel que s'aprova el Reglament de la Llei Orgànica 4/2000 sobre drets i llibertats dels estrangers en Espanya i la seva integració social, després de la seva reforma per la Llei Orgànica 2/2009.	Noves realitats. Increment de la pobresa i la precarietat laboral. Pèrdua de contracte, pèrdua de permís de residència que augmenta i cronifica el risc d'exclusió. Adaptació reglament arrelament i renovació a la realitat laboral Joves extutelats. Irregularitat sobrevinguda Empadronament
Llei 10/2010, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya.	Mecanismes per a la inclusió de la població immigrada. Desplegament.
Pla d'acció per a la lluita contra la pobresa i per a la inclusió social a Catalunya (encara que no sigui normativa, té implicació sobre normatives sectorials).	Estat de desplegament. Concertació.

Necessitats que actualment no es troben recollides en cap normativa

Necessitat no recollida	Justificació i proposta
Distribució aliments.	
Pobresa salarial. Persones que tot i treballar estan en una situació de risc de pobresa.	Perfils que poden quedar exclosos en l'accés a prestacions i ajuts.

Necessitats o problemàtiques que afecten a l'àmbit, recollides en altres normatives sectorials o sistemes

Normativa sectorial	Afectació en l'àmbit d'inclusió i pobresa
Dret a l'habitatge digne: - Llei 18/2007 del dret a l'habitatge. - Llei 1/2022, de modificació de la Llei 18/2007, la Llei 24/2015 i a Llei 4/2016 per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica. - Llei 24/2015 de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.	Actualment l'exclusió residencial, factor fonamental de la pobresa i l'exclusió social. - Desplegament

MANCANCES IDENTIFICADES EN L'ÀMBIT D'HABITATGE I ENERGIA

Normativa existent actualment que presenta mancances

Normativa	Mancança identificada
Dret a l'habitatge digne: - Llei 18/2007 del dret a l'habitatge. - Llei 1/2022, de modificació de la Llei 18/2007, la Llei 24/2015 i a Llei 4/2016 per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica. - Llei 24/2015 de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.	Fer front a la cronificació de vulnerabilitat residencial. Desplegament. Revisió criteris d'accés als ajuts i recursos habitacionals. - Atenció col·lectius i perfils que queden exclosos. - Dotació de recursos habitacionals. - Revisió criteris d'accés als ajuts. Taules d'ingressos ponderats dels criteris d'ajuts o recursos habitacionals. Màxim 4 mebres taules ponderats. Famílies amb més membres queden excloses. Augment d'habitatges d'inclusió
Impost grans tenidors d'habitatges. Recollit a la legislació però no aplica. Contracte lloguer social. Mediació. Si no hi ha sanció, queda paper mullat.	Crea impunitat i conflicte social. - Resoldre incompatibilitat/ incongruències entre els poders públics que impossibilita la seva aplicació (administracions i poder judicial).
Llei estatal del dret a l'habitatge.	Identificar prioritats. Coordinació competencial.
Famílies monoparentals	

Necessitats que actualment no es troben recollides en cap normativa

Necessitat no recollida	Justificació i proposta
Circuit i normativa de recursos habitacionals: habitatge/allotjament d'emergència, habitatge social, habitatge de protecció.	Manca de claredat. Dotació de recursos. Distribució territorial.
Ocupacions a precari (sense títol habilitant) Ocupació	Conflicte social. Pobresa energètica o risc i inseguretat en els subministraments irregulars. Buits normatius. Arbitrarietat en la gestió per part de les administracions. Proposta: - Clarificació legislativa - Protocols i circuits en la gestió

71

MANCANCES IDENTIFICADES EN L'ÀMBIT DE L'ENVELLIMENT

Normativa existent actualment que presenta mancances

Normativa	Mancança identificada
Ordre BSF/130/2014, de 22 d'abril, per la qual s'estableixen els criteris per determinar la capacitat econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions de servei no gratuïtes i de les prestacions econòmiques destinades a l'atenció a la situació de dependència que estableix la Cartera de serveis socials, i la participació en el finançament de les prestacions de servei no gratuïtes.	Revisió/avaluació criteris copagament.
Llei 22/2000, de 29 de desembre, d'acolliment per a persones grans.	Actualització noves realitats. Millores laborals persones cuidadores, treballadors/es (economia submergida/regularitzar=millorar l'atenció).

Llei 39/2006, de Promoció de l'Autonomia Personal Atenció a les persones en situació de dependència.	Desplegament. Dotació pressupostària. Compatibilitat cartera de serveis socials. SAD a nivell municipal. Estabilitat plantilla. Confiança gent gran Manca de serveis per a dependència social que no passa per la llei de dependència.
--	--

Necessitats que actualment no es troben recollides en cap normativa

Necessitat no recollida	Justificació i proposta
La digitalització ens els tràmits ha produït un greuge en el grup social de les persones grans, donada la bretxa digital.	Model d'atenció a les persones grans. Facilitar l'accés i tramitació de prestacions.
Actualització de normatives d'acord amb les realitats actuals de les persones grans. Cartera de serveis al llarg de tota l'etapa d'envelliment.	Clarificació de prestacions i serveis al llarg de tota l'etapa d'envelliment (competencial entre administracions, cartera de serveis...). Atenció integral.

Necessitats o problemàtiques que afecten a l'àmbit, recollides en altres normatives sectorials o sistemes

Normativa sectorial	Afectació àmbit d'envelliment
Protecció de dades que crea problemes de duplicació demanda informació i dades de les persones.	
Persones grans amb discapacitat	
Envelliment a casa	
Soledat	
Salut mental	
Maltractament institucional (dificultat tramitació, atenció salut mental...)	
Noves tendències, canvis demogràfics i culturals	
Més esperança de vida, més necessitats	
Llistes d'espera	
Persones cuidadores	

MANCANCES IDENTIFICADES EN L'ÀMBIT MODEL D'ATENCIÓ A LA PERSONA

Normativa existent actualment que presenta mancances

Normativa	Mancança identificada
Llei 12/2007 de serveis socials de Catalunya. Cartera de Serveis Socials	Dificultat d'accés a la informació i tramitació de prestacions i ajuts de persones que més ho necessiten per falta de recursos o competencials. Actualització de la Cartera de serveis socials d'acord amb les noves realitats socials. Equitat territorial.
Llei 39/2006, de Promoció de l'Autonomia Personal Atenció a les persones en situació de dependència.	Llei garantia de drets socials però cal: Desplegament Dotació pressupostària Gestió de circuits. Compatibilitats. Persones cuidadores
Decret Serveis de suport i acompanyament a la vida independent i la inclusió social. Ordre ASC/471/2010, per la qual es regulen les prestacions i els i les professionals de l'assistència personal a Catalunya.	Desplegament Formació estandarditzada, condicions laborals...
Decret d'atenció residencial: Decret 318/2006, dels serveis d'acolliment residencial per a persones amb discapacitat.	Actualització nous paradigmes/ tendències/ necessitats d'atenció habitacional.
Llei 13/2014, d'accessibilitat	Desplegament codi accessibilitat.

Necessitats que actualment no es troben recollides en cap normativa

Necessitat no recollida	Justificació i proposta
Salut mental. Noves necessitats	Afectació transversal de diferents àmbits: social, sanitari, laboral, infància i adolescència. Revisar i actualització decrets antics (servies adaptats, habitatge...)
Edat jubilació persones discapacitat	
Presons	

Recursos habitacionals adaptats per a persones en situació d'exclusió residencial (persones que es queden a casa).

Necessitats o problemàtiques que afecten a l'àmbit, recollides en altres normatives sectorials o sistemes
(àmbit transversal, afectació de diversitat de legislació sectorial)

74

Normativa sectorial	Afectació àmbit d'atenció a la persona
	Orientar millor els serveis i propostes al model de recuperació. Perfils que no encaixen en els supòsits existents actuals.
	Flexibilitzar l'accés als serveis, circuit entre serveis i compatibilitat.
	Model d'atenció integral de la persona.
Accessibilitat	Barreres arquitectòniques que provoquen aïllament i soledat
Drets socials/ drets civils	Desplegament
Tutela	Es dicten mesures que després no s'apliquen

ELEMENTS COMUNS A TOTS ELS ÀMBITS D'INTEVENCIÓ SOCIAL

ELEMENTS COMUNS	EXEMPLES	AFECTACIÓ DRETS SOCIALS o altres	INSTRUMENTS
Excessiva burocràcia en la tramitació d'ajuts i prestacions. Dificultats d'accés a la informació i els recursos de persones amb més necessitat i menys recursos.	-Ajuts Cartera de Serveis Socials -Digitalització de les tramitacions i prestacions i bretxa digital.	-Excessiu acompanyament de les entitats socials a les persones afectades. -Model d'atenció a les persones.	
Manca de desplegament de lleis que son garantistes i/o limitacions pressupostàries. Desplegament/ mirada territorial i diversitat del territori, pobles petits.	-Llei de Serveis Socials i Cartera de Serveis Socials.	-No compliment de drets socials subjectius. -Perfils exclosos. -Competència subjectiva pels recursos per part de la ciutadania.	Avaluació equitat social i territorial.
Rigidesa i problemes de compatibilitat dels ajuts i prestacions. Llistes d'espera: maltractament institucional	-Ajut al lloguer i RGC. - RGC i món laboral.	-Desempament d'alguns col·lectius o perfils. -Dificultats per trencar cronificació risc de pobresa.	
Manca d'actualització de la legislació o normativa davant noves realitats socials. Llistes d'espera: maltractament institucional	-Criteris Mesa d'Emergència. -Taules d'ingressos ponderats dels criteris d'ajuts o recursos habitacionals. - Normativa d'atenció residencial de persones amb discapacitat. - Pobresa salarial (persones que tot i treballen estan en situació de risc de pobresa).	-Col·lectius i perfils que queden exclosos. -Model atenció a les persones.	
Incongruències entre legislació i aplicació, dificultats competencials entre administracions.	- Impost grans tenidors d'habitatges	-Impunitat -Conflicte social	
Mirada perspectiva gènere			
Mirada intersectorial. Atenció integral a la persona.			

Justificació subvencions... excessiva burocràtica de control entitats. Simplificar, facilitar,			
Conveni d'acció social. No s'adequa al nivell de vida.			
Externalització de serveis per part de les administracions, abaratiment de costos= pitjors condicions laborals dels tècnics,... Qualitat Treballadores i treballadors pobres de l'àmbit social.			
Administració electrònica, tramitació digital que dificulta accés a persones. Baixar/			
Accessibilitat visual, auditiva... administració			

Taula d'entitats
del Tercer Sector Social
de Catalunya

ANNEX 2

Informe de les entrevistes a persones expertes en àmbits d'intervenció social

Informe de les entrevistes a persones expertes en àmbits d'intervenció social en el marc de l'estudi normatiu

78

Amb la finalitat de copsar reflexions i orientacions de persones expertes en el marc de l'Estudi sobre el desplegament de les normes que regulen els àmbits d'intervenció social, s'han realitzat una sèrie d'entrevistes que queden recollides en aquest informe. Les seves aportacions s'han inclòs en les reflexions i propostes del Document marc. En aquest Annex es recullen les principals aportacions.

Les entrevistes s'han realitzat al voltant de tres qüestions:

1. Mancances de la legislació catalana (i estatal si és el cas) en referència a l'accés a drets socials i la seva garantia (en l'àmbit d'expertesa de cada persona).
2. Quines realitats o situacions actuals caldria abordar i que no s'està fent.
3. Quines necessitats i/o millores cal atendre de manera prioritària per garantir l'accés a drets socials i la seva salvaguarda.

Les persones entrevistades son:

Toni Vilà. Llicenciat en Dret i doctor en Pedagogia. Expert en legislació de serveis socials i atenció a la dependència. És patró de la Fundación Pilares para la autonomía personal i membre del Consell Municipal de Benestar Social del Ajuntament de Barcelona, del Consell Assessor de la Taula del Tercer Sector i del Consell Social i de Participació de l'Institut Guttmann.

Jaume Funes. Periodista, psicòleg i educador. Expert en polítiques d'infància i adolescència. Assessor pedagògic i de diverses administracions i institucions i escriptor en aquesta matèria.

Carme Trilla. Economista. Presidenta de l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona i de la Fundació Hàbitat 3. Experta en polítiques d'habitatge. Creu Sant Jordi per la seva trajectòria.

Margarita León. Professora de Ciència Política en la Universitat Autònoma de Barcelona. Investigadora en política pública comparada i estats del benestar.

Teresa Crespo. Llicenciada en Història i postgrau en Treball Social. Trajectòria personal i professional vinculada al tercer sector i a l'acció social. Ha estat presidenta d'ECAS, vicepresidenta i secretària de la Taula d'entitats del Tercer Sector i presidenta del Consell Assessor de Polítiques Socials i Familiars (CAPSiF) del Govern de la Generalitat.

Entrevista a Toni Vilà.

Aportacions

- No és tant la necessitat de fer més lleis sinó de fer-les bé. Hi ha una inflació normativa. Lleis que després no es desenvolupen o tenen problemes d'aplicació. Els problemes principals són:
 - Burocràcia excessiva que dificulten el desplegament, especialment en la tramitació, per exemple de prestacions i ajuts en el àmbit social.
 - Tràmits que són molt lents, prestacions vinculades a serveis que requereixen un excés de requisits. La excessiva burocràcia, a més de crear tramitacions complexes i lentes, encareix el sistema, el fa més insostenible.
 - Inseguretat jurídica. S'hauria de poder exigir el compliment dels subjectius. Amb la Llei de dependència fins el recurs anava via contenciós administratiu. Ara s'ha proposat que sigui via jutjat social. En principi aquesta via ha de ser més coherent i ràpida. Calen mecanismes pràctics pel compliment dels drets subjectius.
 - Manca de pressupost. Lleis que no es doten de pressupost per garantir l'accés als serveis i prestacions que estan estipulats. La rigidesa i burocràcia del sistema també encareix l'aplicació. Exemple de la Llei de Dependència que es van calcular malament els costos.
 - Lleis que no s'entenen. La gent amb menys recursos no reben la informació o no tenen un accés fàcil a la informació i com tramitar les prestacions.
- Reconeixement del "dret a entendre", sobre els drets i deures i sobre les normatives. Esperem que la llei sobre accessibilitat cognitiva que s'ha aprovat recentment sigui una oportunitat i serveixi per facilitar aquest "dret a entendre".
- Les prestacions vinculades a un servei provoquen uns procediments molt lents per la rigidesa i la quantitat de requisits. Més que si estiguessin vinculades a un ajut econòmic. La Cartera de Serveis Socials ha mantingut la rigidesa, cosa que perjudica l'agilitat, frena la innovació social per part de les entitats o institucions prestadores de servei i frena el desplegament coherent de la llei de serveis socials. Caldria estudiar prestacions vinculades a un servei homologat, és a dir, serveis que compleixen unes condicions i objectius comuns i que les persones accedeixen a través de la seva prestació econòmica. Donar més flexibilitat a les entitats per a la innovació social (si tot és tan rígid, minva la capacitat d'innovar).
- Cal pensar en la transversalitat de les lleis. Per exemple, la llei de serveis socials és frontera amb tot. Les lleis han de ser coherents.
- Les persones grans són un col·lectiu vulnerable. Hi ha lleis que els afecta, es va començar a treballar en la llei de les persones grans però va quedar aturada. Imprescindible el treball sociosanitari.

- La Llei de dependència es va aprovar amb uns mals càlculs i el debat sobre si els seu finançament ha de ser per la seguretat social o pels pressupostos generals. Si és per pressupostos generals, com és el cas, està subjecta als cicles econòmics. El desplegament va coincidir amb la crisi econòmica. El seu finançament hauria de ser a través de la seguretat social. El sistema de serveis socials i el sistema d'atenció a la dependència s'haurien d'alienar millor.
- La Renda bàsica és clau, més atenent les situacions actuals.
- Abans de l'elaboració d'una llei s'ha de conèixer prou bé què n'opina el sector i les persones usuàries. El debat públic és positiu.

Entrevista a Jaume Funes

Aportacions

- No és necessària més legislació. Hi ha lleis que son propostes frustrades. La llei d'oportunitats dels infants i adolescents, tot i el seu propòsit de visió transversal i generalista, com d'altres acaba sent una llei de protecció. Però falta com generar i garantir les oportunitats dels infants i adolescents, garantir a tenir drets.
- Pensar en els entorns dels menors. Com garantir que la família tingui recursos per preocupar-se que els seus fills i filles tinguin oportunitats. Els ajuts de fills a càrrec (insuficients per altra banda) han de garantir que la prestació és un dret de l'infant i no de la família, és facilitar la possibilitat de la persona (mare, pare) acompanyi. Però quan la situació de la família es tan vulnerable, com ajudar en aquest conflicte entre dues desesperacions (la situació del pare o mare i possibilitar les oportunitats a l'infant i adolescent).
- Les ajudes han de dignificar. No poden estar sota la tutela de la institució. "Ser desgraciat, no vol dir haver de ser tractat com un desgraciat". La rigidesa dels requisits i tràmits i burocràcia... caldria fer una revisió.
- Moltes lleis afecten a la infància i adolescència, no només les específiques. Cal revisar com altres legislacions els hi afecta. S'ha d'entrar en la lògica vital de l'infant i de l'adolescent com a persones destinatàries.
- Les lleis, a més de garantir drets, haurien d'explicar criteris i ser flexibles en l'aplicació per a donar compliment i garantir els drets. Es necessiten professionals que tinguin criteri, com actuar per garantir un dret i no per fiscalitzar o ser paternalista. Garantir drets és tot el que contrari que la beneficència.

- Imprescindible garantir oportunitats en els entorns i espais dels menors. Si aquests no son propicis, cal muntar alternatives, i no només quan ha esclatat el conflicte.
- Cal desplegar el decret de l'escola inclusiva, és fonamental. Però ho és per a tots els infants i adolescents, no només els que tenen la malaurada classificació de "alumnes amb necessitats especials". La qüestió és el dret a ser educat en la diversitat. La segregació escolar priva d'aquesta oportunitat de la diversitat.
- L'educació de la primera infància 0-3 anys universalitzada. En la línia de dret a entorns educatius, d'oportunitats educatives (més enllà de l'escola). Per altra banda, la llei d'educació, un percentatge altíssim del contingut és pensant en les persones docents, més que no pas en els infants i adolescents.
- Existeixen oportunitats digitals, com educar els infants en un entorn que és digital. El problema de la bretxa digital és que els usos de les noves tecnologies cronifiquen les diferències.
- Cal diferenciar els infants i els adolescents. Les seves realitats, inquietuds, necessitats... Els adolescents (12-18 anys) tenen unes necessitats significatives que s'han de poder garantir: espais d'escolta, recursos dissenyats sobre la lògica de l'adolescent, no de la institució... En les lleis i reglaments s'hauria de poder plasmar la diversitat.
Cal garantir als i les adolescents la possibilitat de "ser acompanyat", garantir que no estan sols. Un exemple sobre l'avortament als 16 anys: "la veritable tutela és la no soledat" en una circumstància tan complexa i dolorosa.
En definitiva es tracta de crear les oportunitats per la vivència que la meua vida no està en perill.

Entrevista a Carme Trilla

Aportacions

- Les lleis sobre Habitatge ja recullen la majoria de qüestions, el veritable problema és que no s'apliquen, falta de desplegament, per exemple l'impost a grans tenidors, la solidaritat urbana de la reserva del 15% dels habitatges per a polítiques socials...
- No cal legislar més, davant l'emergència residencial que tenim, falten grans acords, un Pacte Nacional. Amb la participació i compromís dels diferents agents implicats.
- Es va perdre l'oportunitat que els pisos de les entitats bancàries passessin al parc públic d'habitatges. El que hauria d'haver estat per llei.

La SAREB és de titularitat pública, bona part dels actius seran venuts a privats i fons d'inversió, però no serà automàtic i les administracions i tercer sector haurien de tenir la facilitat i més capacitat de finançament per la compra d'aquests immobles o la cessió per part de SAREB a administracions i entitats del tercer sector. Igualment amb altres habitatges d'altres entitats financeres. El tercer sector ha de guanyar capacitat de finançament i d'inversió. Les administracions amb més capacitat i que no computi com a deute públic. Per exemple, els Fons New Generation tenen una part molt important per la rehabilitació, cal aprofitar-lai pensar en mecanismes que siguin per la compra, préstecs tots per exemple.

- El lloguer social ha de ser obligatorietat, a través del pacte, tant nacional com estatal. La manca de lloguer social crea molta frustració. Famílies que continuen en un habitatge d'emergència tot i que podrien estar en un habitatge de lloguer social perquè poden pagar 300 o 400€, però no existeix aquest tipus de recurs.
- Desplegar l'Article 4 de la Llei del dret a l'habitatge pel que fa a habitatges destinats a polítiques socials.
- Sobre les ocupacions, hauria d'entrar en aquest Pacte o Acord marc entre els agents
- En definitiva caldria de manera prioritària tres accions:
 - Augmentar la capacitat financera i d'acció de les administracions i les entitats del tercer sector per a la compra d'habitatge. Davant la urgència.
 - Pacte i prendre decisions (i que no siguin rebutjades pel Constitucional).
 - Pla Territorial Sectorial d'Habitatge (com diu la llei del dret a l'habitatge). És un instrument molt potent, és un compromís amb la política d'habitatge i un compromís pressupostari. Contempla la solidaritat urbana, que és imprescindible.

Entrevista a Marga León

Aportacions

- Hay una elevada fragmentación en las políticas de lucha contra la pobreza. En parte porque la Seguridad Social tiene prestaciones no contributivas diseñadas hace mucho tiempo que aunque cumplen su función, sólo parcializan la respuesta al problema. El carácter asistencialista de muchas políticas de lucha contra la pobreza también son parte del problema.
- La descentralización, que en muchos ámbitos de política pública ha permitido la mejora y la innovación, aquí contribuye a la fragmentación y a una mayor dispersión territorial. La Comisión Europea hace tiempo que le "riñe" a España por no tener una política de rentas mínimas de cobertura amplia y homogénea para todo el territorio. El IMV viene en principio a resolver esto pero hay tantos problemas de diseño que realmente no sé si va a solucionar

todos estos problemas de carácter estructural. De momento, en lugar de complementar las rentas mínimas autonómicas en muchas CC.AA parece que las sustituye con lo cual, mejora poca.

- Hay colectivos o situaciones que quedan excluidos del sistema de protección o no tienen acceso a la información de sus derechos y las prestaciones y servicios de protección... Claramente, los hogares monoparentales encabezados por mujeres, las familias sin ingresos o con escasos ingresos y menores a cargo y los jóvenes son los tres grandes grupos más desprotegidos.
- Una mejora pasaría por una mejor financiación. Pero no es solo esto. Habría que pensar todo el diseño del sistema de protección social que sigue muy escorado hacia pensiones y desempleo y evita que prestaciones dirigidas a otros colectivos (por ejemplo, la prestación familiar por hijo a cargo que si mejora, podría reducir los niveles de pobreza infantil). Es importante poner en valor los programas de rentas mínimas que sí consigue reducir la pobreza (Navarra y País Vasco, aunque no sólo) y poder establecer comparativas autonómicas.

Entrevista a Teresa Crespo

Aportacions

Sobre mancances legislatives.

- Drets socials que no gaudeixen de lleis que obliguin al seu compliment.
- Cal el reconeixement a les lleis dels drets de ciutadania. Els serveis socials haurien de contemplar a la persona com a subjecte de dret, i per tant els serveis socials haurien de tenir un caràcter universal com és la sanitat. Especialment la garantia de rendes.
- Dret a l'habitatge, intents d'una nova llei incompleta que no resol el problema. Problemes de les competències autonòmiques que anul·la mesures de Catalunya.
- La Llei de Serveis Socials, no està adequada a l'actualitat, cal una nova cartera de serveis.
- La normativa fiscal no aconsegueix una redistribució de la riquesa, i permet l'elusió i evasió fiscal, en especial per al gran capital. Manca polítiques de control.
- La normativa laboral actualment reformada ha potenciat contractes indefinits, i eradicar una part de les contractacions en el marc de l'economia informal, però encara hi ha moltes

contractacions a temps parcial, i existeix una forta bretxa salarial per raó de gènere i segons càrrecs.

- Les lleis socials estan fetes sota el prisma de què el pobre és sospitós de frau i de males praxis, i per tant, contemplan accions condicionades, amb un excessiu i complex procés administratiu per les sol·licituds de ajut.
- La manca de recursos públics, provoca polítiques de misèria que no resolen els problemes de les famílies i genera la recerca de diferents ajuts per subsistir, amb el consegüent problema de dependència per aconseguir una ajuda suficient.
- Manca d'integració del sistema de protecció per tal d'evitar l'existència de diferents processos administratius per part de la persona. Fa anys que es parla de la finestra única.

84

Realitats que no s'estan atenent

- Preocupant la població immigrada. La llei d'estrangeria està feta per controlar i evitar la presència de la població estrangera, i no per a integrar. Obliga a viure sense treballar o dintre de l'economia informal 3 anys, a l'espera d'aconseguir la regularització de la persona.... Les polítiques de reagrupament familiar, han provocat casaments forçats per poder entrar al país..... la població immigrant no gaudeix plenament del dret a la salut, només a les urgències i en determinats casos..... l'accés a l'habitatge és doblement més difícil que per la població autòctona, l'accés a l'escola s'ha fet amb un alt grau de discriminació que ha provocat escoles amb una gran concentració de immigrants, mentre que en altres no existeix aquesta població....l'atur és molt elevat entre la població immigrant....
Es desaprofita la seva experiència i coneixement en el món laboral, per manca de polítiques àgils que permetin la convalidació d'estudis estrangers, i el reconeixement de les seves competències professionals per poder exercir-les al nostre país i evitar que persones immigrants amb carrera universitària treballin en ocupacions de baix nivell professional.
- Tot i que han millorat algunes pensions baixes, encara existeixen pensions molt baixes, (viudetat, PNC) que no assegurin la cobertura adequada.
- L'educació és encara una element discriminatori. A les nostres escoles hi ha un alt nivell de segregació que no està resolt. A la universitat no arriba un alt percentatge de població amb pocs recursos econòmics. Cal una política de beques i de suport per a que tothom que vulgui i tingui capacitat pugui arribar a la universitat.

Milliores prioritàries que cal abordar

- En relació a l'alimentació , evitar la caritat , es a dir donació d'aliments. I buscar altres mesures que reconeguin a la persona la seva autonomia. No banc d'aliments, sí projectes comunitaris, targeta per la compra d'aliments...
- Lluitar per eliminar els contravalors existents com és la creença que el pobre ho és perquè vol, o que amb els ajuts socials la gent deixa de treballar, o que la persona de color sempre es sospitosa, o que ens prenen el que és per nosaltres.....
- Major inversió social. Actualment son insuficient els recursos existents.
- Establir una renda universal i coordinar-la amb altres rendes autonòmiques.
- Potenciar una governança entre el sector públic i privat que multipliqui la capacitat de resposta a les necessitats emergents.
- Millorar el sistema de subvencions per evitar la dependència i la inseguretat que avui dona a les entitats del tercer sector.
- La reforma laboral ha millorar però resta encara un alt grau de precarietat per alguns col·lectius vulnerables, que no aconsegueixen una contractació estable, amb salaris dignes.
- La situació d'estres causada per la pobresa, la inseguretat, la manca dels mínims vitals ha provocat un increment mol important de les malalties mentals, que avui no reben la resposta que correspondria

Taula resum estudi normatiu 2022

ÀMBIT SOCIAL	ÀMBIT TERRITORIAL	NORMA / PLA d'actuació	ANY	ENLLAÇ	OBJECTE	PROPOSTA DE MILLORA	DESPLEGAMENT	ANY	ENLLAÇ	OBJE CTE	Proposta de millora
Inclusió i pobresa	Estatat	LLEI 19/2021, de 20 de desembre, que estableix l'ingrés mínim vital. .	2021	https://www.boe.es/eli/lei/2021/12/20/19	Prestació no contributiva de la Seguretat Social que s'adreça a les persones (soles o integrades en una unitat de convivència) que no disposen de recursos econòmics suficients per a les necessitats bàsiques. Té la finalitat de prevenir el risc i pobresa i l'exclusió social. L'IMV és un dret subjectiu i és intransferible i es persegueix mentre es mantingui la situació de vulnerabilitat econòmica els requisits que otorguen el dret.	1. Encaix entre la RGC i IMV per evitar desempara i confusió, tant de les persones destinatàries com dels i les professionals.					
Inclusió i pobresa	Estatat	Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social	2000	https://www.boe.es/eli/lei/2000/01/11/4/cons	Es la normativa estatal que regula l'entrada i residència de les persones estrangeres extracomunitàries en el territori espanyol, així com els drets i llibertats reconeguts. L'article determina els drets i llibertats dels estrangers, el seu règim jurídic, les inegracions en matèria d'extranjería o la coordinació dels poders públics.	2. Adaptació del reglament d'arrelament i renovació del permís de residència a la realitat laboral, especialment tenint en compte la precarietat del mercat laboral, que té com a conseqüència la pèrdua del permís de residència i l'augment del risc de pobresa i exclusió i la seva cronificació.	Text consolidat. 246 afectacions passives i actives.				
Inclusió i pobresa	Estatat	Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social	2000	https://www.boe.es/eli/lei/2000/01/11/4/cons	Es la normativa estatal que regula l'entrada i residència de les persones estrangeres extracomunitàries en el territori espanyol, així com els drets i llibertats reconeguts. L'article determina els drets i llibertats dels estrangers, el seu règim jurídic, les inegracions en matèria d'extranjería o la coordinació dels poders públics.	2. Adaptació del reglament d'arrelament i renovació del permís de residència a la realitat laboral, especialment tenint en compte la precarietat del mercat laboral, que té com a conseqüència la pèrdua del permís de residència i l'augment del risc de pobresa i exclusió i la seva cronificació.	REAL DECRET 1463/2009, de 18 de setembre, de trasllats de funcions i serveis a la Generalitat de Catalunya en matèria d'immigració: autoritzacions inicials de treball per compte propi o alié de les persones estrangeres que desenvolupin a Catalunya la seva relació laboral.	2009	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/lei/2009/09/18/1463	S'aprova l'acord de la Comissió Mixta prevista en la disposició transitoria segona de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, pel qual es traspassen les funcions i els serveis a la Generalitat de Catalunya en matèria d'immigració: autoritzacions inicials de treball per compte propi o alié de les persones estrangeres la relació laboral de les quals es desenvolupin a Catalunya	
Inclusió i pob	Estatat	Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social	2000	https://www.boe.es/eli/lei/2000/01/11/4/cons	Es la normativa estatal que regula l'entrada i residència de les persones estrangeres extracomunitàries en el territori espanyol, així com els drets i llibertats reconeguts. L'article determina els drets i llibertats dels estrangers, el seu règim jurídic, les inegracions en matèria d'extranjería o la coordinació dels poders públics.	2. Adaptació del reglament d'arrelament i renovació del permís de residència a la realitat laboral, especialment tenint en compte la precarietat del mercat laboral, que té com a conseqüència la pèrdua del permís de residència i l'augment del risc de pobresa i exclusió i la seva cronificació.	Ley Orgánica 2/2009, de 11 de diciembre, de reforma de la Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social.	2009	https://www.boe.es/eli/lei/2009/12/11/2	La Llei Orgànica 4/2000 va ser reformada per les corresponents lls orgàniques 8/2000, de 22 de desembre, 11/2003, de 29 de setembre i 14/2003, de 20 de novembre. Aquesta nova llei orgànica, vol donar resposta a tres qüestions: incorporar la jurisprudència del TC en els articles que s'havien declarat com a inconstitucionals (sobre els drets de reunió, associació...) d'acord amb la Constitució; incorporar les Directives europees sobre immigració; adaptar la llei a les noves realitats migratòries a l'Estat amb nous reptes diferents a l'any 2000.	
Inclusió i pobresa	Català	LLEI 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.	2017	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/lei/2017/07/20/14	Regular la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia amb la finalitat d'assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que es troben en situació de pobresa, per tal de promoure l'ur autonomia i participació activa en la societat.	1. Encaix entre la RGC i IMV per evitar desempara i confusió, tant de les persones destinatàries com dels i les professionals. 3. Reduir els terminis per dictar la resolució administrativa de la prestació de la RGC. 4. Pla pilot per una Renda Bàsica Universal. 5. Actualitzar l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya (IRSC), donat que l'IPC ha augmentat al voltant del 27% en aquest període des de la darrera actualització.	Text consolidat				
Inclusió i pobresa	Català	LLEI 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.	2017	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/lei/2017/07/20/14	Regular la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia amb la finalitat d'assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que es troben en situació de pobresa, per tal de promoure l'ur autonomia i participació activa en la societat.	1. Encaix entre la RGC i IMV per evitar desempara i confusió, tant de les persones destinatàries com dels i les professionals. 3. Reduir els terminis per dictar la resolució administrativa de la prestació de la RGC. 4. Pla pilot per una Renda Bàsica Universal. 5. Actualitzar l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya (IRSC).	Decret 55/2020 pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 14/2017, de 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania	2020	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/dec/2020/04/28/55	Reglament que regula el desplegament de la Llei 14/2017, de la renda garantida de ciutadania, com ja preveia la llei. La finalitat de la renda garantida de ciutadania és assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que es troben en situació de pobresa, per tal de promoure l'ur autonomia i participació activa en la societat.	
Inclusió i pobresa	Català	LLEI 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.	2017	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/lei/2017/07/20/14	Regular la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia amb la finalitat d'assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que es troben en situació de pobresa, per tal de promoure l'ur autonomia i participació activa en la societat.	1. Encaix entre la RGC i IMV per evitar desempara i confusió, tant de les persones destinatàries com dels i les professionals. 3. Reduir els terminis per dictar la resolució administrativa de la prestació de la RGC. 4. Pla pilot per una Renda Bàsica Universal. 5. Actualitzar l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya (IRSC).	LLEI 1/2020, del 17 de febrer, de modificació de la Llei 14/2017, de la renda garantida de ciutadania.	2020	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/lei/2020/02/17/1	Modifica Article 4 Apartat 4 i Apartat 1 lletra d i Apartat 1 lletra c i Apartat 2 lletra b Disposició adicional Quarta Apartat 1 lletra b del LLEI 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania. Una de les causes de les denegacions de sol·licituds de la prestació respon a interpretacions restrictives de la manca d'ingressos. A partir d'aquesta	
Inclusió i pobresa	Català	LLEI 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.	2017	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/lei/2017/07/20/14	Regular la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia amb la finalitat d'assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que es troben en situació de pobresa, per tal de promoure l'ur autonomia i participació activa en la societat.	1. Encaix entre la RGC i IMV per evitar desempara i confusió, tant de les persones destinatàries com dels i les professionals. 3. Reduir els terminis per dictar la resolució administrativa de la prestació de la RGC. 4. Pla pilot per una Renda Bàsica Universal. 5. Actualitzar l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya (IRSC).	DECRET 78/2019, de 2 d'abril, de creació i regulació de la Comissió de Govern de la Renda Garantida de Ciutadania.	2019	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/dec/2019/04/02/78	Crear la Comissió de Govern de la Renda Garantida de Ciutadania com a òrgan col·legiat de govern, avalució i seguiment de l'aplicació i el funcionament de la renda garantida de ciutadania. Modifica Article 6 apartat 1 del DECRET 384/2011, de 30 d'agost, de desplegament de la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'ingressos.	
Inclusió i pobresa	Català	LLEI 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.	2017	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/lei/2017/07/20/14	Regular la renda garantida de ciutadania establerta per l'article 24.3 de l'Estatut d'autonomia amb la finalitat d'assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i unitats familiars que es troben en situació de pobresa, per tal de promoure l'ur autonomia i participació activa en la societat.	1. Encaix entre la RGC i IMV per evitar desempara i confusió, tant de les persones destinatàries com dels i les professionals. 3. Reduir els terminis per dictar la resolució administrativa de la prestació de la RGC. 4. Pla pilot per una Renda Bàsica Universal. 5. Actualitzar l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya (IRSC).	LLEI 3/2018, del 23 d'octubre, de modificació de la Llei 14/2017, de la renda garantida de ciutadania.	2018	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/lei/2018/10/23/3	Actualitzar la Llei 14/2007 de renda garantida per fer-la efectiva singularment en dos col·lectius concrets, el de les persones sense llar i el de les dones víctimes de violència masclista, que sovint disposen d'un servei residencial provisional però no tenen garantits uns ingressos mínims que els permetin gaudir d'autonomia i tenir una participació activa en la societat. Modifica Article 7 apartat 1.e de la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.	
Inclusió i pobresa	Català	Pla d'acció per a la lluita contra la pobresa i per a la inclusió social a Catalunya 2015-2016	2015	https://estrategia.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/pobresa_i_inclusio_social/01_pacte_lluita_pobresa/	Estratègia Europa 2020. El Pla s'estructura en els següents eixos: Pobresa i inclusió social en la infància i l'adolescència; Cobertura de les necessitats bàsiques; Ocupació; Habitatge; Àmbit relacional i comunitari.	5. Nou Pacte contra la pobresa i per la inclusió social. Estratègia Europa 2020: el risc de pobresa per sota del 11,05% i la taxa AROPE per sota del 14,3%.					
Inclusió i pobresa	Català	LLEI 10/2010, del 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya	2010	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/lei/2010/05/07/10	Crear els serveis de primera acollida de les persones migrades i retornades a Catalunya amb la finalitat de promoure l'autonomia personal i la integració.	6. Avaluació, revisió i desplegament dels serveis de primera acollida.	Text consolidat				
Inclusió i pobresa	Català	LLEI 10/2010, del 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya	2010	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/lei/2010/05/07/10	Crear els serveis de primera acollida de les persones migrades i retornades a Catalunya amb la finalitat de promoure l'autonomia personal i la integració.	6. Avaluació, revisió i desplegament dels serveis de primera acollida.	DECRET 150/2014, de 18 de novembre, dels serveis d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya.	2014	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/dec/2014/11/18/150	Té per objecte el desplegament reglamentari dels serveis d'acollida, els quals tenen com a finalitat promoure l'autonomia i la qualitat d'oportunitats dels immigrants i dels retornats a Catalunya. Els serveis d'acollida estan formats pel servei de primera acollida i els programes d'acollida especialitzada.	
Habitatge i energia	Europeu	Resolució del Parlament Europeu, de 21 de enero de 2021, sobre l'accés a una vivenda digna, assequible per a tots	2021	https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0020_ES.html	El Parlament europeu insta al paísos de la Unió a que reconeguin com a dret fonamental l'accés a un habitatge digne i que incorporin a les seves respectives legislacions per tal d'evitar l'increment de persones sense llar.						

Habitatge i energia	Estatal	Avantprojecte de Llei pel dret a l'habitatge. Estatal	2021	https://www.mtma.gob.es/recursos_mfom/audiencia-televisiva/recursos/01_aj_ajudiciales/recursos/01_aj_ajudiciales_m_26_actuales.pdf	El seu objectiu, entre altres, són: facilitar l'accés a un habitatge digne a les persones amb dificultats d'accedir-hi en condicions de mercat; afavorir una oferta de preus assequibles; dotar de mecanisme a fi d'assegurar la funcionalitat, seguretat i habitabilitat dels habitatges; facilitar el desenvolupament de tipologies d'habitatges adequades a les diferents formes de convivència i allotjament; regular el règim jurídic bàsic dels parcs públics d'habitatges. Entre altres mesures		Tramitació parlamentària						
Habitatge i energia	Estatal	Ley 10/2022, de 14 de junio, de medidas urgentes para impulsar la actividad de rehabilitación edificatoria en el contexto del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia.	2022	https://www.boe.es/eli/ley/2022/06/14/10/cons	Mesures per a impulsar l'activitat econòmica de rehabilitació dels habitatges i edificis, com la deducció de l'impost sobre la renda de les persones físiques per obres de millora d'eficiència energètica.								
Habitatge i energia	Estatal	Real Decreto 42/2022, de 18 de enero, por el que se regula el Bono Alquiler Joven y el Plan Estatal para el acceso a la vivienda 2022-2025.	2022	https://www.boe.es/boe/di/es/2022/01/19/pdfs/BOE-A-2022-802.pdf	Regular el Bono Lloguer Jove per a facilitar l'accés a un habitatge o habitació en règim de lloguer o de cessió d'ús a les persones joves amb escassos mitjans econòmics, mitjançant l'atorgament d'ajuts directes a les persones arrendatàries o cessionàries. Mesures del Pla Estatal per a l'accés a l'habitatge 2022-2025.								
Habitatge i energia	Estatal	Real Decreto-ley 37/2020, de 22 de diciembre, de medidas urgentes para hacer frente a las situaciones de vulnerabilidad social y económica en el ámbito de la vivienda y en materia	2020	https://www.boe.es/eli/ley/2020/12/22/37/cons	Modifica el Real Decreto-ley 11/2020, de 31 de marzo, por el que se adoptan medidas urgentes complementarias en el ámbito social y económico para hacer frente al COVID-19. Entre altres, la suspensió durant l'estat d'alarma del procediment de desnonament i llançament arrendatícs en el cas de persones econòmicament								
Habitatge i energia	Estatal	Real Decreto-ley 7/2019, de 1 de marzo, de medidas urgentes en materia de vivienda y alquiler.	2019	https://www.boe.es/eli/ley/2019/03/01/7/cons	Reforma d'algunes mesures de regulació dels contractes d'arrendament d'habitatge (LAU), dels procediments de desnonament i mesures econòmiques i fiscals en matèria d'habitatge i arrendament.								
Habitatge i energia	Català	Llei 1/2022, de modificació de la Llei 18/2007, la Llei 24/2015 i la Llei 4/2016 per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge.	2022	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/ley/2022/03/03/1	Modificació de les lleis d'habitatge 18/2007, 24/2015 i 4/2016 per donar resposta a l'emergència en l'àmbit d'habitatge derivada de la crisi actual. Mesures per evitar la pèrdua imminent de l'habitatge, com és el lloguer social. Defineix els grans tenidors com les persones físiques o jurídiques amb més de 10 habitatges en propietat, l'incompliment de la funció social de l'habitatge, l'obligació de fer una proposta de lloguer social abans de tramitar judicialment, o la renovació del lloguer social si els ocupants de l'habitatge estan dins dels paràmetres legals d'exclusió social. Intenta donar resposta a l'anul·lació d'alguns articles de la Llei 24/2015 per sentència del TC.	1. Clarificació i estabilitat normativa. 2. Revisió taules d'ingressos ponderats per l'accés als ajuts i recursos habitacionals d'acord amb les realitats socials actuals. Revisió de perfils que queden exclosos.	Text publicat. 7 afectacions passives. Recurs d'inconstitucionalitat.						
Habitatge i energia	Català	Llei 11/2020, del 18 de setembre, de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els contractes d'arrendament d'habitatge i de modificació de la Llei 18/2007, de la Llei 24/2015 i de la Llei 4/2016, relatives a la protecció del dret a l'habitatge.	2020	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/ley/2020/09/18/11	Té l'objectiu de contenir i moderar el preu dels lloguers i que s'aplica als nous contractes a partir d'aquesta data. La llei afecta el lloguer de residències permanents a les àrees amb un mercat d'habitatge tens, és a dir, on hi ha dificultat per trobar un habitatge amb un lloguer assequible. La llei s'aplica inicialment a 63 municipis catalans, on no es podrà superar l'índex de referència de preus de lloguer de la Generalitat. L'arrendament per sobre del preu d'aquest índex implica sancions.	3. Avançar en les pràctiques més òptimes per a la contenció i moderació dels preus dels lloguers, especialment des de l'ampliació del parc públic d'habitatges i habitatges amb intervenció pública.	Text consolidat. 34 afectacions passives. Sentències de recursos d'inconstitucionalitat que anul·len alguns articles (indicat en el text de l'enllaç).						
Habitatge i energia	Català	RESOLUCIÓ TES/987/2019, de 15 d'abril, per la qual es publica el Reglament de la Mesa de Valoració de situacions d'emergències econòmiques i socials de Catalunya.	2019	https://dogc.gencat.cat/cat/document-del-dogc/?documentId=84729	La Mesa de valoració de situacions d'emergències econòmiques i socials de Catalunya és un òrgan que està recollit en la Llei està recollida en el Decret 75/2014. El Reglament té com a objecte establir el règim organitzatiu i de funcionament de la Mesa, així com regular el procediment de valoració de les sol·licituds d'habitatge de les persones en situació d'emergència econòmica i social.	4. Incrementar els habitatges i allotjaments destinats a polítiques socials i reallotjament a fi de reduir dràsticament la llista d'espera de la Mesa d'Emergència.	Text consolidat						
Habitatge i energia	Català	Decret Llei 17/2019, de 23 de desembre, de mesures urgents per millorar l'accés a l'habitatge.	2019	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/ley/2019/12/23/17	Modificacions sobre mesures urgents de reforç per millorar l'accés a l'habitatge, fonamentalment l'increment del parc d'IPD i de l'oferta general dels habitatges en règim de lloguer.	5. Desplegament normatiu sobre allotjaments i habitatges destinats a polítiques socials (Llei 18/2007). Flexibilitat d'adaptació a les realitats municipals.	Text consolidat 12 afectacions passives, sentències del TC de recurs d'inconstitucionalitat d'alguns articles (indicat en el text de l'enllaç).						
Habitatge i energia	Català	Llei 4/2016, del 23 de desembre, de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial.	2016	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/ley/2016/12/23/4	Adoptar mesures de protecció del dret a l'habitatge i serveis socials, i regular els procediments extrajudicials de resolució de conflictes derivats de les relacions de consum, amb relació a les persones físiques residents a Catalunya que es troben en situació d'exclusió residencial o que estan en risc de trobar-s'hi.	6. Desplegament i dotació pressupostària Llei 4/2016.	Text consolidat.						
Habitatge i energia	Català	DECRET 183/2016, de 16 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de l'impost sobre els habitatges buits.	2016	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/ley/2016/02/16/183	Aprovació del Reglament de l'impost sobre els habitatges buits en un únic article.	7. Modificació, desplegament reglamentari o implementació sobre l'impost o contraprestacions i sancions a grans tenidors si no compleixen amb el lloguer social i manteniment dels immobles a fi de preservar la funció social de l'habitatge.	Text publicat. 2 afectacions passives per dos recurs contencios administratiu						
Habitatge i energia	Català	Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.	2015	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/ley/2015/07/29/24	Com a conseqüència de la crisi de 2008, Catalunya és una de les CCAN amb més emergència habitacional, pel sobredeutament de les llars i les execucions hipotecàries, així com el creixement de la pobresa energètica. Aquesta normativa introdueix una sèrie de mesures com: contra el sobredeutament relacionat amb l'habitatge habitacional i de residència; mesures per a netejar els desnonaments que puguin produir una situació de manca d'habitatge; per a evitar la pobresa energètica; per a garantir la funció social de l'habitatge; requisits del lloguer social, etc.	8. Desplegament i dotació pressupostària Llei 24/2015.	Text consolidat 46 afectacions passives i 2 afectacions actives						
Habitatge i energia	Català	Llei 14/2015, del 21 de juliol, de l'impost sobre els habitatges buits, i de modificació de normes tributàries i de la Llei 3/2012.	2015	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/ley/2015/07/21/14	Es crea l'impost sobre els habitatges buits.		Text consolidat. 28 afectacions passives 6 afectacions actives						
Habitatge i energia	Català	DECRET Llei 1/2015, de 24 de març, de mesures extraordinàries i urgents per a la mobilització dels habitatges provinents de processos d'execució hipotecària.	2015	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/ley/2015/03/24/1	Davant l'existència de parc d'habitatge buit com a conseqüència d'execucions hipotecàries, es preten mobilitzar els parcs d'habitatges sotmesos a processos d'execució hipotecària, s'estableix un dret de tanteig i retracte a favor de l'Administració, del qual també podran ser-ne beneficiaris els municipis i altres entitats (article 2) així com altres mesures com la tipificació d'una infracció greu si no es manté la qualitat edificatòria i els requisits d'habitabilitat.	9. Millora i desplegament dels mecanismes per al tanteig i retracte, a favor de l'Administració i tercer sector social.	Text consolidat. Afectacions per posterior DECRET Llei 17/2019, de 23 de desembre, de mesures urgents per millorar l'accés a l'habitatge.						
Habitatge i energia	Català	Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge <i>(Text que incorpora, i ressalta en color, les modificacions introduïdes per les normatives posteriors)</i>	2007	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/ley/2007/12/28/18	Regular el dret a l'habitatge, entès com el dret de tota persona a accedir a un habitatge digne que sigui adequat, en les diverses etapes de la vida de cadascú, a la situació familiar, econòmica i social i a la capacitat funcional. Deroga la Llei 24/1991, de 29 de novembre, de l'habitatge.	10. Desplegament i dotació pressupostària de la Llei 18/2007. 11. Aprovació final del Pla Territorial Sectorial d'Habitatge. Objectiu solidaritat urbana: 15% d'habitatges per a polítiques socials, dels municipis amb demanda d'habitatge forta i acreditada.	Text consolidat 195 afectacions passives 1 afectació activa <i>(es pot consultar en l'enllaç)</i>						

Habitatge i energia	Català	LLEI 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge (Text que incorpora, i ressalta en color, les modificacions introduïdes per les normatives posteriors)	2007	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/esc:/L/2007/12/28/18	Regular el dret a l'habitatge, entès com el dret de tota persona a accedir a un habitatge digne que sigui adequat, en les diverses etapes de la vida de cadascú, a la situació familiar, econòmica i social i a la capacitat funcional. Deroga la LLEI 24/1991, de 29 de novembre, de l'habitatge.	10. Desplegament i dotació pressupostària de la Llei 18/2007. 11. Aprovació final del Pla Territorial Sectorial d'Habitatge. Objectiu solidaritat urbana: 15% d'habitatges per a polítiques socials, dels municipis amb demanda d'habitatge forta i acreditada.	DECRET 75/2014, de 27 de maig, del Pla per al dret a l'habitatge.	2014	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/esc:/d/2014/05/27/75	Aprovar i desplegar el Pla per al dret a l'habitatge de Catalunya, d'acord amb les previsions del títol V de la Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge.	
Inserció sòcio-laboral	Estatl	Llei 44/2007, per a la regulació del règim de les empreses d'inserció	2007	https://www.inmujeres.gob.es/areas/tematicas/areas/programas/SocioLaboral/Paginas/InsercionSocioLaboral.htm	Regular el règim jurídic de les empreses d'inserció i establir un marc que promogui la inserció laboral de persones en situació d'exclusió social a través d'aquest tipus d'empreses.						
Inserció sòcio-laboral	Català	ORDRE EMT/75/2022, de modificació de les bases de l'Ordre 75/235/2017, de 13 d'octubre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions a les empreses d'inserció per a la realització d'accions per a la millora de l'ocupació i la inserció laboral dels col·lectius en risc o situació d'exclusió social.	2022	https://dogc.gencat.cat/ca/legislaci-dels-dogc/?documentId=92625	Aprovar les bases reguladores per a la concessió de subvencions a les empreses d'inserció per a la realització d'accions per a la millora de l'ocupació i la inserció laboral dels col·lectius en risc o situació d'exclusió social.	1. Modificació, vers la concertació tercer sector i administracions per als programes d'inserció sociolaboral. Planificació a mig i llarg termini (no subjecte a subvenció sinó a concertació) que permeti processos continus i positius.					
Inserció sòcio-laboral	Català	RESOLUCIÓ EMT/2587/2022, de 19 d'agost, per la qual es fa pública la convocatòria de l'any 2022 per a la concessió de subvencions a projectes singulars generadors d'ocupació sostenible per a persones en situació o risc d'exclusió, o persones amb discapacitat, en centres especials de treball o empreses d'inserció	2022	https://dogc.gencat.cat/ca/legislaci-dels-dogc/?documentId=936531	Convocatòria de les bases reguladores per a la concessió de subvencions a projectes singulars generadors d'ocupació sostenible per a persones en situació o risc d'exclusió, o persones amb discapacitat, en centres especials de treball o empreses d'inserció. Dues línies: projectes singulars generadors d'ocupació sostenible per a persones amb discapacitat en centres especials de treball; projectes singulars generadors d'ocupació sostenible per a persones en situació o risc d'exclusió en empreses d'inserció.						
Inserció sòcio-laboral	Català	RESOLUCIÓ 75/2159/2018, de 14 de setembre, per la qual s'obre la convocatòria per a l'any 2018 per a la concessió de subvencions públiques destinades al finançament dels Projectes Singulars, que promou el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya	2018	https://www3.sic.cat/https://cauaj/finis/noves/finis/nd/20249009.pdf	Convocatòries anteriors 2015, 2016 i 2017. Convocatòria pel 2018 per a la prestació de les subvencions destinades a finançar els Projectes Singulars, destinats a facilitar l'ocupació de persones joves.	2. Revisió, adaptació i flexibilitat de la convocatòria dels projectes singulars a les realitats dels i les joves, així com les necessitats i realitats dels municipis, a fi que siguin programes eficaços i que fomentin la inserció laboral.					
Inserció sòcio-laboral	Català	LLEI 13/2015, d'ordenació del sistema d'ocupació i del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.	2015	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/esc:/L/2015/07/09/13	Entre d'altres, establir el marc d'ordenació de les polítiques públiques d'ocupació a Catalunya, per a cobrir la gestió de serveis i programes destinats a millorar les oportunitats d'inserció laboral de les persones, millorar la competitivitat de les empreses, promoure el desenvolupament local i, en general, millorar el funcionament del mercat de treball.	3. Desplegament de la Llei del SOC a nivell territorial. 4. Revisar les compatibilitats de RGCI accés al mercat laboral. Millorar la compatibilitat de la prestació amb la incorporació a la feina. Segons tipus de feina, condicions laborals, terminis... 5. Revisió dels criteris de compatibilitat del 33% de discapacitat i exercici laboral. 6. Revisió normativa pertinent que possibiliti la inserció sociolaboral de les persones amb problemes de salut mental.	Text consolidat				
Inserció sòcio-laboral	Català	LLEI 13/2015, d'ordenació del sistema d'ocupació i del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya.	2015	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/esc:/L/2015/07/09/13	Entre d'altres, establir el marc d'ordenació de les polítiques públiques d'ocupació a Catalunya, per a cobrir la gestió de serveis i programes destinats a millorar les oportunitats d'inserció laboral de les persones, millorar la competitivitat de les empreses, promoure el desenvolupament local i, en general, millorar el funcionament del mercat de treball.	3. Desplegament de la Llei del SOC a nivell territorial. 4. Revisar les compatibilitats de RGCI accés al mercat laboral. Millorar la compatibilitat de la prestació amb la incorporació a la feina. Segons tipus de feina, condicions laborals, terminis... 5. Revisió dels criteris de compatibilitat del 33% de discapacitat i exercici laboral. 6. Revisió normativa pertinent que possibiliti la inserció sociolaboral de les persones amb problemes de salut mental.	Decret/48/2020, de desplegament de la Llei 13/2015, del 9 de juliol, d'ordenació del sistema d'ocupació i del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, en mitjançant les estratègies territorials.	2020	https://portalblog.gencat.cat/unileADOP/PDF/8096/L790889.pdf	Reforçar el paper de les administracions locals, els agents socials i econòmics i altres actors rellevants per al desenvolupament socioeconòmic territorial en el disseny i el desplegament de les polítiques d'ocupació, per adaptar-les a la realitat de cada àmbit geogràfic i fer-les més efectives.	
Inserció sòcio-laboral	Català	LLEI 27/2002, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral.	2002	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/esc:/L/2002/11/20/27	Establir un marc legal que promogui, d'una banda, la inserció laboral de persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, per a aconseguir-ne la total integració social, i, de l'altra, el registre, la regulació i el foment de les empreses d'inserció.	7. Actualització i adequació de les normatives que regulen les empreses d'inserció sociolaboral.	Publicat				
Inserció sòcio-laboral	Català	LLEI 27/2002, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral.	2002	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/esc:/L/2002/11/20/27	Establir un marc legal que promogui, d'una banda, la inserció laboral de persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, per a aconseguir-ne la total integració social, i, de l'altra, el registre, la regulació i el foment de les empreses d'inserció.	7. Actualització i adequació de les normatives que regulen les empreses d'inserció sociolaboral.	DECRET 277/2003, de 4 de novembre, de funcionament i competència del Registre administratiu d'empreses d'inserció de Catalunya.	2003	https://portaljuridic.gencat.cat/eli/esc:/d/2003/11/04/277/scr	Text publicat Desplega la Llei LLEI 27/2002, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral.	
Model atenció a la persona	Estatl	Ley 6/2022, de 31 de marzo, de modificación del Texto Refundido de la Ley General de derechos de las personas con discapacidad y de su inclusión social, aprobado por el Real Decreto Legislativo 1/2013, de 29 de noviembre, para establecer y regular la accesibilidad cognitiva y sus condiciones de exigencia y aplicación.	2022	https://www.boe.es/eli/esc:/L/2022/03/31/6/cons	La Llei consta d'un únic article que inclou la modificació i l'adició de diferents articles al Real Decret Legislatiu 1/2003, pel que s'aprova el TExt Refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i la seva inclusió social. Incorpora la definició d'accessibilitat cognitiva a la accessibilitat universal, entesa com l'element que permet la fàcil comprensió, la comunicació i la interacció entre les persones. Determina l'obligació d'adaptar mesures específiques a fi de garantir les condicions d'accessibilitat i no discriminació en els àmbits que determina la Llei.	1. Desplegament normatiu a fi d'establir i regular l'accessibilitat cognitiva i les seves condicions d'exigència i aplicació. Especialment en les normatives, serveis i prestacions, donat que sovint les persones i col·lectius que més ho necessiten no tenen accés a la informació. Les mesures que es despleguin per l'accessibilitat cognitiva han de beneficiar a tota la població, especialment: persones amb discapacitat intel·lectual o del desenvolupament, persones grans, població migrant i població amb pocs recursos en l'accés a la informació.	Text consolidat		2021		
Model atenció a la persona	Estatl	Llei orgànica 39/2006 de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (veure Model d'atenció a la persona).	2006	https://www.boe.es/boe/cad/2006/BOE-A-2006-21990-consolidado.pdf	Regular las condiciones básicas que garanticen la igualdad en el ejercicio del derecho subjetivo de ciudadanía a la promoción de la autonomía personal y atención a las personas en situación de dependencia mediante la creación de un Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia, con la colaboración y participación de todas las Administraciones Públicas.	2. Desplegament del recurs d'assistència personal.	Text consolidat				
Model atenció a la persona	Català	II Pla Estratègic de Serveis Socials 2021-2024	2021	https://diputic.gencat.cat/ca/actualitat/serveis-socials-estrategia-serveis-socials-2021-2024	Full de ruta que proposa un seguit de punts transformadors, eixos de treball i actuacions prioritàries que consolidin el sistema de serveis socials. Proposa 13 eixos d'actuació (l'atenció centrada en la persona, els professionals, l'acció comunitària preventiva i inclusiva, la infància i adolescència, etc.). Així també defineix la trajectabilitat (del 2021 al 2024) i els mecanismes d'avaluació i seguiment.						

Model atenció a la persona	Català	Llei 12/2007 de serveis socials de Catalunya	2007	https://portaljuridic.gencat.cat/di/leg/cv/2007/10/11/12	Garantir el dret a la igualtat d'accés, defensar la igualtat d'oportunitats per a accedir als serveis socials com un instrument d'autonomia per a gaudir d'una integració real en la societat i fomentar la solidaritat, garantint l'atenció prioritària a les persones que, per motiu de llur minoria d'edat, dependència o situació de risc o de vulnerabilitat, necessiten els serveis socials per a compensar els déficits que experimenta llur qualitat de vida.	3. Desplegament i dotació pressupostària real de la Llei 12/2007 de serveis socials de Catalunya, especialment que incorpori el reconeixement de les realitats socials i de vulnerabilitat social actualment a Catalunya. 4. Definició per llei o actualització, dels drets subjectius pel seu desplegament, transparència i exigència (donat que la llei refereix drets subjectius a definir en reglaments posteriors o la cartera de serveis socials). 5. Incorporar en la normativa o en el seu desplegament (com pot ser la Cartera de serveis socials), la classificació ETHOS de la vulnerabilitat residencial, donat que l'accés a l'habitatge és actualment un dels principals motius de risc d'exclusió i pobresa.	Text consolidat	2007			
Model atenció a la persona	Català	Llei 12/2007 de serveis socials de Catalunya	2007	https://portaljuridic.gencat.cat/di/leg/cv/2007/10/11/12	Garantir el dret a la igualtat d'accés, defensar la igualtat d'oportunitats per a accedir als serveis socials com un instrument d'autonomia per a gaudir d'una integració real en la societat i fomentar la solidaritat, garantint l'atenció prioritària a les persones que, per motiu de llur minoria d'edat, dependència o situació de risc o de vulnerabilitat, necessiten els serveis socials per a compensar els déficits que experimenta llur qualitat de vida.	3. Desplegament i dotació pressupostària real de la Llei 12/2007 de serveis socials de Catalunya, especialment que incorpori el reconeixement de les realitats socials i de vulnerabilitat social actualment a Catalunya. 4. Definició per llei o actualització, dels drets subjectius pel seu desplegament, transparència i exigència (donat que la llei refereix drets subjectius a definir en reglaments posteriors o la cartera de serveis socials). 5. Incorporar en la normativa o en el seu desplegament (com pot ser la Cartera de serveis socials), la classificació ETHOS de la vulnerabilitat residencial, donat que l'accés a l'habitatge és actualment un dels principals motius de risc d'exclusió i pobresa.	DECRET 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011.	2010	https://portaljuridic.gencat.cat/di/leg/cv/2007/10/11/12	Es el conjunt de prestacions de serveis, econòmiques i tecnològiques de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública i és l'instrument que assegura l'accés a les prestacions garantides de la població que les necessita. La cartera defineix cada tipus de prestació, així com la població a qui va dirigida, l'establiment o equip professional que l'ha de gestionar, els perfils i les ràtios de professionals, els estàndards de qualitat i els criteris d'accés.	6. Actualització de la Cartera de Serveis Socials d'acord amb les noves realitats socials, tenint present les diferents etapes vitals de la persona, tal i com la llei de serveis socials defineix i des de l'equitat social i territorial. 7. Revisar, actualitzar i coordinar les mesures de les polítiques d'Habitatge amb la Cartera de serveis socials en l'àmbit de la vulnerabilitat residencial. 8. Atendre les noves necessitats de salut mental, incorporant serveis i prestacions en la Cartera de serveis socials i en coordinació amb el sistema de salut. 9. Fer les normatives de forma entenedora i les tramitacions més àgils i senzilles per facilitar l'accés a la informació i a les prestacions, especialment tenint en compte les persones amb menys recursos que sovint es queden al marge per la complexitat burocràtica i de comprensió.
Model atenció a la persona	Català	Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic.	2006	https://portaljuridic.gencat.cat/di/leg/cv/2006/07/27/13	Es garanteixen amb aquesta llei ingressos econòmics dignes per a totes les persones. La llei estableix ajuts econòmics per a les persones amb ingressos inferiors a l'indicador de renda de suficiència establert, amb l'objectiu d'aproximar-se progressivament a l'indicador de renda de suficiència de Catalunya.	10. Actualitzar l'Indicador de Renda de Suficiència de Catalunya (IRSC), donat que l'IPC ha augmentat al voltant del 27% en aquest període des de la darrera actualització.	Text consolidat. 45 afectacions passives (modificacions a partir d'altres normatives, com la Llei 2/2021, del 29 de desembre, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic). 1 afectació activa				
Model atenció a la persona	Català	Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies.	2003	http://www20.gencat.cat/web/contenidocataljuridic/menulitem.d15a4e5dfb99396dc366ec10b0c0e1a07a2c10e2b6a8documentid=328445	Garantir la igualtat d'oportunitats i a donar suport a les famílies amb fills a càrrec, per a lluitar contra el risc d'exclusió social i vetllant per l'interès superior de l'infant.	11. Revisió de les prestacions de suport a les famílies, especialment de les famílies monoparentals. 12. Considerar el menor com a subjecte destinatari dels ajuts i prestacions.	Text consolidat				
Infància i Adolescència	Internacional	Convenció sobre els drets dels infants	1989	https://dretsocials.gencat.cat/web/contenidocataljuridic/menulitem.d15a4e5dfb99396dc366ec10b0c0e1a07a2c10e2b6a8documentid=328445	Recull els drets econòmics, socials, culturals, civils i polítics de tota la infància en 54 articles. La seva aplicació és obligat compliment pels governs, així com defineix també les obligacions i responsabilitats d'altres agents, com mares i pares, professionals de diferents àmbits, investigadors i els propis infants.		Entrada en vigor 1990. Ratificació de l'Estat Espanyol de la Convenció sobre los Derechos del Niño, adoptada per la Asamblada General de las Naciones Unidas el 20 de noviembre de 1989.	1990	https://www.boe.es/di/leg/a/1989/11/20/11	L'obligació de l'Estat de donar a conèixer àmpliament els principis i les disposicions de la Convenció, tant als adults com als infants.	
Infància i Adolescència	Estatal	Ley Orgánica 8/2021, de 4 de junio, de protección integral a la infancia y la adolescencia frente a la violencia.	2021	https://www.boe.es/buscar/doi.php?id=BOE-A-2021-3347	Definició de violència contra els infants amb caràcter de llei. Abordatge integral dels infants i adolescents davant tot tipus de violència i en diferents fases, tenint en compte el seu caràcter multidimensional. Prevenció des de l'empoderament dels infants i la formació dels professionals. Creació de la Conferència Sectorial d'Infància i Adolescència amb a organ de cooperació de les administracions públiques per donar compliment a la llei.	1. Desplegament reglamentari de la LOPEVI: instruments per a l'apoderament dels infants i adolescents, formació i capacitat dels i les professionals, actualització dels protocols i circuits d'atenció.	Desplegament autònom	2022			
Infància i Adolescència	Català	Llei 4/2019, de modificació de la Llei 13/2006, de prestacions socials de caràcter econòmic	2019	https://portaljuridic.gencat.cat/di/leg/cv/2019/07/24/4	Modifica l'article 19 de la Llei 4/2010 amb l'objectiu d'adaptar el marc legal que regula la prestació per als joves tutelats.						
Infància i Adolescència	Català	Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.	2010	https://portaljuridic.gencat.cat/di/leg/cv/2010/05/27/14	Reduir a un sol instrument jurídic les regulacions de la infància i l'adolescència en general, i la regulació de la protecció dels infants i els adolescents que necessiten protecció, i també manifestar un compromís explícit per l'atenció integral de tots els infants i adolescents, en la consideració de l'interès superior d'aquests en tots els àmbits –social, cultural, polític i econòmic–, i no solament en l'àmbit de la legislació protectora i de família.	2. Desplegar la llei d'oportunitats de la infància, incloent reglaments específics, i incrementar la seva dotació pressupostària, des de la perspectiva de l'equitat. 3. Aplicar la perspectiva d'infància i adolescència al conjunt de legislació sectorial que pugui afectar l'accés i la garantia dels drets dels menors, des de la lògica vital del menor com a ciutadà i ciutadana destinatari. Especialment: Llei de serveis socials i Llei del dret a l'habitatge.	Text consolidat.				
Infància i Adolescència	Català	Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.	2010	https://portaljuridic.gencat.cat/di/leg/cv/2010/05/27/14	Reduir a un sol instrument jurídic les regulacions de la infància i l'adolescència en general, i la regulació de la protecció dels infants i els adolescents que necessiten protecció, i també manifestar un compromís explícit per l'atenció integral de tots els infants i adolescents, en la consideració de l'interès superior d'aquests en tots els àmbits –social, cultural, polític i econòmic–, i no solament en l'àmbit de la legislació protectora i de família.	2. Desplegar la llei d'oportunitats de la infància, incloent reglaments específics, i incrementar la seva dotació pressupostària, des de la perspectiva de l'equitat. 3. Aplicar la perspectiva d'infància i adolescència al conjunt de legislació sectorial que pugui afectar l'accés i la garantia dels drets dels menors, des de la lògica vital del menor com a ciutadà i ciutadana destinatari. Especialment: Llei de serveis socials i Llei del dret a l'habitatge.	DECRET 63/2022, de 5 d'abril, dels drets i deures dels infants i els adolescents en el sistema de protecció, i del procediment i les mesures de protecció a la infància i l'adolescència.	2022	https://portaljuridic.gencat.cat/di/leg/cv/2022/04/05/63	En l'àmbit de l'Administració: coordinació entre administracions (devant la complexitat organitzativa i procedimental) i parentalitat positiva. En l'àmbit dels infants i adolescents es crea una secció específica de sol·licituds i queixes a fi de garantir-ne més la participació. Vol consolidar també la garantia de drets específics dels joves migrants sota maragat que no disposin de la documentació personal, en què s'inclou el dret a ser documentats i inscrits en el Registre Civil. També es preveu la garantia de drets específica per als infants amb discapacitats mitjançant la introducció de la perspectiva inclusiva.	
Infància i Adolescència	Català	Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.	2010	https://portaljuridic.gencat.cat/di/leg/cv/2010/05/27/14	Reduir a un sol instrument jurídic les regulacions de la infància i l'adolescència en general, i la regulació de la protecció dels infants i els adolescents que necessiten protecció, i també manifestar un compromís explícit per l'atenció integral de tots els infants i adolescents, en la consideració de l'interès superior d'aquests en tots els àmbits –social, cultural, polític i econòmic–, i no solament en l'àmbit de la legislació protectora i de família.	2. Desplegar la llei d'oportunitats de la infància, incloent reglaments específics, i incrementar la seva dotació pressupostària, des de la perspectiva de l'equitat. 3. Aplicar la perspectiva d'infància i adolescència al conjunt de legislació sectorial que pugui afectar l'accés i la garantia dels drets dels menors, des de la lògica vital del menor com a ciutadà i ciutadana destinatari. Especialment: Llei de serveis socials i Llei del dret a l'habitatge.	Llei 10/2020, del 31 de juliol, de modificació de la Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, amb relació a l'exempció de copagament als menors orfes tutelats per la Generalitat.	2020	https://portaljuridic.gencat.cat/di/leg/cv/2020/07/31/10	Eliminar el contingut regulat per la dita disposició addicional setena de la Llei 14/2010 amb l'objectiu que els infants i adolescents tutelats per la Generalitat, titulars de pensions de la seguretat social, no hagin de contribuir al manteniment del cost del servei social que reben, pel seu caràcter abusu i discriminatori. Així mateix, regular el procediment que l'Administració de la Generalitat ha de seguir pel que fa a la gestió de la prestació o pensió de la seguretat social que tinguin dret a percebre els infants o adolescents a càrrec seu.	

Infància i Adolescència	Català	LLEI 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.	2010	https://portaljuridic.gencat.cat/di/ve-cv/2010/05/27/14	Reduir a un sol instrument jurídic les regulacions de la infància i l'adolescència en general, i la regulació de la protecció dels infants i els adolescents que necessiten protecció, i també manifestar un compromís explícit per l'atenció integral de tots els infants i adolescents, en la consideració de l'interès superior d'aquests en tots els àmbits –social, cultural, polític i econòmic–, i no solament en l'àmbit de la legislació protectora i de família.	2. Desplegar la llei d'oportunitats de la infància, incloent reglaments específics, i incrementar la seva dotació pressupostària, des de la perspectiva de l'equitat. 3. Aplicar la perspectiva d'infància i adolescència al conjunt de legislació sectorial que pugui afectar l'accés i la garantia dels drets dels menors, des de la lògica vital del menor com a ciutadà i ciutadana destinatari. Especialment: Llei de serveis socials i Llei del dret a l'habitatge.	DECRET 250/2013, de 12 de novembre, de la Taula Nacional i les taules territorials i locals d'infància.	2013	http://portaljuridic.gencat.cat/ca/plur-ocults/plur-resu-lleis_fixa/?action=fixa&id=3106&documentid=484028&language=ES		
Infància i Adolescència	Català	LLEI 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.	2010	https://portaljuridic.gencat.cat/di/ve-cv/2010/05/27/14	Reduir a un sol instrument jurídic les regulacions de la infància i l'adolescència en general, i la regulació de la protecció dels infants i els adolescents que necessiten protecció, i també manifestar un compromís explícit per l'atenció integral de tots els infants i adolescents, en la consideració de l'interès superior d'aquests en tots els àmbits –social, cultural, polític i econòmic–, i no solament en l'àmbit de la legislació protectora i de família.	2. Desplegar la llei d'oportunitats de la infància, incloent reglaments específics, i incrementar la seva dotació pressupostària, des de la perspectiva de l'equitat. 3. Aplicar la perspectiva d'infància i adolescència al conjunt de legislació sectorial que pugui afectar l'accés i la garantia dels drets dels menors, des de la lògica vital del menor com a ciutadà i ciutadana destinatari. Especialment: Llei de serveis socials i Llei del dret a l'habitatge.	Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència de Catalunya 2015-2018	2015	https://dretsocial.gencat.cat/web/contenid/3/ambits-tematics/07/infanciaadolescencia/politiques_i_planes_actuacio/gediv/Pla_Atencio_Integral_Infancia_Adolescencia_Catalunya_2015-2018/Desplegament/Pacten-fancia_PlaAtencioIntegralInfanciaAdolescencia2015-2018.pdf	Desplega el pacte per la infància i l'adolescència segons l'article 21 de la Llei 14/2010.	4. L'activació i funcionament de les taules establertes pel Decret 250/2013 i l'elaboració d'un nou Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència per donar compliment a la llei dels drets i oportunitats de la infància.
Infància i Adolescència	Català	LLEI 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies.	2003	http://www.20.gencat.cat/portal/site/portaljuridic/menuitem.d15a4e5dfb99396dc366ec10b0de1a0/?action=fixa&documentid=329445	Garantir la igualtat d'oportunitats i a donar suport a les famílies amb fills a càrrec, per a lluitar contra el risc d'exclusió social i vèllent per l'interès superior de l'infant.	5. Revisió de la normativa de suport a les famílies, garantint la prestació com a dret del menor. 6. Revisió de les prestacions que no són garantides, perquè estan subjectes a pressupost i concurrència, tenint en compte els indicadors de risc de pobresa i exclusió dels menors i l'atenció a les famílies monoparentals. 7. Millorar l'accessibilitat a la informació, als tràmits i a les gestions de les Administracions Públiques per part d'infants i les seves famílies.	Text consolidat. Afectacions: Modificacions dels articles 9, 10 i 11 per la Llei 5/2020 del 29 d'abril de mesures fiscals, financeres i del sector públic en el seu article 162. Decret 123/2010 del 7 de setembre del Fons de garantia de pensions i prestacions.				
Infància i Adolescència	Català	LLEI 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies.	2003	http://www.20.gencat.cat/portal/site/portaljuridic/menuitem.d15a4e5dfb99396dc366ec10b0de1a0/?action=fixa&documentid=329445	Garantir la igualtat d'oportunitats i a donar suport a les famílies amb fills a càrrec, per a lluitar contra el risc d'exclusió social i vèllent per l'interès superior de l'infant.	5. Revisió de la normativa de suport a les famílies, garantint la prestació com a dret del menor. 6. Revisió de les prestacions que no són garantides, perquè estan subjectes a pressupost i concurrència, tenint en compte els indicadors de risc de pobresa i exclusió dels menors i l'atenció a les famílies monoparentals. 7. Millorar l'accessibilitat a la informació, als tràmits i a les gestions de les Administracions Públiques per part d'infants i les seves famílies.	DECRET 151/2009, de 29 de setembre, de desplegament parcial de la Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies.	2009	https://portaljuridic.gencat.cat/di/ve-cv/2009/09/29/151	Incorpora la ampliació de la diversitat de famílies que formen la societat catalana, sobretot pel que respecta a les famílies monoparentals, nombroses i famílies amb infants a càrrec. Regula el reconeixement de la condició de família monoparental.	
Infància i Adolescència	Català	DECRET 267/2016, de 5 de juliol, de les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys.	2016	http://portalblog.gencat.cat/UnitatADOP/PDF/7157/7158060.pdf	Regula les activitats d'educació en el lleure a Catalunya (incloent-hi algunes de caràcter esportiu) en les que participin més de quatre menors de 18 anys.	8. Desenvolupament normatiu més ampli del lleure educatiu posant l'èmfasi com a àmbit de creació d'oportunitats dels infants i adolescents i des de la lògica vital dels infants i dels adolescents.					
Envel·liment	Estatal	Llei orgànica 39/2006 de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.	2006	http://www.boe.es/boletindof/2006/BOE-A-2006-14990-consolidado.pdf	Regular las condiciones básicas que garanticen la igualdad en el ejercicio del derecho subjetivo de ciudadanía a la promoción de la autonomía personal y atención a las personas en situación de dependencia mediante la creación de un Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia, con la colaboración y participación de todas las Administraciones Públicas.	1. Revisar criteris per determinar la capacitat econòmica de les persones beneficiàries de les prestacions de servei no gratuïtes i de les prestacions econòmiques destinades a l'atenció a la situació de dependència que estableix la Cartera de serveis socials, i la participació en el finançament de les prestacions de servei no gratuïtes.	Text consolidat.				
Envel·liment	Català	LLEI 19/2020, d'igualtat de tracte i no-discriminació.	2020	https://portaljuridic.gencat.cat/di/ve-cv/2020/12/30/19	Garantir el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació i erradicar qualsevol actuació o comportament que puguin atemptar contra la dignitat de les persones i contra el lliure desenvolupament i la lliure expressió, sense cap mena de discriminació, de la pròpia personalitat i de les capacitats personals.	2. Desplegament específic de la prevenció i atenció del maltractament a la gent gran.	Text consolidat.				
Envel·liment	Català	DECRET 69/2020, d'acreditació, concert social i gestió delegada en la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública.	2020	https://portaljuridic.gencat.cat/di/ve-cv/2020/07/14/69	Regular el règim jurídic de l'acreditació d'entitats de serveis socials privades exigible per ser proveïdores de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública i establir el règim jurídic del concert social i la gestió delegada com a sistema de provisió dels serveis socials de la Xarxa esmentada. Es vol garantir així que les entitats de serveis socials reuneixin els estàndards de qualitat exigibles de manera que, amb finançament, accés i control públics, i d'acord amb els principis de transparència, publicitat, concurrència, igualtat i no-discriminació, es pugui donar una resposta eficaç, àgil i adequada i de qualitat a les necessitats d'atenció personalitzada i integral de les persones, i alhora dotar de seguretat jurídica i d'estabilitat al sector i del reconeixement laboral i social necessari de les persones professionals.	3. Revisar, modificar i actualitzar la normativa referent a l'acolliment per a persones grans d'acord amb les noves realitats culturals i necessitats socials de les persones grans.					
Envel·liment	Català	DECRET 31/2014, del Consell de la Gent Gran de Catalunya.	2014	https://portaljuridic.gencat.cat/di/ve-cv/2014/01/31/31	Crear el Consell de la Gent Gran de Catalunya, amb l'objectiu de millorar i ampliar la participació de les persones grans i les entitats que les representen a tot el territori.						
Envel·liment	Català	LLEI 12/2007 de serveis socials de Catalunya	2007	https://portaljuridic.gencat.cat/di/ve-cv/2007/01/31/12	Garantir el dret a la igualtat d'accés, defensar la igualtat d'oportunitats per a accedir als serveis socials com un instrument d'autonomia per a gaudir d'una integració real en la societat i fomentar la solidaritat, garantint l'atenció prioritària a les persones que, per motiu de llur minús d'edat, dependència o situació de risc o de vulnerabilitat, necessiten els serveis socials per a compensar els déficits que experimenta llur qualitat de vida.	4. Clarificar els drets i deures de les persones grans, prestacions i serveis de dret subjectiu o de concurrència. Bé sigui a través de la Llei de les Persones Grans, o com a Cartera o Catàleg de serveis per a persones grans. 5. Facilitar l'accés i la tramitació de prestacions de les persones grans (especialment davant la digitalització de les administracions i altres organismes i tenint en compte la bretxa digital).	Text consolidat.				

Envel·liment	Català	LLEI 12/2007 de serveis socials de Catalunya	2007	https://portaljuridic.gencat.cat/di/les-cu/2007/10/11/12	Garantir el dret a la igualtat d'accés, defensant la igualtat d'oportunitats per a accedir als serveis socials com un instrument d'autonomia per a gaudir d'una integració real en la societat i fomentar la solidaritat, garantint l'atenció prioritària a les persones que, per motiu de llur minoria d'edat, dependència o situació de risc o de vulnerabilitat, necessiten els serveis socials per a compensar els déficits que experimenta llur qualitat de vida.	4. Clarificar els drets i deures de les persones grans, prestacions i serveis de dret subjectiu o de concurrència. Bé sigui a través de la Llei de les Persones Grans, o com a Cartera o Catàleg de serveis per a persones grans. 5. Facilitar l'accés i la tramitació de prestacions de les persones grans (especialment davant la digitalització de les administracions i altres organismes i tenint en compte la bretxa digital).	DECRET 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011.	2010	https://portaljuridic.gencat.cat/di/les-cu/2010/10/11/142	És el conjunt de prestacions de serveis, econòmiques i tecnològiques de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública i és l'instrument que assegura l'accés a les prestacions garantides de la població que les necessita. La cartera defineix cada tipus de prestació, així com la població a qui va dirigida, l'establiment o equip professional que l'ha de gestionar, els perfils i les ràtios de professionals, els estàndards de qualitat i els criteris d'accés.	6. Clarificació i garantia de prestacions de la Cartera de serveis socials al llarg de tota l'etapa d'envel·liment. 7. Modificació de la compatibilitat de prestacions d'atenció a la dependència amb la cartera de serveis socials. 8. Establiment de les plantilles del SAD per garantir seguretat en l'atenció a les persones grans perceptrors del servei.
Envel·liment	Català	LLEI 12/2007 de serveis socials de Catalunya	2007	https://portaljuridic.gencat.cat/di/les-cu/2007/10/11/12	Garantir el dret a la igualtat d'accés, defensant la igualtat d'oportunitats per a accedir als serveis socials com un instrument d'autonomia per a gaudir d'una integració real en la societat i fomentar la solidaritat, garantint l'atenció prioritària a les persones que, per motiu de llur minoria d'edat, dependència o situació de risc o de vulnerabilitat, necessiten els serveis socials per a compensar els déficits que experimenta llur qualitat de vida.	4. Clarificar els drets i deures de les persones grans, prestacions i serveis de dret subjectiu o de concurrència. Bé sigui a través de la Llei de les Persones Grans, o com a Cartera o Catàleg de serveis per a persones grans. 5. Facilitar l'accés i la tramitació de prestacions de les persones grans (especialment davant la digitalització de les administracions i altres organismes i tenint en compte la bretxa digital).	Ordre ASC/55/2008, de 12 de febrer, per la qual s'estableixen els criteris per determinar les compatibilitats i les incompatibilitats entre les prestacions del Sistema Català d'Autonomia i Atenció a la Dependència (SCAAD) i les prestacions del Sistema Públic de Serveis Socials (SPSS) en l'àmbit territorial de Catalunya.	2008	https://cdo.diba.cat/legisla/cu/2018365/ordre-asc-552008-de-12-de-febrer-per-la-qual-s'estableixen-els-criteris-per-determinar-les-compatibilitats-i-les-incompatibilitats-entre-les-prestacions-del-sistema-catala-d'autonomia-i-atencio-a-la-dependencia-scaad-i-les-prestacions-del-sistema-public-de-serveis-socials-spss-en-l-ambit-territorial-de-catalunya	Criteris per determinar les compatibilitats i incompatibilitats de les prestacions. Definició de les prestacions de protecció de situacions de dependència (prestació vinculada al servei, servei de teleassistència, servei d'ajuda a domicili...). No poden ser titulars simultàniament més de 2 prestacions del servei del mateix sistema.	6. Clarificació i garantia de prestacions de la Cartera de serveis socials al llarg de tota l'etapa d'envel·liment. 7. Modificació de la compatibilitat de prestacions d'atenció a la dependència amb la cartera de serveis socials. 8. Establiment de les plantilles del SAD per garantir seguretat en l'atenció a les persones grans perceptrors del servei.

LLEGENDA
Norma
Norma que desplega o modifica una altra
Pla d'actuació
Proposta de millora